ȘTEFAN TITA

ROBOTUL SENTIMENTAL

EDITURA ION CREANGĂ

ŞTEFAN TITA

ROBOTUL SENTIMENTAL

BIBLIOTECA CONTEMPORANA
DESENUL COPERTEI DE NICU RUSU

EDITURA ION CREANGA, 1972

JOCUL CU VISELE

— Biţu! Biţule…
— Ce e, Miti?
— Am avut un vis colosal!
— Când, mă Miti? Spuneai că ai citit toată noaptea…
— Păi, nu în somn…
— Nuuu?
— Azi-dimineaţă, în drum spre şcoală…

Aşa a început povestea lui Nelu Mefebe. A, dar voi, dragi cititori, nu ştiţi cine-i Biţu, Miti, Nelu Mefebe şi… Felicia? Da, este şi o fată la mijloc. Nu pentru că toate romanele şi povestirile trebuie să aibă numaidecât şi o eroină. Sau, chiar mai multe, cum vor fi şi-n cazul de faţă. Dar, să vedeţi, Felicia e colegă de liceu şi bună prietenă cu Bițu şi Miti. Spunând aceasta, v-am şi arătat că Biţu şi Miti sunt şi ei elevi.

Iar Felicia a participat efectiv la crearea lui Nelu Mefebe, un robot humanoid…

Pentru că acesta era visul lui Miti, de care-i pomenea şi lui Biţu: realizarea unui robot humanoid. Un robot care să aibă întocmai înfăţişarea şi comportarea unui copil de seama lor.

— Extraordinar, a răspuns Bițu, aflând despre ce e vorba. Chiar ieri am vorbit cu Felicia despre un asemenea specimen. E drept. Nu m-am gândit să fie un copil, ci un om oarecare. I-am spus: Felicia, tu care eşti pasionată de chimie, ce-ar fi să realizezi din material plastic un om sintetic. Te ajut şi eu. Îl antrenăm şi pe Miti la treaba asta…

— Şi ce ţi-a răspuns Felicia?
— Că nu-i de nasul nostru!
— Las’ că vorbesc eu cu Felicia.
— Degeaba vorbeşti.
— Am eu argumentele mele!
— Ce argumente?
— Unchiul Victor.
— Savantul?
— Da, chiar el. De fapt, nu ţi-am spus adevărul pe de-a-ntregul: visul acesta îl coc eu mai de mult…

— Şi te mai făleşti că nu-mi ascunzi nimic. Halal prieten!

— Parcă tu n-ai vorbit cu Felicia, fără să-mi pomeneşti un cuvânt?

— N-am avut când.

— Dar să lăsăm astea. Ascultă aici: aseară am fost la unchiul Victor la masă. Nu că mă laud, dar lui îi place să stea la taifas cu mine. Din una-n alta, i-am spus că visez să construiesc un robot humanoid.

— Şi ce ţi-a răspuns?

— Singur n-ai să-l poţi construi niciodată! au fost cuvintele lui. Atunci i-am pomenit de tine şi de Felicia.

— I-ai vorbit de noi?

— Da! De altfel vă ştie. I-am spus că sunteţi cei mai buni prieteni ai mei, că Felicia este pasionată de chimia maselor plastice, iar tu şi cu mine de cibernetică. „Aşa mai merge!“ a continuat el. Şi-a mai adăugat: „Până nu demult a fost anotimpul jocurilor cu jucării. Acum a sosit vremea să vă jucaţi cu visele... Uite, Miti, am să mă joc şi eu cu voi... Mă primiţi?“

— Aşa te-a-ntrebat: dacă-l primim?

— Dacă-ţi spun... Ce? Crezi că glumesc? Apoi, la plecare, mi-a dat o grămadă de cărţi să mă informez.

— Ei, atunci se schimbă socoteala...

— Păi, nu-ţi spusei, e treabă serioasă.

— Ştii ce? Hai la Felicia!

FELICIA

Felicia nu-i tocilară, dar e pasionată de chimia maselor plastice. E colegă şi foarte bună prietenă cu Miti şi Biţu. De aceea, fiind foarte des împreună li se spune „cei trei". Totuşi, vedeţi, Felicia nu s-a lăsat prea uşor convinsă de Miti şi Biţu. Veţi gândi poate că Feliciei nu-i plac visele, sau jocul cu visele. Da’ de unde! Nu numai că-i plac visele, dar scrie şi versuri... Versuri, dacă vreţi, într-un fel anume: ştiinţifico-fantastice... Poftim o mostră:

Făt-Frumos

S-a spart chitina viselor
Şi-a apărut o maşină,

O maşină care fabrică planete, sori, galaxii...
De ce să cucerim alte planete, sori, galaxii
Dacă le putem fabrica singuri?
Şi, totuşi, să cucereşti e altceva:
Cel mai frumos Făt-Frumos
Este Făt-Frumos din rachetă...

Şi încă una:

Sau..

Vin de departe,
Merg departe
Pe o maşină care stă pe loc!
Da, am apropiat distanţele prin sunete,
Şi avem radio!
Le-am apropiat prin imagini
Şi avem televizor!
Mai exista turboreactoare, rachete, submarine...
Dar iată şi o maşină
Care stă pe loc şi ne poartă departe...
Maşina se numeşte
Jules Verne
Sau
Ray Bradbury
Sau
Stanislav Lem
Sau...

Cam asemenea versuri scrie Felicia. Dar nu despre ele e vorba aici.

Când Miti şi Bițu i-au arătat ce planuri au şi au rugat-o să se apuce de lucru, Felicia a răspuns categoric:

— Nu!

— Dar de ce? De ce? au vrut să afle băieţii.

— Pentru că unchiul Victor a glumit pur şi simplu.

— Dar n-a glumit deloc! a asigurat-o Miti.

— Dacă n-a glumit, atunci, poftim, du-mă la el!

— Te duc! Chiar mâine mergem toţi trei.

O GLUMA ŞTIINŢIFICĂ

A doua zi, unchiul Victor s-a pomenit cu cei trei prieteni în laboratorul lui de la Institutul de studii cibernetice, unde era director. Unchiul Victor se afla într-o şedinţa de lucru cu asistenţii şi i-a rugat să-l aştepte. Au aşteptat vreo jumătate de ora într-o mare sală spaţioasă, unde i-a lătrat un câine cibernetic, le-a miorlăit o pisică, fireşte cibernetică, le-a cântat o privighetoare cibernetică şi le-a servit câte o îngheţată cu frişcă, preparată pe loc, un ospătar tot cibernetic.

Apoi, când unchiul Victor a terminat şedinţa cu asistenţii, i-a poftit în biroul lui şi i-a întrebat dacă au pornit treaba.

— Încă nu! a răspuns Miti. Tocmai de aceea am şi venit la dumneata.

În puţine cuvinte, i-a înfăţişat toată povestea. Unchiul Victor a ascultat liniştit, a zâmbit şi, adresându-se Feliciei, i-a spus:

— Într-un fel, copila mea, ai dreptate. E vorba de o glumă.

— Vezi, v-am spus eu? triumfă Felicia.

Dar numaidecât unchiul Victor a adăugat:

— E vorba, însă, de o glumă ştiinţifică.

— Glumă ştiinţifică? au căscat ochii cei trei.

— Evident, o glumă ştiinţifică, dar care are temeiuri foarte serioase. Vedeţi, noi am creat tot felul de piese cibernetice: un câine, o pisică, o privighetoare. Avem chiar şi un ospătar: un robot humanoid care şi-a dovedit în mod deosebit talentul de a servi.

— Da, ne-a servit şi pe noi, spuse Biţu.

— O îngheţată delicioasă, punctă şi Felicia.

Unchiul Victor dădu aprobativ din cap şi-i întrebă:

— Aţi ştiut numaidecât, nu-i aşa, că-i vorba de piese cibernetice?

— Desigur, încuviinţă Miti.

— Asta e! Despre toate aceste realizări se ştie că sunt maşini cibernetice cu diverse înfăţişări. Ei bine, de data aceasta vom crea un robot humanoid cu înfăţişare de copil, despre care nimeni, afară de noi patru, nu trebuie să ştie că e robot. Îi vom da drumul în lume şi-l vom observa cum se comportă. Bineînţeles, după ce îi vom imprima o serie de comenzi, adică un număr X de reacţii stârnite de biocurenţii persoanelor cu care vine-n contact!

— Colosal! exclamă Miti.

— Formidabil! sări Biţu în sus.

— Extraordinar! se entuziasmă şi Felicia. Asemănarea trebuie să fie perfectă.

— Absolut perfectă: carnaţie, ten, temperatură... completă unchiul Victor. Ei, chimia maselor plastice a făcut uriaşe progrese.

— A ajutat-o cibernetica.

— Da, da, avem şi noi ciberneticienii unele merite. Aşadar gluma noastră e pur ştiinţifică.

— Unchiule, îl luăm cu noi în tabără! spuse Miti.

— Excelentă idee!

— Da, îl luăm cu noi! se-nfierbântă şi Biţu.

— Când plecaţi în tabăra?

— Peste patru luni!

— Timpu-i scurt. Puneţi-vă pe treabă. Desigur, numai dacă Felicia consimte să participe la jocul nostru, să facă parte din echipă...

— Mai întrebaţi? rosti Felicia, roşind. De mâine ne aşternem pe lucru.

DE MÂINE

De fapt acest „de mâine!" ar putea fi înţeles „de îndată!“ Pentru că unchiul Victor, urmărind o veche idee pedagogică, aceea de a-i familiariza pe viitorii studenţi cu atmosfera universitară încă de pe băncile liceului, le-a pus la dispoziţie, într-o anexă a institutului pe care-l conduce, tot utilaju şi materia primă de care aveau nevoie. Şi aceasta chiar în clipa în care hotărârea de a crea un robot humanoid fusese pecetluită prin entuziasta adeziune a Feliciei. Bineînţeles, aşa cum se-ntâmplă câteodată, acest „mâine!“ s-a prelungit timp de câteva luni. Strădanii, poticniri! Luptă, biruinţă!

Nu-i însă în firea noastră de a stărui, în mod patetic, asupra momentelor critice prin care a trecut echipa.

Fapt e că, după ce Felicia ajutată de Miti şi Biţu a reuşit în cele din urmă să confecţioneze un manechin care să aibă toate atributele unui copil de seama lor, unchiul Victor a exclamat:

— Perfect! Dacă n-aş face parte din echipă, m-aţi putea „păcăli“ şi pe mine.

— Cu o singură condiţie, unchiule, îl întrerupse Miti.

— Şi care anume?
— Să fie „însufleţit“.
— A, da, ai dreptate, trebuie să-i introducem minuscula aparatură cibernetică pe care, drept să vă spun, nu mă aşteptam s-o executaţi atât de bine.
— Lasă, unchiule, că dacă nu erai dumneata...
— Da, chiar, sublinie Felicia. Cu toate că practicaţi efectiv o altă specialitate, fără indicaţiile dumneavoastră n-aş fi reuşit niciodată să creez un manechin atât de perfect.
— Destul! Dacă-i vorba de laude, trebuie să vă spun c-aţi făcut o treabă straşnică. Dar nu suntem la Academie şi nu rostim discursuri de recepţie. Hai, să-i introducem copilului nostru „inima“!

NELU MEFEBE

Aparatura cibernetică pe care i-a introdus-o unchiul Victor în dreptul inimii şi care nu era mai mare decât o cutie de chibrituri, dădea posibilitatea robotului să răspundă la un număr de câteva mii de comenzi acţionate prin biocurenţi.
Când robotul evolua în faţa privirilor satisfăcute ale „părinţilor" săi şi se comportă întocmai ca un coleg al celor trei, unchiul Victor îşi lovi fruntea şi exclamă, înciudat:
— Am uitat să-i inspirăm una din cele mai importante comenzi!
— Care? întrebă Bițu curios.
— Comanda privitoare la starea lui civilă.
— Desigur. Dacă-l luaţi cu voi în tabăra, trebuie să ştie cum îl cheamă, ce vârstă are, de unde este, la ce şcoală învaţă, cum v-aţi împrietenit şi aşa mai departe. Ei, ce nume îi dăm? Felicia, ce spui?
După o clipă de gândire, Felicia îşi arătă preferinţa:
— Mie mi-ar place Ben...
— Aha, te gândești la Ben Quick! Nu, nu merge! Eu aş propune ceva mai simplu. Nelu, de pildă.
— Foarte bine! Tot ştiu băieţii că ne-am împrietenit la mare cu un băiat Nelu! spuse Miti.
— Da, ne-ai împuiat urechile cu Nelu al tău! îi aminti Biţu.
— Atunci rămâne Nelu! Şi numele de familie? Ştiţi, m-am gândit la ceva nostim. Colegii tăi ştiu care-i numele de familie al

lui Nelu de la mare?
— Da’ de unde! Toată vremea îi dădea zor cu Nelu în sus, Nelu în jos, dar nu ne-a spus niciodată numele întreg.
— Drept să vă spun, nici nu l-am întrebat.
— Atunci cu atât mai bine. Îi vom spune Nelu... Mefebe.
— Mefebe? întrebară miraţi cei trei. Mefebe?
— Întocmai! Me de la Miti, Fe de la Felicia şi Be de la Biţu. Sunteţi de acord?
— Mare poznaş eşti, unchiule!
— Păi, dacă-i glumă, glumă să fie!
— Şi unde-l lăsăm pe Ve de la Victor?
— Deocamdată deoparte!
Astfel a căpătat şi o existenţă civilă robotul humanoidal: *Nelu Mefebe*.

SCURTĂ PREZENTARE

Trebuie spus de la bun început că Nelu Mefebe era ceea ce se cheamă în mod curent un băiat atrăgător. S-ar putea ca el să fi fost o întrupare, o concretizare neştiută a unor trăsături şi chipuri pe care Felicia le zărise doar prin aburul visului. O sinteză a lor.
Scria versuri despre Feţi-Frumoşi şi într-un fel îi şi văzuse cu ochii închipuirii.
N-ar fi lipsit, însă, de interes, să transcriem câteva din notaţiile pe care Felicia şi le făcea într-un jurnal:

Joi, 5 mai

Sunt preocupată de înfăţişarea lui Nelu. Dacă problemele tehnico-ştiinţifice le-am rezolvat relativ repede, e curios că tocmai această problemă, oarecum secundară, îmi răpeşte atâta timp.

22 mai

Nici până acum nu m-am hotărât ce chip să aibă Nelu Mefebe. Când le-am arătat băieţilor primele schiţe, au exclamat:
— Nu se poate! E prea frumos!

Iar unchiul Victor a făcut următoarea remarcă:

— Pentru ca experienţa să reuşească, el nu trebuie să atragă de la început atenţia prin extraordinare date fizice. Evident, prin bagajul de cunoştinţe, prin performanţele sportive, oricum se va singulariza. Dar la-nceput este necesar să treacă neobservat.

28 mai

Nu mai pot întârzia. Fie ce-o fi, azi definitivez înfăţişarea lui Nelu. Va avea, probabil, câte ceva din eroii filmelor vizionate, din operele citite, din... Poate şi din chipul lui Biţu...

30 mai

În sfârșit, toată lumea e mulţumită! Nelu Mefebe a ieşit cum trebuie!

Încheiem aici transcrierea notaţiilor din jurnalul Feliciei.

Ceea ce putem afirma cu certitudine este ca Nelu Mefebe părea un băiat de
14-15 ani, avea trăsături regulate, un pâr castaniu, mătăsos şi o privire pătrunzătoare. Poseda totodată o mare mobilitate în mişcări, care presupuneau îndelungi exerciţii fizice şi invidiate performanţe sportive. Era un excelent halterofil, cunoştea figurile dificile ale judo-ului, ştia să nu rateze nici o tavitură la fotbal, baschet, rugby şi aşa mai departe.

Ceea ce constituia însă o calitate primordială a lui era că nu obosea niciodată! Nici după marşuri oricât de lungi şi grele, nici după urcuşuri pe pante abrupte, nici după înverşunate meciuri.

Toate acestea făceau din Nelu Mefebe un imbatabil polisportiv.

Dacă la aceste calităţi fizice mai adăugăm o bogată gamă de cunoştinţe intelectuale în cele mai variate domenii, un vocabular ales şi o promptitudine în a da anumite răspunsuri, putem spune ca portretul lui Nelu Mefebe e oarecum complet. Spre a fi totuşi complet trebuie să adăugăm că, fiind confecţionat dintr-un material inflamabil, i s-a imprimat comanda să evite tot ce-ar putea să-l incendieze. Astfel, latura morală, curajul lui deosebit avea o lacună: se ferea ca de foc de... foc!

NELU INTRĂ IN ACŢIUNE

— Cine-i băiatul cu care-ai venit în tabără? întrebă Silvia, comandanta detaşamentului de pionieri. Ştii că n-ai voie...

— N-ai primit scrisoarea mea? o întrerupse Miti.

— Ba da! Însă, spre a-l putea găzdui, trebuie o aprobare specială.

— Colosal! Ai devenit o birocrată nemaipomenită!

— Nu-s birocrată, dar...

— Poftim aprobarea! Citeşte-o!

În aprobarea obţinută de unchiul Victor, se făcea menţiunea că Nelu Mefebe poate fi oaspetele taberei.

— Ei, acum eşti mulţumită?

— Nu-i vorba că-s mulţumită sau nu, însă mie-mi plac lucrurile clare.

— Da, apreciez spiritul tău ştiinţific.

În clipa aceea, îşi făcu apariţia şi Nelu Mefebe.

— Sunt Nelu Mefebe, elev în clasa a X-a a Liceului industrial din Focşani, spuse el şi-i întinse mâna Silviei.

— Mă bucur că te cunosc şi sper că te vei simţi bine printre noi.

— Ai uitat ceva, îi aminti Miti lui Nelu.

— A, da! Sunt Nelu Mefebe, elev în clasa a X-a a Liceului industrial din Focşani şi cel mai bun prieten al lui Miti.

— Asta n-o mai cred, îi răspunse Silvia.

— De ce?

— Pentru că cei mai buni prieteni ai lui Miti sunt Biţu şi Felicia.

— N-are a face. Şi ei sunt prietenii mei cei mai buni.

Silvia râmase stupefiată.

— O cunoşti pe Felicia?

— Ţi-am spus doar: sunt Nelu Mefebe, elev în clasa a X-a a Liceului industrial din Focşani şi cei mai buni prieteni ai mei sunt Miti, Felicia şi Biţu.

— Extraordinar! exclamă Silvia, simţind că se sufocă de indignare.

— Ce vezi extraordinar în toate astea? interveni Miti.

— Nu ştiam că Felicia are secrete faţă de mine. Halal prietenie!

Ei bine, auzind aceste cuvinte, reacţia lui Nelu fu uimitoare:

— Miti e prietenul meu, iar dacă Felicia şi Biţu sunt prietenii lui Miti, sunt deci şi ai mei.

Silvia însă stătea îmbufnată. Atunci Nelu adăugă:

— Este exact ca în dictonul francez: *les amis de mes amis sont mes amis*.

— Mda, de fapt ai dreptate, vru să curme discuţia Silvia.

Dar Nelu odată pornit, nu mai putea fi oprit:

— Iar dacă dumneata eşti prietenă cu Felicia, ai să fii şi cu mine, nu? Te rog mult.

— Da, desigur… făcu moale Silvia.

Nelu Mefebe însă îi şi luă mâna şi-o ţinu strâns într-a lui. Ceea ce, bineînţeles, risipi oarecum indignarea Silviei. Nelu ăsta avea un farmec nespus!

O SCRISOARE…

Dragă unchiule Victor,

Nu vreau să mă pierd în fraze introductive, ci ţin să trec direct la subiectul care ne interesează. Un singur cuvânt exprimă totul: colosal! Comportarea lui Nelu este uimitoare. Reacţiile lui la curenţii biofizici, provocate fie de cuvinte, fie de priviri, fie de o anumită intensitate a gândului sunt mai mult decât fireşti. Nimănui, dar absolut nimănui nu i-ar putea trece prin minte că-i vorba de un robot. Uneori ne uimeşte şi pe noi, adică pe Felicia, pe Biţu şi pe mine. Le-am spus o anumită părere a mea, deşi ei n-o împărtăşesc: am impresia că Nelu depăşeşte chiar aşteptările noastre cele mai optimiste. Felicia mi-a ripostat că exagerez ca de obicei, iar Biţu că Nelu n-a atins toate posibilităţile prevăzute. Vom vedea cum se desfăşoară lucrurile.

Evident, la-nceput am avut unele dificultăţi cu cazarea. Dar până la urmă am reuşit să locuim Nelu, Biţu şi cu mine în acelaşi cort. S-ar putea să se mai ivească şi alte greutăţi. De aceea, te rugăm stăruitor să ne trimiţi urgent instrucţiunile, spre a-i putea imprima lui Nelu, la nevoie, noi comenzi. Repet: la nevoie, adică numai în cazuri cu totul neprevăzute. Ar fi păcat ca, tocmai când ne aşteptăm mai puţin, din cauză că nu suntem pregătiţi, experienţa noastră să dea greş. Toate bune tuşichii Laura.

Te-mbrăţişez.
Al dumitale Miti

P.S. Ştiu că eşti foarte ocupat dar, încă o dată, te rog mult trimite-mi instrucţiunile.

... ŞI UN RĂSPUNS!

Dragul meu Miti,

Am primit rândurile tale, puţin cam laconice, şi mă bucur că, până-n prezent, experienţa echipei noastre merge strună. M-ar fi interesat să cunosc amănunte şi, cu prima ocazie, ai face bine să-mi trimiţi un „raport“ complet. Dacă n-ar trebui să particip zilele acestea la un congres internaţional, desigur, aş fi făcut un popas, aşa, ca din întâmplare, la voi în tabără.

Cât priveşte instrucţiunile, am ezitat mult dacă să ţi le trimit. Te ştiu cam poznaş şi mă tem să nu umbli după efecte „colosale“!

Totuşi, m-am gândit că ai dreptate. S-ar putea ivi împrejurări neprevăzute cărora Nelu n-ar avea cum să le facă faţă. Şi, fireşte, experienţa noastră ar fi ratată. De aceea, odată cu aceste rânduri, îţi trimit şi instrucţiunile de imprimare a unor noi comenzi. Te rog, mai mult chiar, te invit să nu le foloseşti decât după o prealabilă înţelegere cu Biţu şi Felicia.

Scrie-mi mai des. Printre comenzile imprimate iniţial era şi aceea ca Nelu Mefebe să-şi facă unele însemnări zilnice pentru a urmări cum funcţionează sistemul de selectare. Mă interesează în mod deosebit această problemă. Aşadar, trimite-mi însemnările. Tuşa Laura e bine. Pleacă la mare, unde speră că vei veni şi tu.

Te sărută
unchiul Victor

P.S. Toate bunele urări coechipierilor noştri.

INSTRUCŢIUNILE

Instrucţiunile trimise de unchiul Victor nu se-ntindeau pe mai mult de-o pagină scrisă la maşină. În faţa cortului, Miti le

parcurse în grabă. Modul de manipulare a cutiei de comenzi era cum nu se poate mai simplu şi, citindu-l, Miti exclamă:

— Colosal! Dacă m-aş fi gândit mai bine, puteam să-l dibui şi singur!

— Ce citeşti tu acolo? vru să afle Biţu.

— Ce-ai spus? răspunse Miti şi lăsă repede instrucţiunile în buzunar.

— Da, ce citeşti? se amestecă în vorbă şi Nelu, stârnit de întrebarea lui Biţu.

— O scrisoare de la unchiul Victor. Ştii, Nelule, mă-ntreabă despre însemnările tale. Le-ai făcut?

— Nici vorbă! De vreme ce am primit comanda, nu se poate să n-o execut!

— Unchiul Victor ar vrea să le cunoască.

— I le voi preda Feliciei, iar ea le va expedia în fiecare săptămână, aşa cum
ne-am înţeles.

În clipa aceea, apăru şi Felicia.

— Am auzit că ai primit o scrisoare de la unchiul Victor.

— Exact! Scrie textual: Toate bunele mele urări coechipierilor noştri.

— Foarte drăguţ, ca-ntotdeauna! Şi altceva?

— Altceva? Îmi cere relaţii în legătură cu însemnările lui Nelu. Ştii, însemnările privitoare la sistemul de selectare.

— Nelule, nu i-ai comunicat lui Miti că le vom expedia săptămânal?

— Ba da! Chiar acum i-am spus.

— Şi... altceva nu ţi-a mai scris?

— Îmi dă unele relaţii despre tuşa Laura. E bine, pleacă la mare şi m-aşteaptă şi pe mine.

Felicia era vădit nemulţumită. La fel şi Biţu. Pe neaşteptate se lăsă o tăcere între ei.

— Nelule, te-a căutat Silvia, spuse Biţu deodată.

— Dacă m-a căutat mă duc să văd ce vrea, răspunse robotul şi porni după Silvia. Făcu câţiva paşi. Îndeajuns ca Felicia să-ntrebe în şoaptă, grăbit:

— Miti, dar de instrucţiuni, unchiul Victor nu pomeneşte nimic?

Părea că Miti nu auzise întrebarea, pentru că nu dădu nici un răspuns.

— N-auzi, Miti? Felicia te-a întrebat dacă unchiul Victor ţi-a trimis instrucţiunile.

Miti vru să răspundă dar, chiar în clipa aceea, reveni Nelu împreună cu Silvia. Păreau foarte bine dispuşi. Silvia râdea cu hohote.

— Ce-i veselia asta pe voi? se interesă Miti.

— Nelu mi-a povestit o anecdotă cu scoţieni. Foarte nostimă.

— Da? Spune-ne-o şi nouă!

Ceea ce Nelu nu întârzie să facă.

— Colosală! Se grăbi să aprecieze Miti, deşi o auzise de zeci de ori.

— Mai ştii şi altele? întrebă Silvia.

— Desigur!

— Atunci, dă-i drumul!

Nelu Mefebe nu se lăsă rugat. Pe loc execută întreg programul de anecdote cu scoţieni, imprimat de unchiul Victor.

Silvia şi Miti făceau un haz nebun, spre încântarea lui Nelu. Biţu şi Felicia abia că zâmbeau. Aveau, probabil, motive.

— De ce nu râzi, Felicia? întrebă cu maliţiozitate Silvia. Întrevedea un început de gelozie şi-i părea bine că Nelu se grăbise să satisfacă dorinţa ei, de a-i spune anecdote.

Oricum, aşa se întâmplă că Biţu şi Felicia nu putură să afle nimic de la Miti, nici că primise, nici că nu primise mult doritele instrucţiuni.

UNELE DIVERGENTE…

O veche tradiţie pionierească cerea ca, în tabără, ceaiul de dimineaţă, prânzul şi cina să fie luate în colectiv.

Deşi Nelu era prevăzut şi cu „reflexe“ adecvate, ba chiar şi cu o cutie care-i ţinea loc de stomac, cei trei, dintr-o excesivă prudenţă, socoteau c-ar fi mai bine să nu fie prezent în cabana unde se servea masa. Hotărârea fusese luată în acord cu unchiul Victor.

Dar aparenţele, oricum, trebuiau salvate. Comenzile imprimate intrară în acţiune.

Nelu o rugă pe Silvia:

— N-ai să te superi! Vreau să iau masa în cort. Te rog mult, motivează-mi absenţa.

— Cum, nu vrei să iei masa în colectiv?

— Aş prefera s-o iau singur.

— Dar de ce?

Nelu nu răspunse. Părea întunecat, indispus.

Ceea ce provocă îngrijorarea Silviei.

— Ce ai, Nelule? Te doare capul?

— Da, mă doare capul!

— Am să telefonez să vină medicul să te vadă. Şi porni repede spre telefon.

Această hotărâre îi alarmă pe Miti, Felicia şi Biţu.

— Trebuie neapărat să-mpiedicăm o examinare medicală.

— Da, ne-ar da toată treaba peste cap.

— Ei, ce-i de făcut?

Chibzuiră ei ce chibzuiră şi, până la urmă, ajunseră la concluzia c-ar fi fost mai bine ca Nelu să participe la masă.

— Dar ce ne facem? se văită Biţu. Comenzile sunt doar într-un anumit sens.

— Mda, comenzile sunt date într-un anumit sens. Dac-am avea instrucţiunile... completă Felicia.

Miti fu pentru o clipă ispitit să le spună că le-a primit. Dar cum le ascunsese atât de bine încât, căutându-le, nu mai dădu peste ele, preferă să tacă. Îi părea rău, dar n-avea ce face. Sigur, când le va găsi, se schimbă socoteala.

— Trebuie să luăm o hotărâre! conchise Felicia.

Atunci Miti emise o părere care-i uimi pe prietenii lui.

— Eu cred c-am putea să-l convingem pe Nelu.

— Ce să-l convingem?

— Să vină la masă!

Biţu, cât era el de cătrănit, izbucni în râs.

— Hahaha! Să convingi un robot? Cu vorbe?

— Biţu are dreptate. O maşină nu poate fi convinsă. Ea primeşte comenzi şi le execută.

— Vedeţi, v-am mai spus şi-n alte împrejurări. Nelu nu-i o simplă maşină. Nivelul lui este cu totul altul decât al unui robot humanoid. El e capabil de reacţii mai subtile...

— Îţi iei tu obligaţia să-l „convingi“?

Miti nu răspunse numaidecât.

Dimpotrivă, lăsă să treacă alte câteva clipe de tăcere. În cele din urmă, ca după o meditaţie mai profundă, spuse:

— Dacă voi nu vă-mpotriviţi, am să-ncerc să stau de vorbă cu Nelu.

— Nu ne-mpotrivim! Nu-i aşa, Felicia?

— Desigur! Te pomeneşti că-l şi convingi, punctă Felicia c-o uşoară ironie. Oricum, pentru orice eventualitate, eu am să vorbesc, numaidecât, cu Silvia, să nu cheme doctorul.

MASA DE DIMINEAŢĂ

Bang! Bang!

Bang! Bang!

Era clopotul care-i vestea pe pionieri că se serveşte masa. Cabana care era luată drept sală de mese, se umplu de larmă.

Porneau, se ciocneau, se întretăiau replici.

— Dă-te mai încolo!

— Mi-e o foame de lup!

— Şi mie!

— Uf, iar ne dă marmeladă.

— O mănânc eu!

— La ce oră pornim în excursie?

— S-o întrebăm pe Silvia.

Silvia era însă preocupată de starea lui Nelu Mefebe.

— Ştii, Felicia, dacă Nelu nu se simte bine nici azi, chemăm neapărat medicul, o preveni Silvia. Văd că n-a venit la ceai.

— Nu ştiu cum se simte. Cred însă că nu va veni. Dacă, totuşi, se răzgândeşte, ceea ce, repet, nu cred, îi păstrez un loc lângă mine.

— Lângă tine?

— Da! Ai ceva împotrivă?

— Aş, ce să am?! Dar lângă tine şade Biţu.

— Biţu o să se ducă la altă masă.

— Nu e bine! Fiecare să-şi păstreze locul lui! decretă Silvia. Şi tonul ei nu admitea nici o împotrivire.

Biţu o privi amuzat şi clătină din cap.

— Poftim, se ceartă ce loc să-i ofere lui Nelu, iar el...

Dar chiar în clipa când făcea aceste constatări, Nelu şi Miti intrară pe uşă.

Prezenţa lui Nelu provocă o adevărată manifestaţie de entuziasm. O erupţie de strigăte şi chemări.

— Ura!

— Bravo!

— Nelule, treci aici! îl invită Mircea.

— Ei, aş! O să stea lângă mine, se repezi Horia, luându-l de braţ.

— De ce lângă tine şi nu lângă mine? se-mpotrivi Doru...

Fiecare trăgea de el.

Atunci interveni Silvia.

— Vă rog! Să fim disciplinaţi! Nelu, fiind oaspete, are dreptul să-şi aleagă singur locul.

Miti zâmbea radios. Îi făcu cu ochiul Feliciei şi lui Biţu:

— Vedeţi, l-am convins!

Felicia era însă stupefiată. Nu putea pricepe cum anume reuşise. Nici lui Biţu nu-i venea să creadă. I se părea că visează.

— Să convingi o maşină cu argumente verbale? De necrezut! Ca să
se-ncredinţeze că totuşi nu e vis, începu să se tragă de păr.

— Ce e, Biţule? De ce te jumuleşti? Ce se petrece cu tine?

Cine credeţi că-l întreba? Nelu! Chiar Nelu. Emoţia lui Biţu era atât de puternică, încât intensitatea ei determină reacţia lui Nelu.

— Hai, Nelule, te rog să-ţi alegi un loc la masă! îl îndemnă Silvia. Şi, ca un făcut, aproape fără să vrea, îi arătă un loc la masa ei. Dar Nelu părea că nu observase gestul. Îşi roti privirea jur împrejur. Să se aşeze lingă Mircea? Lângă Horia? Lângă Doru? Lângă...

Dar o transmisie de emoţie, tot atât de intensă ca şi-n cazul lui Biţu, determină hotărârea lui.

— Am să şed lângă Felicia!

— Bine, şezi unde vrei! încheie brusc Silvia acest scurt episod al opţiunii lui Nelu. Hai, mâncaţi mai repede pentru că la opt şi jumătate pornim în excursie spre Peştera Neagră.

ÎN DRUM SPRE PEŞTERA NEAGRĂ

Surpriza provocată de prezenţa lui Nelu la masă avu pentru Felicia şi Biţu caracterul unui adevărat şoc.

Fără îndoială, Nelu Mefebe era un exemplar cu totul aparte în seria de roboţi pe care-i realizase profesorul Victor.

Felicia, cel puţin, aproape nici nu mai punea la socoteală aportul lor. Socotea
că-i exclusiv opera unchiului Victor, un robot cu calităţi încă neîntâlnite.

Dar, de aici până la a-i descoperi anumite trăsături pur umane, era totuşi o distanţă kilometrică.

— Miti, n-auzi Miti? îl abordară în şoaptă, Felicia şi Biţu, în drum spre Peştera Neagră.

— Da, ce vreţi?

— Cum de l-ai convins?

Ca şi-n alte împrejurări, Miti nu se grăbi să răspundă.

— Miti, vorbeşte odată!

În cele din urmă, răspunsul lui sună cam aşa:

— Vedeţi, Nelu are un sistem de selectare colosal, extrem de sensibil. Dacă i se pun o serie de întrebări care în fond sunt biocurenţi cerebrali, el izbuteşte, până la urmă, să decanteze şi să ajungă la unele concluzii care pot fi socotite iniţiative personale. E o chestie de educaţie. O îmbinare a reacţiilor ordonate cu posibilităţile lui de selectare. Cred că am găsit eu o metodă de educare.

— Presupunând că ai reuşit cu metoda ta care, teoretic, ar putea fi, să zicem, valabilă, ar trebui să ne-o arăţi, neapărat, şi nouă, îi ceru Biţu.

— Fără-ndoială, am să v-o arăt, dar nu pot acum.

— Şi, în orice caz, ar trebui să o comunici şi unchiului Victor, rosti cu fermitate Felicia.

Cei trei se cam izolaseră de grupul excursioniştilor. Mergeau în tăcere. Miti zâmbind misterios, dar satisfăcut. Ceilalţi, torturaţi de întrebări. Biţu izbucni iar:

— Eu nu cred într-o metodă, ci doar într-o fericită întâmplare nerepetabilă.

La care Miti răspunse, bine dispus:

— În ştiinţă, „fericitele întâmplări“ sunt chezăşia progresului. Şi, apoi,
întâmplările nu se produc spontan, ci sunt şi ele, de cele mai multe ori, provocate.

Asta aşa era. Miti avea dreptate. Câte întâmplări n-au dus la descoperiri şi invenţii epocale!

Miti îşi privea prietenii şi, nu ştiu cum, dacă la-nceput, printr-o simplă întâmplare, nu le spusese că primise instrucţiunile, acum, parcă avea chef s-o facă în mod intenţionat. Ehe! Avea el unele planuri… Planuri mari!

— Ce e cu voi? De ce aţi rămas în urmă? întrebă Mircea.

— Grăbiţi-vă! Înainte de a intra în Peştera Neagră, facem un

scurt popas, anunţă Silvia. Mai mergem zece minute şi ne oprim!

ÎNTREBĂRI FĂRĂ RĂSPUNS

În timpul scurtului popas, Felicia îl chemă pe Nelu să caute împreună Floarea reginei.

— Tocmai acum v-aţi găsit! făcu Silvia, nemulţumită. În peşteră drumul e greu şi, în loc să vă odihniţi...

— Nu-i nimic! Nu obosim noi atât de repede. Nu-i aşa, Nelu?

— Felicia are dreptate! Nu obosim atât de repede.

— În orice caz, nu vă depărtaţi prea mult.

În curînd, Felicia şi Nelu se făcură nevăzuţi. Bineînţeles, totul nu era decât un truc. Un simplu truc, după cum aţi bănuit. Felicia voia să verifice spusele lui Miti.

— Nelule, vreau să te-ntreb ceva.

— Întreabă-mă, Felicia.

— Poţi să-mi spui şi mie ce-ai vorbit cu Miti?

— Cu Miti? Când?

— Aseară. Ştiam, şi ştiai şi tu, că nu trebuia să vii la masă. Şi, dintr-o dată, el te-a convins! Cum a reuşit?

Nelu răspunse repede:

— Vezi, n-am voie să răspund la anumite întrebări.

— Ştiu, n-ai voie. Dar n-ai primit nici o comandă să nu răspunzi la întrebarea mea.

Nelu însă o ţinea într-una:

— Vezi, n-am voie să răspund la anumite întrebări!

Dar şi Felicia voia, cu tot dinadinsul, să afle unele amănunte. De aceea nici nu se dădu bătută. Folosi o altă tactică. Poate ceva va reuşi.

— Îmi pare rău că n-ai încredere în mine, Nelule.

Nelu păru o clipă descumpănit. Dar apoi repetă, aproape dureros, de câteva ori:

— N-am voie să răspund la anumite întrebări! N-am voie să răspund la anumite întrebări! N-am voie! N-am voie! N-am...

— Bine, bine, am înţeles! Spune-mi numai atât: Miti te-a întrebat dacă vrei să vii la masă?

— M-a întrebat, m-a rugat, a stat de vorbă mult cu mine.

— Şi tu ce i-ai răspuns?

— Că nu am...

Nelu se opri brusc.

— De ce taci? Ce nu ai?

— Nu am voie să răspund la anumite întrebări.

Asta era tot ce putuse afla Felicia de la Nelu. Vru să-l întrebe încă ceva, dar robotul se depărtă. Îl chemase Silvia.

IPOTEZE ŞI CONTROVERSE

Coborând pantele întunecate ale Peşterii Negre, Felicia gândea că, oricum, Miti nu minţise, chiar dacă pe undeva măsluise realitatea. Hotărât lucru, vorbise cu Nelu. A-ncercat chiar să-l convingă. Dar cum reuşise? Da, cum reuşise? Acesta era misterul!

Să se fi produs unele mutaţii în structura intimă a robotului? Şi, mă rog, admiţând această ipoteză, ce cauze au putut săvârşi asemenea mutaţii?

Simţea nevoia să se sfătuiască cu Biţu.

— Biţule, ştii c-am încercat să-l iscodesc pe Nelu?

— Să-l iscodeşti? Nu poţi iscodi decât un om care are un sistem propriu de a judeca lucrurile. Or, Nelu, nu face decât să execute comenzi.

— Lasă speculaţiile! L-am întrebat dacă-ntr-adevăr a fost convins de Miti.

— Şi?

— Pare-se că Miti a vorbit cu el...

— Cum adică, tu pretinzi că...

— Nu pretind nimic, îţi relatez doar ce-am putut să obţin de la el.

Şi Felicia îi povesti despre cele discutate cu Nelu Mefebe.

Biţu se înfundă în tăcere. Hm, lucrurile păreau foarte ciudate.

— Ştii ce cred eu? spuse în cele din urmă.

— S-auzim!

— Că Miti a umblat la cutia cu comenzi suplimentare.

— Aşa m-am gândit şi eu. Şi nu ne rămâne nimic altceva decât să controlăm, chiar acum, dacă urechea lui Nelu este la locul ei.

Urechea? veţi întreba dumneavoastră. Da, urechea, pentru că unchiul Victor plasase cutia cu suplimentări de comenzi sub urechea dreaptă. Toată cutia era cât o alună.

De bună seamă, controlul nu s-a putut face numaidecât. Erau

în grup, se aflau în peşteră. Silvia făcea ce făcea şi se apropia de Nelu Mefebe, iar Miti nu trebuia să simtă că ei îl suspectează.

Au găsit, totuşi, un moment prielnic şi, la lumina unei lanterne puternice, s-au convins că urechea dreaptă nu fusese clintită de la locul ei.

— Extraordinar! Urechea nici n-a fost atinsă! exclamă Felicia.

— Mda! Aşa s-ar părea... Totuşi...

— Ce, totuşi? Ai văzut doar cu ochii tăi semnul pus de unchiul Victor. E acolo! Neatins!

— Da, l-am văzut! Cu toate acestea mi-e cu neputinţă să admit că numai sub imperiul unor influenţe exterioare, fără o suplimentare de comandă, Nelu să se fi schimbat.

Felicia nu răspunse. Era foarte tulburată. Nu ştia ce să creadă. Dar dacă Miti are dreptate? Dacă Nelu este un robot de nivel cu totul superior?

PEŞTERA NEAGRĂ

Peştera care poartă acest tenebros nume e o scorbură adâncă în Munţii Vrancei unde, câteodată, sub forma cutremurelor, răbufnesc ştiri din miezul pământului.

Drumul cobora în pantă şi cu toate că fuseseră asigurate măsurile de rigoare, se cereau precauţii minuţioase spre a se preîntâmpina accidente.

Şi totuşi... Da, totuşi, s-a produs unul!

Felicia, care rămăsese în urma grupului, preocupată, măcinată de îndoieli, dispăru. Pur şi simplu dispăru fără urmă!

Începură s-o cheme, s-o caute.

— Felicia! răsunau chemările înfiorate de ceea ce i s-ar fi putut întâmpla.

— Feliciaaa, venea din colţuri, din adâncuri bumerangul ecoului.

Însă Felicia nu era de găsit!

Cel mai tulburat se arăta Biţu. Striga, ducându-şi mâinile la gură, se agita, alerga de colo până colo. N-a lipsit mult ca el însuşi să se prăbuşească într-o adâncitură ce pândea, parcă, în beznă.

— Trebuie să procedăm metodic! propuse Horia.

— Concret, ce să facem? îl întrebă Miti.

— Să parcurgem drumul înapoi şi să observăm cam pe unde

ar fi putut să dispară Felicia.

Zis şi făcut!

În lanţ indian, începură să urce drumurile înapoi, privind cu atenţie fiecare porţiune, fiecare cotitură.

Uriaşe spade de lumina despicau bezna în dreapta, în stânga.

Dar pe mai mult de 100 de metri nimic nu le atrase atenţia. Drumul urca relativ lin, iar parapetele de prevenire a accidentelor păreau intacte.

— Staţi! exclamă deodată Mircea.

— Ce e?

— Ai observat ceva?

— Da, priviţi aici!

Într-unul din parapete se putea distinge o spărtură, îndeajuns de mare, încât să poată trece un om prin ea.

— Nu-ncape îndoială, pe aici a alunecat Felicia.

Fiecare privea prin spărtură şi se cutremura.

— Oho, aici e o prăpastie subterană, constată Ileana, care avea pasiunea geologiei. Desprinderea faliilor produce asemenea prăpăstii.

— O fi adâncă?

— Unele sunt adânci, altele nu. Aceasta, cred că-i adâncă. Foarte adâncă...

PRĂPASTIA

Ei bine, Ileana se-nşela!

Prăpastia, dac-o putem numi astfel, nu avea decât vreo câţiva metri.

Fără-ndoială, şocul căderii o buimăcise puţin pe Felicia. Dar nu era rănită, nici grav traumatizată. După ce se risipi buimăceala, încercă să se caţere.

Dac-ar fi rămas liniştită pe loc, grupul care pornise în căutarea ei, ar fi aflat-o numaidecât.

Felicia însă, încercând să ajungă din nou pe drum, nimeri într-o altă scorbură a pământului. Un fel de galerie. Iar de aici în alta. Apoi în a treia, în a patra, în a şaptea... Pe urmă din nou în prima scorbură. Şi iar în a doua...

Deşi Felicia avea două lanterne cu pile atomice asupra ei, n-avea nevoie să le folosească.

Dezmintind parcă denumirea de „Peştera Neagră“, aceste

galerii erau luminate de sclipiri fosforescente.

De bună seamă, în compoziţia rocilor intrau substanţe luminogene şi Felicia nu se putu opri să exclame:

— E-o adevărată feerie! Păcat că nu-i şi Biţu s-o admire. Numaidecât se gândi şi la Ileana:

— Ileana ar avea multe de aflat aici.

Dar curând îşi dădu seama că era prizonieră într-un mic labirint, din care, deocamdată, nu vedea cum va putea ieşi.

— Trebuie să-mi păstrez calmul! E cu neputinţă ca grupul să nu descopere dispariţia mea.

Încercă încă o dată să străbată micile ganguri fosforescente. Îşi fixă anumite puncte de reper, pentru a fi sigură că nu se reîntoarce de unde a plecat. În prima galerie îşi lăsă fularul pe o rocă în formă de floare. Iat-o înaintând spre a doua galerie, apoi spre a treia, a patra, a cincea...

Ei da, acum se află pe calea cea bună. Mai are câţiva paşi şi va putea ieşi. Va fi din nou în locul unde se prăbuşise. Gata, a străbătut această mică distanţă şi... poftim! E din nou în prima galerie! Fularul e aici!

Dar, ce se-ntâmplă? Ce e asta?

Fularul dispăruse parcă pe jumătate, acoperit de petalele de piatră, iar celelalte petale se strângeau ca nişte degete reci să cuprindă, să acopere şi cealaltă parte.

Felicia simţi c-o năpădeşte un fior de gheaţă, că i se sugrumă respiraţia. Dacă o vor cuprinde şi pe ea aceşti pereţi de fosfor-lucitor?!

O clipă îi trecu prin minte o poveste fantastică, citită nu demult, în care eroul e zdrobit, devorat de nişte ziduri humonofage... Atunci, luciditatea ei o făcuse să zâmbească. Dar acum... nu... Prostie! Să rămână calmă. Era vorba, probabil, de un fenomen cu efecte tectonice. Sau... sau... în nici un caz nu trebuia să admită prezenţe de neexplicat. Şi nici nu-şi îngăduia să prevadă, chiar descifrând sensul real al fenomenului, consecinţele de neînlăturat.

Totuşi, pentru orice eventualitate, Felicia trecu în incinta galeriei a doua. Acolo nu observă nici o floare de piatră...

VOLUNTARII

În timp ce Felicia se străduia să-şi păstreze sângele rece, în

grupul de căutători se iviră numeroşi voluntari care cerură să coboare în prăpastie: Biţu, Horia, Miti, Mircea, Nelu, Ileana... Vasi...

Cel mai hotărât era Bițu.

— Lăsaţi-mă pe mine! Trebuie să cobor.

Cel mai calm era Miti.

— Sigur, nu o putem lăsa pe Felicia multă vreme în fundul prăpastiei! Dar lucrul se cere bine chibzuit.

Şi, trăgându-l pe Biţu de o parte, ii suflă la ureche:

— Îl trimitem pe Nelu!

— Dar Nelu nu-i decât un...

— Tocmai de aceea! Ai uitat? Unchiul Victor i-a imprimat anumite comenzi să se poată orienta oriunde, să poată răzbate în orice loc. Ocazia-i colosală. N-o putem scăpa.

Biţu vru să-l însoţească pe Nelu.

— Înţelege-mă! Trebuie să-l însoţesc.

— E mai bine ca Nelu să lucreze nestânjenit!

— N-am să-l stânjenesc. Dar trebuie să cobor după Felicia!

— Cu agitaţia ta ai să strici totul! i-o reteză Miti.

Şi Bițu simţi că Miti are dreptate. Era teribil de agitat. Printre comenzi, se găseau, într-adevăr, şi cele pomenite de Miti. Robotul s-ar fi descurcat mai bine singur.

Nelu putea să se orienteze în întuneric, avea unele capacităţi de-a înlătura multe obstacole. Doar de faliile incandescente, care-l puteau mistui, trebuia să se ferească.

Or, pare-se, Felicia nu căzuse chiar în pirosferă...

— Aşadar, Nelule, tu ţii numaidecât să cobori? întrebă Miti cu glas tare.

— Desigur. Felicia e prietena mea şi dacă se află în primejdie am să fac totul s-o salvez. E prietena mea!

— I-auzi! Vorbeşte ca din carte, îi şopti Horia lui Mircea.

— Lasă-l, mă, că-i băiat bun, răspunse Mircea.

— Chiar foarte bun, confirmă şi Ileana care auzise convorbirea.

Silvia însă găsi argumente să se împotrivească:

— Nelu e oaspetele nostru şi avem datoria să-l ferim de primejdii.

— Dar nu-i nici o primejdie! replică vioi Nelu. Şi chiar de-ar fi, nu-mi pasă! Apoi, fără să mai aştepte vreun răspuns, îşi şi făcu vânt. Cât ai clipi, dintr-un singur salt, se aruncă în gura neagră a

prăpastiei.

— Ce performanţă! comentă Mircea.

— Ce imprudenţă, se înfioră Silvia.

Miti, fermecat şi el de mlădierea acrobatică a lui Nelu era, totuşi, torturat de o teamă. Se temea că nu cumva magnificul salt să deplaseze cutia de comenzi... Atunci s-ar sfârşi „gluma“!

Şi lui Biţu, desigur, i-ar fi părut rău să se deterioreze robotul, să rateze experienţa. Dar în clipa aceea gîndurile lui galopau către o singură ţintă: Felicia!

Uf, de-ar vedea-o odată aici, lângă el!

ÎN LABIRINT

În galeria a doua, lumina fosforului se răspândea, aproape caldă, peste creştetul Feliciei.

Încă n-am pomenit nici un cuvânt despre chipul ei. Vom vorbi, deci, acum. Felicia era o fată frumoasă. Cu părul de culoare gri a cenuşii vii, proaspete, ceea ce, la vârsta ei, nu se prea întâlnea, cu ochii verzi, cu năsucul în zbor de rândunică, cu zâmbetul ba poznaş, ba potolit, Felicia era o fată frumoasă, de-o frumuseţe discretă. Acum, în mijlocul galeriei, pândea orice zgomot. Toată făptura ei era o încordată întrebare a speranţei: vor veni s-o găsească?

Când încordarea slăbea pentru o clipă, simţea, ceea ce i se întâmpla foarte rar, o descurajantă tristeţe, cu viziuni de coşmar. Alte întrebări se-ncolăceau,
se-nvălmăşeau în jurul ei, ca nişte fiinţe netrebnice care nu-i dădeau pace. Va sfârşi oare aici, singură, neştiută de nimeni? Setea, foamea, oboseala, vor mai putea fi ţinute în frâu?

Dar Felicia îşi scutura pletele gri şi izbutea din nou să alunge gândurile blestemate. Aştepta. Spera. Auzul ei devenise o iscusită capcană, gata să prindă orice pâlpâire de zgomot.

Deodată, o mişcare stranie îi sugrumă parcă respiraţia.

Se-nşela sau nu? Nu, nu se-nşela. În prima galerie pătrunsese cineva.

Nu-ncăpea nici o îndoială. Nu putea fi decât Biţu!

— Felicia, unde eşti? se auzi strigată.

Uscăciunea aerului usca, parcă, şi nuanţa sunetelor. Glasul părea schimbat. Să nu fie Biţu?

Cu toate acestea, nimeni, afară de el, n-ar fi venit atât de

repede s-o caute, s-o găsească.

Acum, când speranţa se întrupase în realitate, un gând poznaş îi fulgeră mintea.

— Ce-ar fi să nu răspundă? Să se ascundă?

Tăcu deci, bucuroasă să-l păcălească pe Biţu.

— Felicia, unde eşti? răsună din nou, sub bolţile fosforescente... Şi glasul, care acum era sigură că nu era al lui Biţu, i se păru cunoscut.

— Să fie, oare?!...

Nu-şi sfârşi întrebarea, pentru că prezenţa lui Nelu confirmă ipoteza.

— De ce n-ai răspuns, Felicia? întrebă, fără zăbavă, Nelu.

Apoi începu s-o zorească.

— Să mergem Felicia, să mergem!

— Eşti singur?

— Da, singur.

— Biţu unde e?

— A rămas sus cu ceilalţi. Eu n-am ascultat decât de comandă mea interioară şi m-am azvârlit în prăpastie, să te caut. Eşti doar prietena mea şi aş face orice pentru tine!

Felicia îşi lăsă capul în piept. Fără voie, oftă adânc. Asemenea cuvinte aştepta din partea lui Biţu...

REVENIREA

— Eşti lovită, rănită? se interesă Nelu.

— Nu. Am avut noroc. Am căzut fără să mă lovesc. Dacă nu mă rătăceam în acest labirint, poate reuşeam să revin singură. Prăpastia nu-i adâncă.

— Nu-i adâncă, e adevărat. Totuşi, nu e uşor să ieşi. Am să te port pe braţe.

— Stai, zâmbi Felicia. Întâi să ieşim din labirint.

— Să-ncercăm! Să nu pierdem timpul!

Păşiră grăbiţi, ţinându-se de mână. Felicia ţinea să-l călăuzească. Şi, bineînţeles, reveniră de unde porniseră.

Pentru a doua oară încercară să iasă din labirint. Cu acelaşi rezultat. Nici a treia oară nu fură mai norocoşi.

— S-o luăm la dreapta! spuse Felicia şi-l trase pe Nelu după ea.

— Nu! Nu e bine!

— Ba da! Am început să cunosc fiecare cotlon subteran.

O luară la dreapta şi după ce colindară vreo şapte cămăruţe, unele cu candelabre parcă din stalactite fosforescente, nimeriră din nou în prima galerie. Nelu era impacientat. Dădea semne că-şi pierde stăpânirea de sine.

— Ţi-am spus că nu-i calea cea bună!

— Ai avut dreptate.

— Lasă-mă pe mine să te conduc.

— Fie şi aşa.

— Te conduc! spuse Nelu hotărât.

Şi, fără a mai aştepta vreo încuviinţare, o ridică pe Felicia pe braţe.

— Ce faci? se-mpotrivi fata.

— Ca să nu mă mai încurci, te duc pe braţe.

— Bine, Nelule, dar nici nu m-ai întrebat dacă sunt de acord!

— Eu ascult de comandă mea interioară!

Iar comanda interioară! Ce frumos ar suna aceste cuvinte, dacă ar fi spuse de altcineva!

Comandă interioară!

Sub lumina aurită, ce emana dulce din pereţi, din plafon, Nelu Mefebe mergea foarte serios, purtând-o ca pe un fulg. În braţele lui, Felicia constată: „Are un profil splendid“. Apoi: „A repetat de două ori: comandă interioară... Poate că...“ Fără să vrea îi reveniră în memorie, foarte proaspete, cuvintele lui Miti, care spusese că Nelu este un robot de un nivel încă neîntâlnit. „Cine ştie, poate că hotarul între maşină şi om?!...“

Nu! Nu! E nebună. Auzi ce gânduri să-i treacă prin minte. Şi cui? Tocmai ei!

Dar, când ieşiră, în sfârşit, din labirint şi Nelu, foarte serios, aproape grav, începu să urce ţinînd-o strâns c-un singur braţ, Felicia închise ochii şi se ghemui la pieptul lui...

IMPRESII... IMPRESII...

— Felicia, în sfârşit, eşti lângă mine! exclamă Biţu fericit.

Felicia, fără a fi romantică, s-ar fi aşteptat totuşi ca Biţu să fie salvatorul ei. De ce tocmai Biţu? E nevoie s-o mai spunem? De aceea fusese atât de decepţionată, constatând că Nelu şi nu Biţu coborâse după ea în prăpastie. De aceea rămase glacială la efuziunile lui Biţu.

— Trebuie să-i mulţumesc lui Nelu, care ascultă cu adevărat de anumite comenzi interioare.

Biţu rămase cu gura căscată. Încercă să-i răspundă:

— Bine, Felicia, dar comenzile lui Nelu...

Nu mai putu să continue. Miti îi zvârli un ghiont între omoplaţi.

— Taci, nenorocitule, vrei să dai totul peste cap? Performanţa lui Nelu e colosală!

În adevăr, grupul nu contenea să laude performanţele robotului. Avântându-se cu curaj în această aventură, în mai puţin de-o jumătate de oră o adusese pe Felicia din văgăunile negre ale pământului.

— Bravo, Nelule, eşti cel mai curajos dintre noi! îl felicită Ileana.

— Aşa e! întări Mircea.

— Taci, mă, nu-l mai lăuda, mârâi Horia. Şi aşa ne suflă toate fetele...

— Are dreptate să ni le sufle, spuse Vasia. El n-a aşteptat nici un îndemn, n-a şovăit nici o clipă şi şi-a riscat viaţa s-o salveze pe Felicia. Şi vreţi să ştiţi una?

— Ei, ce să ştim? făcu Horia.

— Sunt încredinţat că ar fi făcut-o pentru oricare dintre noi.

La care Silvia zâmbi acru.

— Desigur, ar fi făcut-o! Dar poate nu cu atâta promptitudine...

Îi era cu neputința să uite scena revenirii: Nelu ţinând-o strâns pe Felicia cu braţul drept, iar ea ghemuită la pieptul lui...

Hotărî să se dea de o parte, când era limpede în ce parte batea balanţa.

— Fireşte, detaşamentul nostru îl va sărbători pe eroul zilei, adaugă ea numaidecât. Vom organiza, în cinstea lui, un foc de tabără.

— Bravo!

— Bună idee!

— Da! Îl vom sărbători cu toţii!

— Facem un foc cum n-a mai fost!

Pionierii fură entuziasmaţi de propunerea Silviei. Până şi Felicia se lăsa contaminată de însufleţirea lor.

— Cu acest prilej am să vă povestesc tuturor ceea ce i-am spus în câteva cuvinte Ilenei.

— Da, închipuiţi-vă. Felicia mi-a spus că sub prăpastia în care a căzut, e un adevărat labirint de galerii fosforescente. Pe câte ştiu, lucrul acesta e necunoscut până acum. Ar fi o cinste pentru detaşamentul nostru să comunicăm această descoperire.

— Da! Da!

— O adevărată cinste!

— Vom face explorări!

— Ne vor conduce Felicia şi Nelu!

Entuziasmul îi cuprinse pe toţi. Adică nu chiar pe toţi: Biţu şi Miti
se-nnegurară. Biţu se apropie de Felicia.

— Felicia, ascultă-mă!

— N-am ce să te ascult, i-o reteză fata.

Atunci interveni Miti.

— Trebuie să-mpiedicăm, cu orice preţ, focul de tabără!

— De ce să-l împiedicăm?

— Mai întrebi?

— Uite, întreb.

— Ai uitat, pesemne, că Nelu e inflamabil…

Nu! Nu uitase. Dar ar fi vrut să uite...

INIMA

Stelele au inimă?
Da, au!
Atunci când ni se pare că ele clipesc,
De fapt zvâcnește inima lor caldă.
Astronauţii care poartă o inimă
În degetele lor,
În ochii lor,
În frunţile,
În buzele lor,
În veşmintele lor speciale
Care îi apără de prigoană neştiută a cosmosului,
În uneltele lor care scormonesc
Solul aparent neutru
Al corpurilor cereşti,
Vor da peste inima stelelor…
Ei bine, dacă o inimă palpită în toate,
De ce roboţii

Oricum numiţi,
Oricum ticluiţi,
N-ar avea bucuria
Acestei zvâcniri?
De ce n-ar avea o inimă?
De ce n-ar avea?
De ce să nu le-o dăruim?

Aţi ghicit! E ultimă poezie a Feliciei, scrisă în noaptea de nesomn care a urmat aventurii în labirintul din străfundul pământului. Era cea mai lungă poezie a ei. Iar ultimele trei versuri aveau rezonanţe parcă ciudate. Fervoare, invocaţie...

PLANURI „COLOSALE“...

Da, Miti nutrea planuri „colosale“!

Urmărea să-i atribuie robotului ceea ce doar în legende sau povestiri
ştiinţifico-fantastice – pe care le socotea tot nişte legende, dar ale viitorului – se putea atribui: o gamă variată de sentimente umane.

Nelu trebuia să fie nu numai un excelent matematician, un om cu vaste cunoştinţe, un perfect sportiv dar, înainte de toate, un robot sentimental. Un robot în stare să vibreze în faţa frumosului, a minunilor naturii, a groazei, în faţa iubirii sincere, mă rog, a tot ce atinge şi exprimă sensibilitatea umană.

— Dacă reuşesc, va fi colosal! Unchiul Victor va rămâne uimit. Consecinţele vor fi incalculabile.

Ăsta era şi motivul pentru care voia să rămână unicul posesor al instrucţiunilor primite.

Dacă la-nceput, o simplă împrejurare neprielnică îl împiedicase să le arate Feliciei şi lui Biţu, acum, în mod deliberat se ascundea de ei. Cunoştea scepticismul lor! Un scepticism ironic, demobilizant. Or, îşi amintea că citise undeva: „în ştiinţă, scepticismul este duşmanul aprig al fanteziei creatoare!“

Nu trebuia să-l împiedice nimeni. Fantezia lui creatoare nu putea fi înlănţuită. Aripele ei trebuiau să fâlfâie larg!

Era convins că, imprimând o serie de noi comenzi, memorându-le abil şi punând în mişcare sistemul de interacţiune şi selectare, îşi va atinge scopul.

Desigur, treaba nu era uşoară! În primul rând, imprimarea noilor comenzi, prin folosirea cutiei de sub ureche trebuia realizată rapid. Grija de a nu uita să pună la loc „semnul“, un fel de sigiliu ca o aluniţă, îl urmărea permanent. Apoi, chiar împrejurarea de a fi numai el cu Nelu nu-i era la îndemână. Mereu născocea alte şi alte pretexte. Dacă pentru ceilalţi aceste pretexte erau luate ca atare, Felicia şi îndeosebi Biţu despicau firul în patru.

— Hm, unde te-ai plimbat iar cu Nelu?

— De ce vrei să rămâi numai tu cu Nelu?

— Uf! Ce să vă fac? V-am spus doar că... şi începea să înşire verzi şi uscate.

În conştiinţa lui, Miti se socotea totuşi vinovat faţă de ei. De aceea era hotărât ca, odată rezultatul obţinut, succesul colosal urma să fie al întregii echipe, în care intrau: Felicia, Biţu, el şi, fireşte, unchiul Victor.

Dar până atunci, mai va! Urma să se strecoare şerpuitor prin întrebările lor tot mai bănuitoare.

Într-o zi, Biţu îl ironiză:

— Miti, te pomeneşti că-i aplici lui Nelu în continuare faimoasa ta metodă pedagogică, pe care o păstrezi în mare taină.

Miti tresări. Tii, cum de nu se gândise?! Iată, chiar Biţu îi furnizase cel mai bun pretext!

— Nu te-nşeli! Într-adevăr, caut să obţin noi mutaţii.

— Şi-ai obţinut? se informă grăbit Felicia.

— Cred că da!

— Aşa? se miră Biţu. Apoi, deodată, se-nvolbură.

— Ai făgăduit să ne-arăţi şi nouă procedeele tale.

— Am făgăduit şi mă voi ţine de cuvânt. Dacă n-am făcut-o până acum, este că nu s-a ivit o împrejurare prielnică.

— Şi, mă rog, când ai să-ţi respecţi cuvântul?

— Cu prima ocazie!

OCAZIA

Această ocazie nu întârzie să se ivească. Ea se numea Mioara! Era verişoara lui Horia şi obţinuse să fie oaspete în tabără. În tabăra în care Nelu era o glumă ştiinţifică...

Prezenţa ei avea însă efectul unui grăunte de nisip strecurat

într-un fin şi bine lustruit angrenaj.

De ce? Pentru că Mioara venea din Focşani şi era elevă tot la liceul industrial. Într-un cuvânt, colegă cu Nelu Mefebe...

Biţu intră în panică.

— Felicia, Miti, aţi auzit?

— Ce s-aud?

— A venit Mioara. E din Focşani şi învaţă la liceul industrial... Ce-i de făcut? E cu neputinţă să nu se-ntâlnească azi, mâine cu Nelu şi vă-nchipuiţi ce-o să iasă.

— Dac-am fi avut instrucţiunile, cu siguranţă că ne-am fi putut descurca, l-am fi imprimat lui Nelu comanda că o cunoaşte din şcoală.

— Da, ai dreptate. Dar ce te faci cu Mioara?

— Cu Mioara?

— Da, cu ea! Cum să-l recunoască, dacă nu l-a văzut în viaţa ei?

— Mda, şi asta e o problemă. Am găsi totuşi o soluţie, dac-am putea să-l manevrăm pe Nelu. Că nu sunt în aceeaşi clasă, că l-o fi mutat... Eh, se pot inventa multe.

— Staţi, spuse Biţu hotărât. A venit vremea să ne dovedeşti, dragă Miti, că-l poţi convinge pe Nelu. Că, datorită metodelor tale, Nelu a suferit într-adevăr mutaţii în structura lui intimă şi că poate face faţă acestei situaţii.

Urmă o clipă lungă de tăcere. Părea că propunerea îl cam descumpănise pe Miti. Felicia era numai ochi şi urechi.

Miti nu răspunse de îndată, deşi avea răspunsul pregătit. Iar răspunsul lui sună ca o întrebare:

— Ce-ar fi să încerci tu?

— Eu? făcu Biţu ochii mari cât ceştile de cafea.

— Da, încearcă tu, Biţule! Îţi arăt cum să procedezi. Cu siguranţă că vei reuşi să-l convingi.

Surpriza era atât de mare, că-l amuţi pur şi simplu pe Biţu. Dar numaidecât îşi reveni.

— Foarte bine! Aranjăm în aşa fel, că diseară să stau de vorbă cu Nelu. Până atunci, să-l ferim să dea ochii cu Mioara.

Ziua a trecut greu. Felicia a stat toată vremea cu Mioara, împiedicând-o să-l întâlnească pe Nelu.

Iar Miti a stat pe lângă robot, cu care ocazie, fără ştirea cuiva, i-a imprimat anumite comenzi. Adică să se lase, chipurile, convins de Biţu că o cunoaşte pe noua venită...

UIMITOARELE REZULTATE

— Felicia? Unde eşti, Felicia?

— Ce vrei, Biţule?

Biţu părea extrem de tulburat.

— N-auzi? Ce vrei? De ce m-ai chemat? Vezi bine că joc şah...

— Trebuie să-ţi vorbesc. Se petrec unele lucruri...

Nu lipsi mult ca Biţu să-şi deşerte sufletul. Se opri însă la timp.

— Ei bine, vorbeşte-mi...

— Nu! În nici un caz aici! N-ai vrea să facem o mică plimbare?

— Şi cu partida cum rămâne? întrebă Mircea, vădit indispus.

— O terminăm mai târziu. Zău, Mircea, nu te supăra. E ceva urgent.

— Mă rog, dacă-i urgent... Dacă aveţi secrete... Hai, duceţi-vă la plimbare.

Felicia însă ezita să-l urmeze pe Biţu. De când se rătăcise în labirintul subteran şi nu Biţu fusese acela care-o salvase, ci Nelu, între ei se crease parcă un zid îngheţat, dur şi compact, un zid foarte greu de spulberat.

Totuşi, văzându-l pe Biţu împovărat de nedumeriri şi uimire, se hotărî să părăsească partida de şah. Aflase de la Miti că lucrurile au mers bine şi nu înţelegea neliniştea lui Biţu.

— Te ascult, Biţule.

— Felicia, tu mă cunoşti...

— Nu, nu te cunosc. Mi s-a părut că te cunosc.

— Să lăsăm, pentru moment, explicaţiile. Mă refeream la scepticismul meu în legătură cu Nelu.

— Cu Nelu? Ce mai e cu Nelu? tresări Felicia, interesată poate mai mult decât voia. Iar lui Biţu nu-i scăpă această undă, cu totul nouă şi oarecum bizară, de interes.

— Miti are dreptate!

— Vorbeşte mai clar.

— În structura intimă a lui Nelu s-au produs unele inexplicabile mutaţii. Ştii, am stat cu el de vorbă, după indicaţiile lui Miti. Şi ce crezi că s-a-ntâmplat?

— Nu mă mai fierbe! Ce s-a-ntâmplat?

— L-am convins!

Felicia dădu din umeri decepţionată.

— Ştiam asta de la Miti.

— Da, dar să-ţi povestesc cum s-au petrecut lucrurile. E de necrezut!

— Bine, povesteşte-mi.

Iar Biţu începu să relateze:

— La ora stabilită m-am întâlnit cu Nelu şi am abordat direct problema, aşa cum mă sfătuise Miti.

— Nelule, i-am spus, în tabără a venit o fată, Mioara, care este din Focşani. Mai mult, învaţă la liceul industrial.

— Da, şi? a-ntrebat Nelu.

— Tu nu-ţi dai seama? Şi tu spui că eşti tot din Focşani şi tot elev la liceul industrial.

— Da, şi? a-ntrebat pentru a doua oară Nelu. Nu sesizase încă ce urmăresc.

— Păi, dacă fata e din Focşani şi tu tot de acolo şi învăţaţi la aceeaşi şcoală, tu trebuie să-i arăţi că o cunoşti, chiar dacă ea pretinde că nu te-a văzut, încă, niciodată în viaţa ei.

— Dacă trebuie, am să-i spun că o cunosc. Că suntem colegi. Cum o cheamă?

— Mioara!

— Mioara şi mai cum?

— Mioara... Mioara... Ei asta-i! Nu ştiu cum o cheamă. A, stai. E verişoară după tată cu Horia, deci ar trebui s-o cheme Mioara Georgian.

— Am să-i spun Mioarei Georgian că suntem colegi la Liceul industrial din Focşani. E bine?

— Excelent! Bravo, Nelule! Nici nu credeam că mă pot înţelege atât de repede cu tine.

— Cu mine se-nţelege oricine, dacă există o comandă interioară.

Pentru o clipă, n-am ştiut ce să cred.

— Cum, aşa a spus, comandă interioară? îl întrerupse Felicia.

— Da, ce te miri? Comenzile sunt doar interioare... Tocmai aici e misterul. Ce-a determinat această nouă comandă?

— Să lăsăm astea, povesteşte mai departe.

— Da, să-ţi povestesc. După indicaţiile lui Miti, am continuat:

— Vezi, Nelule, ai înţeles foarte bine ce vreau, dar mai e ceva.

— Ce mai e? mi-a răspuns el.

— Pentru orice eventualitate, dacă Mioara o ţine morţiş să spună că habar n-are cine eşti, să te arăţi foarte surprins, să-i reproşezi că te-a uitat şi că tu abia aşteptai să o revezi. Să-i repeţi că abia aşteptai s-o revezi. Înţelegi?

Nelu părea puţin zăpăcit. Îl luasem cam repede şi mă temeam că toată pledoaria mea să nu cadă în gol.

Dar mă-nşelasem. De fapt, Nelu, nu ştiu cum să spun, reflecta parcă la tot ce auzise. În cele din urmă, a rostit foarte calm:

— Sigur, am să-i spun Mioarei că învăţăm la aceeaşi şcoală din Focşani şi nu credeam să simuleze că nu mă cunoaşte, când eu abia aşteptam s-o revăd. Abia aşteptam.

— Cum? A pronunţat cuvintele astea? întrebă Felicia, uimită la rândul ei.

— Exact cuvintele astea...

— Ei bine, atunci, într-adevăr, avem de-a face cu un tip de robot încă
neîntâlnit. Înseamnă că materia cenuşie poate fi imitată.

FRAMÂNTĂRI

Şi totuşi, spiritul lucid al Feliciei se-mpotrivea unei asemenea ipoteze.

Nici cei mai de seamă biociberneticieni n-au afirmat aceasta! Să-nlocuieşti materia cenuşie, finele particule de substanţă nervoasă care dau sens existenţei, cu o maşină? Cu o simplă maşină? Cu neputinţă!

Chiar unchiul Victor se ridicase vehement împotriva acestei ipoteze, formulată cândva de Miti.

— Cibernetica, să fim bine înţeleşi, poate prelua cu succes anumite funcţii ale creierului, dar să-l înlocuiască, asta în nici un caz. Ştiinţa roboţilor nu va deveni niciodată conştiinţa lor.

Şi totuşi, în faţa lor, a lui Biţu şi a ei, se petrecea un fenomen pe care nu şi-l puteau explica.

— Dacă aceste nuanţate mutaţii au avut loc în structura intimă a robotului, făcându-l să reacţioneze nu mecanic ci, am putea spune, psihologic, ar fi cu neputinţă ca ele să nu se reflecteze şi în însemnările lui Nelu, spuse Biţu.

— E adevărat, aşa ar trebui să se întâmple. Numai că...

— Ce vrei să spui?

— Nimic alta, decât că Nelu refuză să-mi mai predea însemnările lui zilnice.

— Dar nu mi-ai spus nimic până acum.

— I-am spus lui Miti.

— Şi ce ţi-a răspuns?

— Că această comportare concordă, pe deplin, cu ceea ce s-a petrecut în structura lui. În definitiv, un jurnal este un fel de confident, nu? Acolo, în aceste însemnări strict personale...

Biţu avu un gest de nerăbdare.

— Te-ai molipsit şi tu, iar până la un punct şi eu, de fanteziile lui Miti. Desigur, cu Nelu se petrece ceva. Dar ce anume, nu ştiu!

— Să nu-l transformăm în suprarobot.

Felicia răspunse, îngândurată:

— E adevărat, nu ştim... Sau dacă ştim sau ni se pare că ştim, uneori ne convine poate să ignorăm total adevărul.

— Ce vrei să spui?

— N-are rost să prelungim această discuţie.

— Dar afirmaţia ta e plină de subtext...

— Nu neg. Dar însemnările lui trebuiesc înţelese, nu explicate.

Biţu tăcu o vreme, tăcu şi Felicia.

Apoi, dintr-o dată, cu o izbucnire de-a dreptul violentă, Biţu întrebă:

— Şi de când refuză Nelu să-ţi predea însemnările?

— Din ziua când am fost în excursie, spuse visătoare Felicia.

— A, de când te-a salvat din labirintul subteran?

— Da, de-atunci.

Lui Bițu parcă i se oprise respiraţia. Era prea mult! Trebuia să se descarce! Să-şi manifeste, încă o dată, în mod violent starea de surescitare care-l stăpânea.

— Mi-e cu neputinţă să suport această situaţie! Am să-i scriu unchiului Victor. Îl voi chema la telefon.

Dar Felicia îl calmă. Îl privi, după multă vreme, prieteneşte.

— Şi eu m-am gândit să-i scriu unchiului Victor. Voiam să mă scuz că nu i-am trimis decât primele însemnări ale lui Nelu care, de altfel, sunt conforme cu previziunile noastre.

— Şi de ce nu i-ai scris?

— În primul rând pentru că Miti îi trimisese o scrisoare,

pomenindu-i, în treacăt, de toanele lui Nelu.
— Iar în al doilea rând?
— În al doilea rând pentru că trebuia să intrăm în posesia acestor însemnări.
— Cum adică?
— Adică, tu, care locuieşti cu Miti şi cu Nelu în acelaşi cort, trebuie să pui mâna pe ele.
— Să le sustrag?
— La nevoie, da! Bineînţeles, fără ca Miti să viseze...

ALTĂ SCRISOARE

Dragă băiete,

Sunt întrucâtva supărat de faptul că nu mă ţii la curent în mod sistematic, cu tot ce se-ntâmplă în tabără.
Sunt, de asemenea, surprins (de la ei pretind mai puţin, de aceea sunt numai surprins) că Felicia, pe care o consider o fată deşteaptă şi organizată şi că Biţu, despre care am o părere la fel de bună, n-au găsit de cuviinţă să suplinească neglijenţa ta.
Îmi pomeneşti de unele „toane“ ale robotului. Despre ce poate fi vorba? Sistemul de autoreglaj e bine pus la punct încât, la ora actuală „toanele“ (ar fi fost nimerit
să-mi dai detalii) au şi fost înlăturate.
Să-ţi spun drept, când mi-ai scris de „toane“ mi-am făcut reproşuri că v-am trimis instrucţiunile.
Mă bătea gândul că aţi suprasolicitat robotul şi că această suprasolicitare a putut să defecteze reţeaua de comenzi.
Primele însemnări ale lui Nelu, trimise de Felicia, dovedesc întocmai ceea ce am văzut: o putere de selectare şi de sinteză cu totul deosebită.
Maşina lui acţionează deci – sau funcţiona mai bine-zis, înainte de „toanele“ pomenite – în condiţii optime.
Sunt excesiv de ocupat şi nu am timp să-ţi scriu mai multe. Tuşa Laura e dornică să vă aibă musafiri, pe tine şi prietenii tăi. (Poate şi pe Nelu, zîmbeam în sinea mea când mi-a spus să vă invit.) Pe viitor, voi folosi videotelefonul. Toate bune membrilor echipei şi, bineînţeles, lui Nelu.
Te sărută unchiul Victor

... ŞI ALT RĂSPUNS

Dragă unchiule,

Îmi recunosc pe deplin vinile. Da, vinile, pentru că sunt mai multe, despre care îţi voi vorbi cu alt prilej.

Ţin însă de pe acum să afirm că ele sunt inspirate de buna mea credinţa. Parcă te văd zâmbind şi cunosc răspunsul dumitale: „Şi iadul e pavat cu bune intenţii... “

Vreau să te asigur însă că n-ai nici un motiv să fii neliniştit. Nelu funcţionează perfect şi „toanele“, cum le-am numit într-o scrisoare anterioară, au dispărut.

Fireşte, însemnările pe care am întârziat să ţi le trimitem îţi vor releva şi mai mult puterea de selectare, de sinteză şi de reacţie a lui Nelu. E pur şi simplu colosală! Nu vreau să intru în detalii. Aceste însemnări vor vorbi de la sine şi vor face ca vina mea, pe care o menţionez la începutul acestei epistole, să fie privită cu ochi mai îngăduitori.

Cât priveşte modul de folosire a instrucţiunilor, este colosal de simplu şi cred că puţini oameni de ştiinţă au reuşit să reducă la minim, aşa cum faci dumneata, bagajul de folosire practică a unor instrucţiuni. (Parcă te văd zâmbind din nou: „Ehe, cine ştie ce poznă îmi ascunzi, că prea te guduri pe lângă mine...“)

Îmi pare bine că păstrezi aceleaşi bune păreri despre Felicia şi Biţu. E adevărat, Felicia urma să trimită cu regularitate filele jurnalului ţinut de Nelu, dar, nu este ea cea mai vinovată. Sunt şi alţii. În primul rând eu. Le vei avea în curând.

Iubite unchiule, vacanţa pe care o petrec aici este cea mai frumoasă din viaţa mea. Fiecare zi îmi aduce noi bucurii şi aceasta datorită, în primul rând, prezenţei lui Nelu printre noi. „Gluma“ noastră e deosebit de reuşită! Ah, aş avea atâtea şi atâtea să-ţi povestesc! Acest moment nu e, însă, departe. Ştiu, rândurile mele te vor pune poate şi mai mult pe gânduri... dar la videotelefon, când îl voi aduce şi pe Nelu să-ţi vorbească, vei înţelege mai bine ceea ce eu nu ştiu cum să-ţi explic. Mi-e tare dor de dumneata şi de tuşa Laura. Cele cuvenite din partea Feliciei şi a lui Biţu.

Te sărută cu dragoste Miti

P.S. Anexez şi câteva rânduri din partea lui Nelu: „Primiţi, stimate domnule profesor, respectuoase salutări.

Chiar şi mie mi-e dor să vă revăd.

Al dumneavoastră, Nelu Mefebe.“

ÎNTÂLNIREA

În sfârşit, mult temuta întâlnire între Mioara şi Nelu avu loc. Cei trei erau de faţă şi urmăreau cu sufletul pe buze comportarea lui Nelu. Nu lipsea nici Silvia, care îi reproşa robotului:

— Bine, Nelule, îţi vine o colegă şi tu în loc să te bucuri, s-o cauţi, nu eşti de găsit?

Biţu vru să-l scuze, dar fu repede potolit de un ghiont şi câteva şoapte ale lui Miti.

— Nu te-amesteca! Să vedem cum reacţionează.

Felicia era de aceeaşi părere, dar poate şi din alte motive...

— Bună ziua, Mioara Georgian! Când ai venit?

Mioara îl privi mirată. Cine era băiatul ăsta? De unde-i cunoştea numele?

Biţu îşi simţi gâtul uscat de emoţie. Dar Nelu, bine strunit, continuă:

— Ai mai fost pe la şcoală?

— La care şcoală? întrebă şi mai mirată Mioara.

— Asta-i bună! râse Nelu. La Liceul industrial din Focşani. Nu suntem în aceeaşi clasă, dar oricum... ne cunoaştem, nu?

— E adevărat, învăţ la Liceul industrial din Focşani, dar...

Se opri. Nelu continuă, grăbit.

— Eu abia aşteptam să te revăd, Mioara Georgian.

— Să mă revezi? Dumneata pe mine?

— Da, abia aşteptam.

— Bine, dar cum să mă revezi, când...

Se opri din nou.

Acu e acu! Desigur, Mioara o să-i spună că n-are habar cine este, că-l întâlnește pentru prima oară în viaţa ei, iar Nelu va începe să-i facă reproşuri, aşa cum i se imprimase comanda de către Miti.

Silvia, neînţelegând ce se petrece, interveni pe neaşteptate:

— Cum, Mioara, nu-l cunoşti pe Nelu? Asta e, într-adevăr, o

mare surpriză pentru mine.

Chiar şi Miti, care urmărea cu emoţie stăpânită această întâlnire, simţi că-l prinde un fel de ameţeală. Se învălmăşiseră toate planurile...

Intervenţia Silviei ar fi putut să năruie întregul edificiu ridicat cu atâta iscusinţă şi atâtea eforturi.

— Păi, voi spuneaţi că Nelu e din Focşani, că-i elev la liceul industrial. Credeam chiar că sunt în aceeaşi clasă şi, când colo, Mioara habar n-are de el, continuă să turuie Silvia.

Atunci se produse ceea ce dramaturgii numesc o adevărată lovitură de teatru.

— Cine ţi-a spus că nu ne cunoaştem? o întoarse pe neaşteptate Mioara. Suntem chiar foarte buni prieteni, deşi Nelu e într-o clasă superioară.

— Bine, dar înainte te mirai că...

— Mă miram?

— Da, te mirai. Păreai chiar stupefiată auzindu-l pe Nelu cum spune că abia aştepta să te revadă.

— A, înţeleg, continuă Mioara. Probabil că la voi în tabără nu se ştie ce-i o păcăleală. Atunci îmi pare cu atât mai bine că v-am păcălit. Nelule, trebuia şi tu să te prefaci că nu mă cunoşti. I-am fi păcălit şi mai bine.

— Cum să mă prefac? Eu abia aşteptam ca să vii! Abia aşteptam.

— Drept să-ţi spun, Nelule, şi eu abia aşteptam să fim iar împreună. Ei, acuma vom petrece zile minunate... Nu-i aşa, dragul meu, bunul meu prieten?

Şi, fără să mai aştepte răspunsul, Mioara îl prinse pe Nelu de braţ, pornind cu el pe o potecă singuratică...

La oarecare distanţă întoarse capul şi-i făcu Silviei un semn prietenesc cu mâna. Văzu, parcă, un zâmbet de triumf pe buzele Silviei, care-i vorbea Feliciei.

Însă Felicia nu auzea nimic.

Ea, Biţu şi Miti erau pur şi simplu împietriţi de uimire.

O IPOTEZĂ ÎNDRĂZNEAŢĂ

Silvia nu se putu reţine să-i atragă atenţia Feliciei:

— O, ce păcăleală! Sunt prieteni foarte buni! Nu ţi se pare, Felicia? Chiar foarte, foarte buni!

Dar, când observă că micile ei insinuări nu sunt nici măcar ascultate, pretextă nu ştiu ce treburi şi-i lăsă pe cei trei singuri cu gândurile şi nedumeririle lor.

Păreau surpaţi în tăcere. *Tăceau. Gândeau. Oftau*.

În cele din urmă, Miti hotărî să vorbească:

— Nu mai înţeleg nimic!

— Nici eu! spuse Biţu.

— Nici eu! se auzi, ca un ecou şi glasul Feliciei.

— Asistăm la un mister colosal!

— Ce mister? întrebă Bițu. De ce complici lucrurile?

— Păi, tu nu vezi? Noi ne temeam, pe bună dreptate, ca Mioara să afirme că nu ştie cine e Nelu şi, când colo, ea s-a şi agăţat de braţul lui.

— O fi fost, poate, atrasă de fizicul lui Nelu. De declaraţiile lui, comentă acru Felicia. Oho, cunosc eu asemenea fete. Lasă că şi voi sunteţi de vină...

— Dar ce-am făcut?

— Eh, ce-aţi făcut!... De ce trebuia, numaidecât, să-i spună Mioarei că abia aştepta s-o revadă?

— Bine, dar şi tu ai fost de acord, observă Biţu. Ne temeam de întâlnirea cu Mioara şi, atunci, am inventat diferite formule...

— Formule... dar nici chiar aşa!

Iar se cufundară în tăcere, fiecare cu gândurile lui. Miti, îngrijorat ca Nelu să n-o ia razna, împreună cu Mioara. Biţu, contrariat de cele întâmplate, dar şi de inexplicabila atitudine a Feliciei. Felicia...

Deodată, Miti izbucni:

— Ar fi colosal să fie aşa!

Biţu şi Felicia se uitară întrebători la el.

— Da, măi, ştiţi la ce m-am gândit?

Aceeaşi privire întrebătoare.

— Nici n-o să vă treacă prin minte!

— Vorbeşte odată!

— Ce-aţi zice voi ca şi Mioara să fie tot un robot?

Întrebarea căzu ca un trăsnet. Un robot, Mioara? Ei, nu, asta le-ntrece pe toate!

Curînd, Biţu se dezmetici:

— Cum o să fie robot, când e verişoara lui Horia?

Miti se porni pe râs.

— Ce râzi? Ce-i de râs aici?

— Verişoara lui Horia, spui, Biţule? Păi şi Nelu Mefebe este prietenul meu cel mai bun.

— Nu numai al tău, remarcă Felicia.

— Mă rog, al nostru. Ce ne-ar fi împiedicat să spunem că-i vărul meu sau al tău, sau al Feliciei?

— Nu, nu! Al meu nu!

Totuşi, Felicia nu se arătă atât de sceptică.

— Da, s-ar putea ca şi alţii să fi făcut o „glumă“ similară cu a echipei noastre.

Şi parcă, parcă această ipoteză o încânta oarecum. Avea, însă, şi-o rezervă: nu-şi putea explica de ce Mioara reacţionase la-nceput într-un fel şi apoi, brusc, în altul. Adică, întâi nu l-a recunoscut, pe urmă, dintr-o dată, s-a arătat bună prietenă.

— Dac-ar fi să admitem că ipoteza lui Miti e adevărată, această reacţie dovedeşte o superioritate în sistemul de comenzi şi interacţiuni al robotului Mioara, obiectă Biţu.

— Mda, sau că există o atracţie irezistibilă între roboţi, punctă Miti zâmbind. Ce spuneţi? Nu-i posibil?

Pauză. Pe urmă, protestul lui Biţu:

— Prostii! Până la urmă o să iasă că toată tabăra e populată de roboţi! Că şi noi, chiar noi, suntem roboţi!

— Toată tabăra nu, dar, pe lângă Nelu, s-ar putea să fie şi Mioara, ripostă Miti, de data aceasta foarte serios.

— Mă rog, şi cum putem afla?

— Urmărind-o! Preiau eu această sarcină! Sunteţi de acord?

— Bine, fie şi-aşa! conveniră ceilalţi.

Iar Felicia adăugă:

— Oricum, nu trebuie scăpat din vedere nici Nelu.

— Nici vorbă! Ocupaţi-vă, cu rândul, voi doi. Vreţi?

— Bine, fie şi aşa! conveniră din nou Biţu şi Felicia.

NELU ŞI MIOARA

Ciudat!

Între Nelu şi Mioara se statornici de la început o strânsă prietenie. Atât de strânsă, încât Silvia era convinsă acum că Mioara o păcălise cu adevărat şi că prietenia lor dura de mult.

Iar Miti, care avea fanteziile lui, era aproape încredinţat că Mioara este un autentic superrobot. Mereu îşi repeta, lui şi celorlalţi:

— De mult am bănuit că există între roboţii de tip superior o vie şi profundă atracţie. Dacă-ntr-adevăr Mioara e un superrobot, atunci se verifică şi această ipoteză. Ar fi colosal!

Aşa cum hotărâse, o ţinea pe Mioara sub o riguroasă observaţie. Ceea ce stârni nemulţumirea lui Horia.

— Ce te tot ţii de Mioara, mă?

— Şi ce dacă mă ţiu?

— Lăsaţi-o-n pace!

— De ce vorbeşti la plural?

— Păi, şi Nelu...

— Ba, s-avem iertare! De Nelu se ţine ea. Unde-i Nelu, hop şi ea! Miti nu minţea. Mai tot timpul, Mioara căuta să fie cu Nelu. Miti îi urmărea. Odată, a surprins următoarea conversaţie:

— Nelule, ia spune-mi, nu te miri că te-am recunoscut fără să te fi văzut vreodată?

— Nu! Şi eu te-am recunoscut pe tine.

— E adevărat! Cum m-ai zărit, te-ai apropiat şi mi-ai rostit numele. De unde-l ştiai?

— Nu pot să-ţi spun!

— Nu vrei să-mi spui?

— Ba nu! Nu pot! E de ajuns că n-am greşit. Că am ştiut cine eşti: Mioara Georgian din Focşani, colegă cu mine la liceul industrial.

— De ce-mi repeţi mereu aceste lucruri?

— Pentru că... pentru că...

Nelu se opri. Părea încurcat. Era evident că voia să răspundă, dar nu ştia cum. Nu primise nici o comandă, iar Miti exclamă înciudat:

— Ehe, mai am de lucru cu el!

Noroc că Mioara renunţase la răspuns şi căuta singură o explicaţie.

— Bine, nu insist. Probabil că există unele afinităţi între noi.

De data aceasta Nelu reacţionă chiar dincolo de aşteptări.

— Nu probabil! Sigur există afinităţi între noi!

— Da, continuă Mioara. Ne plac aceleaşi poveşti, ascultăm muzica preclasică şi amândoi suntem pasionaţi de drumeţie. Poate că ne deosebeşte, totuşi, ceva. Ştii, eu mai am o pasiune.

— Ce pasiune?

— Îmi place geologia!

— Ca şi Ilenei. De când am descoperit labirintul de sub

Peştera Neagră, îmi place şi mie! Vreau să mă întorc acolo.

— Ce labirint?

Nelu îi povesti pe scurt toate întâmplările din ziua excursiei. Memoria lui funcţiona perfect.

— O, dar e minunat! Vom merge neapărat împreună, spuse încântată Mioara.

— Sigur, vom merge!

— Aşadar, între noi sunt numai afinităţi.

— Mai mult! Sunt şi asemănări fizice.

— Asemănări fizice?

— Da! Suntem la fel construiţi. După acelaşi sistem. Şi tu şi eu avem câte o aluniţă după ureche.

Miti exaltă în sinea lui: „Colosal, dom'le! Ce mi-a scăpat mie, Nelu a observat numaidecât: aluniţa, cutia de comenzi suplimentare."

Dar repede îi trecu entuziasmul. Îl cuprinse chiar panica: Mioara ţinea să vadă, numaidecât, aluniţa de după urechea lui Nelu. Atunci, Miti socoti că e cazul să intervină:

— Hei, dar ce faceţi voi aici?

— Voiam să văd dacă aluniţa lui Nelu seamănă cu a mea.

— Nu ştiu! Nu cred! se grăbi Miti să răspundă.

Dar, îndemnat parcă de un diavol lăuntric, neştiut până atunci, întinse mâna spre urechea fetei. Reacţia fu foarte violentă.

— Cum îţi permiţi? îl fulgeră Mioara cu vorbele şi privirea. Pleacă de-aici! N-auzi, pleacă!

Dar Miti stătea şi o privea înmărmurit. Cu ochii scăpărând de mânie, cu chipul încordat, o găsea neasemuit de frumoasă. Părea o divinitate antică trezită din somnul ei de piatră.

— Păcat că-i robot! oftă el. Şi, numaidecît, ajunse la o concluzie practică: Trebuie neapărat să-i imprim şi lui Nelu comanda de a nu permite nimănui, afară de mine, să se apropie de urechea şi de aluniţa lui!

FOCUL DE TABĂRĂ

Aşa cum făgăduise, Silvia organiză un foc de tabără cu totul deosebit în cinstea lui Nelu Mefebe.

Cei trei au încercat, în fel şi chip s-o facă să renunţe:

— Ce te ţii de fleacuri, Silvio? Nelu n-are nevoie de

sărbătoririi.

— Nu se poate, i-am făgăduit! Toţi aţi fost de acord.

— Da, dar mai avem toată vremea înaintea noastră. Şi-apoi, de ce tocmai foc de tabără?

— Pentru că ţine de tradiţia noastră pioniereascǎ. Sunt convinsă că Nelu va fi impresionat plăcut de programul pregătit.

De fapt, era o festivitate cu caracter artistic şi care trebuia să culmineze cu aprinderea focului de tabără. Un foc uriaş!

Toată ziua băieţii şi fetele au făcut pregătiri. Au ornamentat o poieniţă cu fluturi fosforescenţi, cu lampioane viu colorate, cu serpentine diafane de argint, au pregătit un bufet cu tot felul de bunătăţi, au cărat vreascuri şi trunchiuri de brazi uscaţi ca vâlvătăile să fie cât mai înalte, au montat o estradă...

O pancartă mare, pictată modern, îl înfăţişa pe Nelu. Un Nelu transfigurat, în plin avânt eroic. Dedesubt se putea citi: Eroul de la Peştera Neagră.

Era opera lui Mircea. Îşi dovedea, cu acest prilej, nu numai un real talent plastic, dar şi marele ataşament faţă de Nelu. Îl îndrăgise, din prima clipă, şi-i lua apărarea de câte ori se găsea câte cineva să-l critice. Şi se găseau destui! Printre ei, bineînţeles, şi Horia.

— Ce te-ai apucat, măi Mircea, să-l zugrăveşti ca pe un erou? îl apostrofă Horia. Parcă-i sfântul Gheorghe omorând balaurul!

— Pentru că s-a purtat ca un erou.

— Eh, erou! Mai dă-i şi tu apă la moară, poate nu ne-a suflat încă toate fetele!

— De ce vorbeşti aşa? Fii şi tu ca el şi-o să te admire şi pe tine lumea.

— Lasă, mă, predicile! Prea îi căutaţi în coarne. O să vă facă odată o figură! Atunci o să vă amintiţi de spusele mele. Evident, spunând toate acestea, Horia nu putea bănui că faptele îl vor confirma foarte curând.

În vederea aprinderii focului de tabără, masa de seară fusese servită mai devreme.

Numaidecât, după cină, au pornit cu toţii spre poieniţă. Lampioanele ardeau multicolor, serpentinele cu puf de argint îşi încolăceau sclipirea printre crengile de copaci, fluturii îşi scuturau polenul aripilor fosforescente deasupra capetelor...

Plutea un abur de mare veselie şi-n poieniţă şi-n suflete. Totuşi, serbarea nu putea începe. Lipsea sărbătoritul!

— Ce-o fi cu Nelu? se-ngrijoră Silvia.

Şi-i căută, din ochi, pe cei trei, să-i întrebe de ce întârzie Nelu. Dar nici Miti, nici Felicia, nici Biţu nu erau în poieniţă. Ba, lipsea şi Mioara.

— Ileano, nu l-ai văzut pe Nelu?

— Ba da! La masă a stat lângă mine.

— La masă l-am văzut şi eu. Te-ntreb dacă nu cumva l-ai zărit pe aici.

Nu, nu-l văzuse. Nici Mircea, nici Horia, nici alţii n-au putut să-i dea vreo lămurire.

— Ei, ce facem? Începem? se auziră glasuri nerăbdătoare.

— Să mai aşteptăm zece minute, propuse Silvia.

Între timp, iat-o pe Mioara.

— Mioara, nu l-ai văzut pe Nelu?

— Nu! Ce-i cu el?

— Nimic, ce să fie? Îl aşteptăm cu toţii şi el întârzie.

— Hai să-l căutăm!

— Bine, dar serbarea...

— Ne-ntoarcem îndată!

Porniră spre tabără. În drum, se-ntâlniră cu Felicia, Biţu şi Miti. Păreau certaţi. Mergeau unul lângă altul, în tăcere, cu capul în piept, ca nişte osândiţi.

— Nu ştiţi unde e Nelu? întrebă Felicia, când le zări pe Silvia şi Mioara. Şi Biţu nu putu să nu remarce îngrijorarea care tremura în glasul ei.

— Noi să ştim? se miră Silvia. Credeam că poate voi l-aţi văzut. E doar prietenul vostru cel mai bun.

Nici un răspuns. Apoi, într-un târziu, glasul răguşit, sfărâmat al lui Miti:

— L-am căutat peste tot.

— Şi?

— Nu-i nicăieri! A dispărut! A dispărut!

CĂUTĂRI... CĂUTĂRI...

Dintr-o dată, serbarea se transformă într-o goană nocturnă în căutarea lui Nelu Mefebe.

Au bătut drumuri, au urcat poteci, au coborât văi, au răscolit colţuri împădurite, au pătruns în desişuri. Zadarnic! Nici urmă de Nelu...

Noaptea era înaltă şi aburită de lună. Căutătorii s-au răsfirat în mai multe echipe, fiecare, sub comanda unuia dintre ei.

Urmau să se regăsească exact peste două ore, să-şi comunice rezultatele.

— Dacă noi nu reuşim să dăm de Nelu, va trebui să anunţăm autorităţile, hotărî Silvia.

Iar pe Miti îl scuturară frigurile. Sigur, atunci gluma va deveni serioasă, totul va fi dat în vileag, iar planurile lui colosale năruite.

În echipa condusă de Felicia se nimeri şi Mioara. Un prilej potrivit, socoti Felicia, deşi împrejurările păreau ostile, de a o studia.

— Mioara!

— Da, Felicia.

— Unde crezi că ar fi putut să se ascundă Nelu?

— Dar, poate nici nu s-a ascuns. Poate i s-a-ntâmplat ceva.

— Exclus! Nu i s-a-ntâmplat nimic.

Pentru Felicia, Miti şi Biţu era absolut clar: Nelu fugise de foc! Comanda iniţială acţionase perfect.

— De ce eşti atât de sigură că n-a fost cumva accidentat?

Felicia încercă să fie abilă.

—Eu îl cunosc pe Nelu, e foarte prudent. Şi mai e ceva: ştiu despre el lucruri pe care tu n-ai de unde să le ştii.

În privirea Mioarei luci, pentru o clipă, un fulger ironic:

— Crezi că nu le ştiu?

Această replică şi felul în care i-a fost servită, o făcu pe Felicia să se îndoiască de ipoteza lui Miti şi anume că Mioara ar fi tot un robot. De altfel, şi faptul că nu fugise de foc îi întări această convingere.

Mergeau împreuna, puţin depărtate de grup, pe o potecă pieptişă. Puternice faruri înlăturau falii de beznă, luminând drumul.

Fu rândul Mioarei să întrebe:

— De ce, Felicia, presupui că tocmai eu aş cunoaşte locul unde s-ar ascunde Nelu?

— De ce? Foarte simplu. Toată vremea sunteţi împreună.

— Inexact! protestă Mioara. Nu-i mai mult în tovărăşia mea, decât în tovărăşia ta, de pildă.

— Totuşi...

— Nici un „totuşi“. Şi, pe cât am înţeles, pare foarte ataşat

de tine, ceea ce eu găsesc foarte explicabil.

Felicia îşi simţi, deodată, inima arzând. Ce e asta? Nu! Nu! Nu trebuie să se lase biruită de asemenea sentimente. De altfel, de la o vreme, totul e atât de confuz, încât parcă nu mai e ea, Felicia cea de totdeauna. Şi-şi aminti că şi Biţu îi spusese, nu de mult, acelaşi lucru...

Înaintau, înaintau... Lumina ascuţită a farurilor scormonea ungherele de beznă. Nici un rezultat!

— Felicia, întreba din nou Mioara, unde duce drumul acesta?

— Nu ştiu. Pare-mi-se spre... Făcu o pauză, pe urmă continuă:

— Dar, de ce întrebi?

— Din pură curiozitate.

— Ileana ar putea să te lămurească mai bine...

Căutări... Căutări... Fiecare echipă, fiecare om în parte a făcut tot ce-a fost cu putinţă să dea peste cea mai mică urmă. Zadarnic!

S-au reîntâlnit la ora stabilită.

— N-avem încotro! murmură Silvia. Va trebui să vestim autorităţile.

— Să mai aşteptăm până mâine la amiază, spuse într-o doară, Miti.

Murmure dezaprobatoare se ridicau din toate părţile.

— Nu se poate!

— Nu putem amâna!

Dar iată, deodată, răsună hotărât glasul Mioarei.

— Da! Trebuie să amânăm până mâine la amiază!

Şi la întrebarea Silviei:

— De ce să aşteptăm până mâine?

Mioara adăugă:

— Eu cred că ştiu unde se află Nelu! Felicia o privea uimită. Doar cu puţin înainte vorbise cu ea! Miti, în schimb, zâmbea fericit.

— Colosal cum acţionează fenomenul de atracţie între roboţi! Nu-ncape îndoială, numai Mioara ar putea să descopere ascunzişul lui Nelu.

ŞI ALTE CĂUTĂRI

În timp ce echipele se pregăteau să bată drumurile în

căutarea lui Nelu, Biţu, cuprins subit de o copleşitoare migrenă, ceru învoirea să rămână în cort. Nimeni nu se-mpotrivi.

Desigur, aţi ghicit! Totul n-a fost decât un pretext, să-şi poată începe şi el căutările lui. Pe cine căuta? Tot pe Nelu, dar altfel, în însemnările zilnice pe care acesta refuzase să le mai predea Feliciei.

Ca şi Miti şi Felicia, era încredinţat că dispariţia lui Nelu se datora comenzii iniţiale de a se feri, de a se ascunde cât mai departe de foc.

Dar oare, aceste însemnări n-ar fi putut să-i ajute şi-n aflarea ascunzişului? Era cu neputinţă ca mutaţiile produse în structura intimă a robotului să nu fi determinat o preferinţă pentru anumite locuri, notate, cumva, şi-n însemnările zilnice.

Căutarea care-i fusese sugerată de Felicia îl obseda în asemenea măsură, încât găsise, tocmai acum, într-o împrejurare dramatică, momentul să scormonească printre lucrurile lui Nelu.

Constata că, aşa cum Felicia se schimbase, în ultima vreme, cu el se petrecea acelaşi fenomen.

Da, se schimbase! Aproape nu se mai recunoştea. Şi toate astea din cauza robotului! A robotului! Felicia, prietena lui dragă, se aşteptase ca el, Biţu, să fie acela care s-o smulg[din perfida, înnebunitoarea capcană a labirintului.

Bine, n-o făcuse! O făcuse Nelu. Dar cine era Nelu? În definitiv, Nelu putea fi identificat cu oricare din ei... cu Miti, cu Biţu, cu Felicia... Putea fi identificat? Eroare! Până-ntr-o vreme, lucrurile stăteau, în adevăr, aşa. Dar, de când în structura robotului se petrecuseră o serie de mutaţii pe care nu şi le putea explica, cel puţin pentru moment, lucrurile au luat o altă întorsătură.

Felicia, supărată pe el, pe drept sau pe nedrept – nu discuta această problemă – începuse să-i arate lui Nelu un interes cu totul nepotrivit. Ea uita că Nelu rămânea, oricum, un robot! Da, un robot, un robot! Un robot pe care el, Biţu, începuse să nu-l mai poată suferi, pentru că o îndepărtase pe Felicia de la vatra caldă a prieteniei lor.

Cum firea lui Biţu era mai aspră, nu o dată se gândise să-l zdrobească pe Nelu, să-i strice mecanismul lui atât de fin şi de perfecţionat. Să-i dezvăluie Feliciei nesăbuita ei comportare!

Dar conştiinţa îl oprise! Cum să săvârşească asemenea act? Ar fi însemnat să apară, ca un netrebnic, în faţa unchiului Victor.

Nu! Întâi să lămurească misterul acestor mutaţii. Ciudat i se părea însă faptul că şi Miti, fantezistul, vibrantul, colosalul Miti îşi schimbase, la rându-i, atitudinea faţă de el şi de Felicia. Se purta uneori, ca şi cum s-ar simţi vinovat. Era confuz. Voia să le vorbească, să le mărturisească parcă ceva şi brusc se oprea.

De ce? De ce toate acestea? Şi, de când toate acestea?

O prietenie trainică era pe cale să se spulbere, pentru că între ei se furişase o taină pe care el avea datoria s-o descopere.

Se gândea la toate acestea şi răscolea, grăbit, printre lucrurile lui Nelu. Desigur, însemnările nepredate trebuiau să fie pe aici, pe undeva. Şi în ele se afla poate şi posibilitatea de a sfâşia misterul. Căuta... Căuta...

Deodată, se opri străfulgerat de-un gând:

— Dar dacă Nelu nu-şi mai notă întâmplările zilnice?

Nu! Cu neputinţă! Însuşi faptul că fugise de foc dovedea că primele comenzi n-au fost anulate. Se puteau isca, nu ştia cum, alte comenzi. Asta, da! Dar cele vechi...

Şi iar începu să răscolească în pat, sub pat, în geamantan, în lădiţa cu cărţi, în bocanci... însemnările însă nicăieri!

Atunci, privirea îi căzu pe geamantanul lui Miti şi, fără să vrea, îşi aminti că Miti se ferea să-şi deschidă geamantanul în faţa lui. Nu o dată făcuse gestul acesta. Odată, venind vorba de instrucţiunile trimise de unchiul Victor, altă dată discutând despre Nelu, Miti avusese intenţia să deschidă geamantanul. Dar brusc se
răzgândise. Cine ştie, geamantanul lui Miti conţinea, poate, cheia tainei care-l frămînta. Şi, desigur, însemnările căutate. Avea el, Biţu, să forţeze broasca geamantanului? Cu Nelu era altă poveste. Miti însă...

Nu avu timp să-şi răspundă.

În aceeaşi clipă în cort intră Miti. Obosit, foarte obosit, dar cu o fulgerare de mare satisfacţie în priviri. Se întinse în pat şi adormi numaidecât. În zori, trebuia să plece cu echipa condusă de Mioara spre ascunzişul lui Nelu.

PYGMALION

În aceeaşi seară, înainte să se culce, Felicia scrise următoarele versuri:

Pygmalion

Pygmalion,
Divinul Pygmalion
Care visa cu mâinile şi dalta
În străvechile vremuri ale mitologiei eline,
A sculptat-o pe Galateea
Dându-i chip neasemuit de frumos!
Atât de frumos
Încât se-ndrăgosti de propria-i plăsmuire!
Dar marmura albă şi rece
Rămânea neclintită.
Atunci, zeii cei buni
Văzând suferinţa lui Pygmalion,
Au încălzit marmura
Cu respiraţia vieţii
Şi i-au dăruit-o pe Galateea
Soţie, pe veci...
Pygmalion,
Divinul cioplitor Pygmalion
Din străvechea mitologie elină,
Ar mai putea fi întâlnit azi,
Sub fulgerele fisiunii atomice?
În modulul de comandă
Al zborurilor interstelare?
Da! Pygmalion trăieşte!
Retrăieşte!
El s-a reîncarnat în ciberneticieni...

ANTI-PYGMALION

La scurt interval după ce transcrise aceste versuri, recitindu-le, Felicia îşi făcu notaţiile de mai jos, într-o filă din jurnalul pe care nu-l mai ţinea la zi: „Trebuie să mă dezmeticesc! Să mă smulg dintr-o vrajă de care sunt cuprinse numai făpturile slabe. Eu nu sunt, nu vreau să fiu o asemenea făptură!

Legenda lui Pygmalion are o semnificaţie poetică şi filozofică. Vestitul sculptor al antichităţii, îndrăgostindu-se de propria-i plăsmuire, a dovedit pasiunea pe care orice artist (şi în felul lor

şi oamenii de ştiinţă sunt artişti) o are pentru opera la care lucrează. Această operă se identifică, până la urmă, cu însăşi existenţa lui.

Simbolul e frumos şi trebuie să ne călăuzească în căutările noastre de orice natură.

Dar, de aici până la a transforma acest simbol într-o simplă pasiune terestrâ cu toate implicaţiile ei, uneori ridicole, calea e lungă!

Nu sunt şi nu vreau să fiu nici slabă, nici ridicolă!

Recunosc, dispariţia lui Nelu mi-a dat, la un moment dat, sentimentul zguduitor al unei pierderi irecuperabile. M-am simţit pierită, singură, deşi în jurul meu roiau prietenii, colegii mei.

Apoi, am auzit-o pe Mioara afirmând: „Cred că ştiu unde se află Nelu!“ Şi, numaidecât, mi-am dat seama că trebuie să lupt nu împotriva Mioarei, ci a mea. Da, împotriva mea! Împotriva ridicolului care îmi dă târcoale. Nu trebuie să transfigurez o realitate tehnică, strălucit realizată, într-una pur umană.

Biţu are dreptate! M-am schimbat!

Însă numai eu, oare? Biţu nu s-a schimbat? Da’ Miti?

Şi toate acestea, de ce? Datorită unor mutaţii în structura lui Nelu.

Ce sunt aceste mutaţii? Ce sunt?“

După unele rânduri scrise şi apoi şterse, Felicia a continuat:

„Oare, e adevărat ce spune Biţu, că Miti ne ascunde, parcă, o taină? Şi cine este această Mioara? E sau nu robot? Oricum, ea nu se fereşte de foc. Ce putem deduce de aici? Că ar putea fi o fată ca Silvia, ca Ileana, ca mine, ori că este un superrobot? Să fie o construcţie de tip superior? Şi de ce-a venit aici şi acum? S-ar putea crede că e cineva care ştia de prezenţa lui Nelu în tabără... Stai! Nu cumva unchiul Victor a mai făcut o «glumă»?

Totuşi, Horia spune că-i verişoara lui! Dar Horia e fiul doctorului Georgian, pasionat cercetător şi bun prieten cu unchiul Victor..“

Felicia a mai scris câteva rânduri, din nou le-a şters şi a încheiat astfel:

„Nu ştiu de ce am simţit nevoia să aştern pe hârtie poemul Pygmalion. L-am scris după ce luasem, totuşi, hotărârea de a lupta împotriva mea... Am vrut să-l arunc. Dar nu! M-am răzgândit. Îl voi citi, de câte ori voi simţi că ispitele care m-au încercat sunt iar în preajma mea. Da, da. Îmi dau bine seama.

Lupta abia începe şi nu-i deloc uşoară. Ridicolul de care mă tem stă la pândă. De aceea păstrez poemul.

Pygmalion trebuie să fie un anti-Pygmalion... Sunt obosită. Mă culc. Mâine-n zori pornim după Nelu.“

LA DRUM

Bezna nopţii lungi şi aproape fără somn nu se decolorase încă. De după coastele albe şovăiau zorile. Mergeau voiniceşte, tăcuţi, preocupaţi.

Patru fete. Patru băieţi.

Mioara, Felicia, Silvia, Ileana.

Miti, Biţu, Mircea, Horia.

Fără o prealabilă înţelegere, Mioara căpătase rolul de conducător, aproape spontan, încă de cu seară.

După ce afirmase că ar putea să-l găsească pe Nelu, după ce hotărâră cu toţii să amâne vestirea autorităţilor, Silvia spusese simplu:

— Dacă ştii unde se află Nelu, mâine-n zori ne vei conduce spre ascunzişul lui.

Şi toată lumea a găsit foarte firească propunerea Silviei.

Dar Mioara, ea însăşi, îl avea drept călăuză pe Mircea, cunoscător al locurilor către care se-ndreptau.

Şi nu numai pe Mircea. O avea şi pe Ileana. Revenise doar împreună cu Mircea în aceste locuri şi le studiase.

Da, echipa se-ndrepta spre labirintul de sub Peştera Neagră.

Nu o dată, în peregrinările lor singuratice, Nelu îi vorbise Mioarei, cu o mare încântare, despre acest labirint subteran.

— Dacă l-ai vedea, Mioara, ai spune că te afli într-un ţinut din poveştile Şeherezadei. Luciri ameţitoare şi culori, zeci de culori.

— Te pomeneşti că de aici se-nalţă curcubeul, râse Mioara.

Nelu răspunse însă foarte serios:

— Nu glumesc, Mioara. Într-o zi, şi asta pe foarte curînd, mă voi duce să petrec din nou câteva ore acolo. Dacă vrei, vom merge împreună.

— Vom merge, Nelule, dacă-i atât de frumos sub bolţile de piatră.

— Negrăit de frumos!

De aici şi deducţia că Nelu nu se putea ascunde decât în labirint.

— Bine, a obiectat Silvia, s-ar putea să ai dreptate. S-ar putea să fie acolo. Dar, ce l-o fi determinat să se îndrepte spre aceste locuri, tocmai acum când ne pregăteam să-l sărbătorim?

— Asta n-o mai ştiu! Dar sunt absolut convinsă că este acolo! Trebuie să-l căutăm în Peştera Neagră.

Şi convingerea ei era atât de vie, încât deveni contagioasă. Toţi, absolut toţi împărtăşiră, până la urmă, propunerea ei.

Astfel au hotărât pe loc să alcătuiască o echipă care să pornească, în zori, spre Peştera Neagră. La plecare, Biţu şovăise. Socotea că echipa se putea foarte bine lipsi de el.

Dar Felicia îi vorbi cum de mult nu-i mai vorbise:

— Biţule, trebuie să vii. Nici Miti, nici tu, nici eu nu putem sta de o parte.

Avem o răspundere comună, nu crezi?

Biţu dădu din umeri:

— Eu aş putea să vă-ncurc. Mai ales când e vorba de Nelu, maşina devenită om.

— Asta nu se poate întâmpla niciodată! Maşina rămâne maşină!

Băiatul o privi mirat:

— Crezi, cu adevărat, ceea ce spui?

Felicia nu mai putu să-i răspundă.

Ileana şi Mircea îi grăbeau:

— Haideţi odată!

— O să vorbiţi pe drum!

Biţu însă nu mai avea nevoie de nici un răspuns. Se şi alăturase echipei, înseninat, hotărât.

Înaintau spre peşteră, tăcuţi, aproape gravi. Drumul era greu. Trebuiau să urce, să coboare. Să urce, să coboare.

Iată, au ajuns la gura neagră a peşterii.

Un scurt popas pentru verificarea echipamentului. Totul părea a fi în regulă.

Apoi, glasul ferm al Mioarei:

— Hai! Aprindeţi farurile! Mircea, treci înainte!

Când ei intrau în beznă, afară se lumina de ziuă.

COBORÂREA

— Aici! Ne oprim aici! spuse Mircea, consultând însemnările pe care şi le făcuse.

Ileana consultă, la rându-i, însemnările ei. Avea parcă o îndoială.

— Mircea, eşti absolut sigur că suntem unde trebuie?

— Nici vorbă! Priveşte, pe această rocă este chiar semnul făcut de tine.

— Ai dreptate. E semnul meu! Să-ncepem coborârea!

Prăpastia nu era adâncă, dar coborârea impunea o neostenită atenţie. Apăreau pe neaşteptate mici scobituri primejdioase.

— Trebuie să vă legaţi cu frânghiile, hotărî Mioara.

— Şi tu? întrebă Miti, deşi nu-l surprinse hotărârea Mioarei.

Nici Nelu n-avusese nevoie de frânghie.

— Ne vom lega cu toţii, nu atât pentru coborâre, cât pentru intrarea în labirint, răspunse Ileana în locul Mioarei. Nelegaţi, riscăm să ne rătăcim şi să fugim unii după alţii fără a ne mai găsi.

— Mioara nu poate să se rătăcească, spuse Miti.

Afirmaţia îi surprinse pe toţi. Chiar şi pe Mioara.

— De ce crezi că nu mă pot rătăci?

— Pentru că simţul tău de orientare nu dă greş.

— Dar ce, sunt robot?

Miti tresări. Te pomeneşti că se-nşelase. Nu i-ar fi părut rău.

Mioara era o fată cu adevărat frumoasă, chiar şi atunci când nu se mânia... Avea şi alte multe calităţi: replică promptă, bagaj de cunoştinţe cel puţin egal cu al lui Nelu Mefebe, făcea sport de performanţă. Totuşi, Miti nu putea să renunţe atât de uşor la teoria pe care o construise: atracţia reciprocă a roboţilor.

— Răspunsul ei poate fi un truc. O comandă imprimată tocmai spre a deruta.

Îşi aminti că, şi cu Nelu, unchiul Victor procedase la fel.

— Dacă s-ar găsi cineva să-l descopere, Nelu ar trebui să izbucnească în râs şi să considere totul ca o năstruşnică glumă.

De ce n-ar fi la fel şi în cazul Mioarei?

Dar nu era timpul potrivit pentru astfel de speculaţii. Acţiunea trebuia grabnic îndeplinită. O va observa pe parcurs.

Cei opt formară un lanţ indian legat cu frânghii. Prima verigă era Mircea, după el venea Ileana, apoi Miti, Mioara, Horia, Felicia şi ultimul, Biţu.

— Eu constitui ariergarda.

Biţu era bine dispus. Avea şi de ce. În zâmbetul Feliciei parcă

regăsise căldura de altădată...

Coborârea decurgea regulat când, deodată, se auzi glasul Mioarei:

— Miti! Fii atent, Miti!

Într-adevăr, excavaţia care-i slujise drept treaptă şi pe care urma să păşească Miti era incertă. Putea, din clipă în clipă, să se producă o surpare. Părea curios cum Ileana şi Mircea care puseseră piciorul în aceeaşi scobitură, cu puţin înainte, nu percepuseră nimic...

— Nu m-am înşelat! E totuşi robot! conchise Miti, refuzând orice altă explicaţie. De pildă, aceea că dislocarea dinăuntrul excavaţiei s-ar fi putut produce după trecerea lui Mircea şi a Ilenei...

— E totuşi robot! repetă în gând Miti.

Şi, fără voia lui, suspină.

ÎN LABIRINT

Înainte de a intra în labirint, Ileana ţinu să le dea câteva explicaţii:

— Atunci când s-au format peşterile, sub acţiunea seismică a pământului, înăuntrul lor s-au produs neprevăzute nişe, unele simple, altele mai complexe, care dau impresia unor galerii contorsionate şi care comunică între ele. Labirintul în care urmează să pătrundem e o asemenea nişă.

— Şi crezi că ne-am putea rătăci? întrebă Horia.

— Dacă n-am fi luat măsurile de rigoare, poate că da.

— Ei bine, eu am adus cu mine şi un mic post radioemiţător, pentru orice eventualitate. Şi le arătă un aparat nu mai mare decât un pachet de ciocolată.

— Crezi că eşti singurul? se făli Miti. Şi eu am un post radioemiţător. Dar sunt convins că nu ne vom rătăci. Şi aceasta, pentru că...

— Pentru că?

— Pentru că e Mioara cu noi. Iar simţul ei de orientare nu dă greş.

— Te rog, Miti, termină! se supără Mioara.

— Uite, eu pun rămăşag pe ce vreţi că Mioara ne va conduce exact în locul unde se află Nelu.

— Mare lucru! îi replică Silvia. Sigur, Mioara cunoaşte

labirintul din descrierile lui Nelu.

— Eu sunt de părere să intrăm odată! îşi pierdu Mircea răbdarea. Poate Nelu are nevoie de ajutorul nostru, iar noi…

Intrară.

În faţa privirilor uimite, îmbătate de admiraţie, se-nfăţişă, deodată, feeria subterană. Era o lumină de bronz care-şi schimba reflexele în funcţie de unghiul din care priveai.

Admiraţia era atât de vie, încât aproape că nu le venea să înainteze. Alte culori calde, strălucitoare se etalau pentru o clipă, dispăreau, devenind nuanţe mai întunecate, mai luminoase.

Stalactite, ca uriaşe flăcări încremenite ţâşneau din tavan, iar stalagmitele păreau jeturi de culori îngheţate.

— Cum se explică această cascadă de lumină şi culoare? se interesă Biţu.

— O explicaţie ar putea fi componenţa chimică a rocilor, a infiltraţiilor care au pătruns prin veacuri aici, răspunse Ileana.

— Dar, cum de n-a descoperit nimeni, până azi, acest labirint subteran?

— Eh, pământul e încă plin de taine... Poate nici noi nu l-am fi descoperit, dacă nu se-ntâmpla accidentul Feliciei.

Pipăiră pereţii. Deşi s-ar fi crezut că-s fierbinţi după culoare şi lumină, erau totuşi reci. Aveau o respiraţie de iarnă, pe care ei n-au simţit-o la-nceput, în vraja care-i înlănţuise.

Acum începeau s-o simtă, după ce degetele lor atinseseră culorile îngheţate. Dar vraja continua să-i ţină în păienjeniş.

Varietatea celor întâlnite le spori entuziasmul, admiraţia.

— Minunat!

— Nici cel mai mare artist n-ar putea desăvârşi asemenea lucrare.

— Adevărat!

— Întrece orice imaginaţie!

Părea că-l uitaseră pe Nelu, că uitaseră de ce se aflau aici.

Dar o exclamaţie a Mioarei îi readuse la realitate:

— Nelu a avut dreptate. Ai spune că de aici se înalţă curcubeiele!

— Nelu! L-am uitat pe Nelu, se mustră Mircea.

Şi, dintr-o dată, Nelu redeveni obiectivul principal.

Trebuiau să-l găsească.

— Repede, cât mai repede! Dacă întârziem, frigul de aici l-ar

putea prăpădi, îi îndemna Mircea.
În privinţa aceasta, Miti, Felicia şi Biţu erau liniştiţi.
Focul putea să-l mistuie. Îngheţul însă nu-i dăuna.
Începură să cerceteze galerie cu galerie. Colţ cu colţ. Perete cu perete.
Întâi în prima galerie. În a doua, în a treia...
Erau, în total, şaptesprezece galerii. Unele mici, cu bolţi scăzute, arătau ca nişte iatace de taină. Altele vaste, cu bolţi inspirate, adevărate săli de recepţie medievale. Lunecând una într-alta, dădeau impresia unei construcţii de mare rafinament arhitectonic.
În a unsprezecea galerie, Mioara le spuse:
— Ia priviţi ce-am găsit!
Se apropiară.
— E vindiacul lui Nelu! exclamă Felicia, simţindu-şi inima galopând.
— Înseamnă că am avut dreptate. Mioara nu dă greş niciodată! sublinie Miti.
— Mda, mârâi Horia, ai avut dreptate.
Iar Silvia conchise:
— Probabil e într-una din galeriile următoare.
— Nu probabil, sigur! Să ne grăbim, îi zori Mircea.
Acum se simţeau relaxaţi. Erau siguri de izbândă.
Un optimism sănătos, ferm îi învăluia pe toţi, răzbătea în fiecare mişcare, în fiecare privire.
— Vezi, e mai bine că n-am vestit autorităţile, surâse Miti.
— Treaba făcută de noi are o altă savoare, îi răspunse Mioara, tot zîmbând.
— Apoi ar fi fost atâtea şi atâtea implicaţii, comentă Biţu. Şi gândul îi zbură în primul rând la unchiul Victor.
Cercetară o galerie. Încă una! Încă una...
— Al naibii Nelu! S-a ascuns bine! râse Silvia, bine dispusă.
— Mda, ne dă de lucru, mârâi din nou Horia. S-a pitit tocmai în ultima galerie.
În sfârșit! Iată-i acolo! O galerie mică, rotundă, joasă. Poate cea mai mică dintre toate.
Nelu, însă, nu era nici în ultima galerie!

MISTERE... MISTERE...

Unde putea fi? Unde?

Ce se-ntâmplase cu el?

Nimeni nu-ndrăznea să formuleze cu glas tare aceste întrebări, cu toate că şi le punea fiecare în gând.

Fără-ndoială, Mioara nu greşise: Nelu fugise să se ascundă aici! Dovadă, vindiacul aruncat într-una din galerii.

Dar ce se-ntâmplase, apoi, cu el nu-şi puteau lămuri deocamdată.

Poate reuşise să se strecoare afară? Poate găsise un mijloc să se ascundă, auzindu-i că vin şi că sunt pe urmele lui?

Dar de ce să se ascundă de ei?

Acestei întrebări nu-i puteau afla răspuns nici chiar Miti, Felicia şi Biţu.

Foarte bine! Comanda iniţială impunea prudenţă. Trebuia să se ferească de foc şi memoria lui de robot reţinuse acest labirint ca un excelent ascunziş împotriva flăcărilor.

De bună seamă, o exagerare! Dar, însuşi unchiul Victor afirmase că, în direcţia aceasta, nu era rea chiar o exagerare.

Mecanismul de selectare apreciase ca fiind cel mai potrivit adăpost, labirintul. Bun!

Ajunşi la acest punct comun, cei trei schimbară, pe şoptite, câteva păreri.

— Evident, susţinu Miti, aici e un minunat adăpost.

Dar mai puteau fi şi altele. De ce l-a preferat pe acesta?

— Pentru că puterea de selectare s-a fixat asupra lui. Tu ce părere ai, Felicia?

— Şi eu cred că acesta este mobilul. Singurul mobil posibil.

— Da’ de unde! le-o întoarse Miti. O fi şi acesta unul din mobiluri. E chiar acela care a declanşat mişcarea, adică fuga lui Nelu de foc. Dar faptul că Nelu s-a întors aici, tocmai aici, dovedeşte cu totul altceva. Ceva colosal!

Felicia se feri să-ntrebe ce anume dovedeşte. Un fior începu din nou să vibreze, undeva, în conştiinţa ei şi ea încerca să-l reprime.

Biţu întrebă brusc:

— Ei, spune-ne, ce trăsnaie îţi umblă iarăşi prin minte?

— Dovedeşte, continuă Miti, neţinând seama de tonul lui Biţu, dovedeşte că mutaţiile care au făcut din Nelu un superrobot l-au îndemnat să vină în acest loc de basm. El a îmbinat utilul cu frumosul. A acţionat şi un impuls de ordin

estetic. Asta e!

— Nu te laşi de bazaconiile tale! Uiţi că o maşină poate avea asemenea impulsuri numai dacă i-au fost imprimate? Nu-i aşa, Felicia?

Felicia, însă, nu-i răspunse de îndată. Cu ochii închişi, retrăia clipa când Nelu venise după ea, când o ridicase în braţe.

— De ce taci, Felicia? stărui Biţu.

Nu! Nu! Trebuie să scape de această obsesie. Îşi aminti de poemul scris cu câteva ore înainte... De notele din jurnal... Pygmalion... Anti-Pygmalion...

Scutură capul, deschise ochii şi răspunse cu un glas pe care cu greu şi-l recunoscu:

— Biţu are dreptate! Asemenea impulsuri pot avea loc numai dacă sunt dinainte comandate.

După rostirea acestor câteva cuvinte, Felicia părea atât de epuizată, încât Biţu se sperie:

— Ce ai Felicia? Ţi-e rău?

— Nu! N-am nimic!

Miti, însă, vru să contraargumenteze.

Şi, poate, discuţia ar fi continuat dacă Mircea n-ar fi propus să reînceapă cercetările. Fără întârziere!

— Să umblăm din nou prin galerii? întrebă Horia nemulţumit.

— Da, să cercetăm cu mai multă atenţie fiecare perete.

— Îndeosebi, acolo unde am găsit vindiacul, îl completă Mioara.

— Poate că tot ar fi fost mai bine să vestim autorităţile! spuse Silvia, brusc mohorâtă.

În fond, răspunderea cea mai mare apăsa asupra ei. Ea primise comanda taberei.

Se experimenta un sistem nou de autogospodărire. Întreaga tabără era lăsată pe seama celor care o populau. Fireşte, era necesară şi alegerea unui comandant. Silvia fusese aleasă comandant în unanimitate pentru calităţile ei de bună gospodină, de om energic şi ordonat.

Reîncepură să colinde galerie după galerie.

Cunoscând, oarecum, locurile acelea magice, de un farmec bizar, aproape straniu, privirile erau îndreptate mai ales în căutarea urmelor eventuale ale lui Nelu.

Intrau, ciocăneau pereţii, bolţile, duşumeaua strălucitoare, pilonii neregulaţi de rocă, de gheaţă. Au mai trecut o dată prin

toate galeriile labirintului.

Pe urmă, încă o dată. Şi încă o dată. Nimic! Nici o urmă!

Deodată, Felicia îşi aminti:

— N-am întâlnit nicăieri floarea de piatră a cărei îmbrăţişare m-a-nfiorat! V-am vorbit de ea.

Aşa era! Nu întâlniseră nici o floare de piatră.

Constatarea îi buimăci. După o clipă de tăcere, începură să vorbească toţi deodată. Vorbeau toţi, afară de Ileana.

— Era cu adevărat o floare de piatră?

— Unde se afla?

— Ţii bine minte?

— Nu ţi s-o fi părut?

— Poate că...

— Poate că...

Felicia răspundea ferm, invariabil:

— Nu! Nu m-am înşelat!

Şi atunci, concluzia se impuse de la sine: se aflau în alt labirint!

ÎN ALT LABIRINT

Când derutanta constatare îşi pierdu din noutate, când buimăceala se mai risipi, Ileana glăsui:

— Nu-ncape îndoială, am pătruns în alt labirint. Îţi aminteşti, Mircea? Eu am avut o uşoară îndoială înainte de a intra...

— E adevărat! Eu sunt acela care am fost prea sigur de mine.

— N-ai nici o vină. Greşeala noastră, a amîndorura este că am pus aceleaşi semne la cele două pătrunderi.

— Colosal! exclamă Miti. Am intrat în alt labirint şi totuşi...

Făcu o pauză pentru a-şi pregăti şi savura efectul.

— Totuşi, totuşi... Hai, lasă aiurelile şi continuă ce voiai să spui, îl scutură Horia.

— Ei bine, am intrat în alt labirint şi, totuşi, ne aflăm unde trebuie.

— Cum adică?

— Ce vrei să spui?

— Vorbeşte limpede!

Şi alte întrebări şi îndemnuri veniră din toate părţile.

— Păi, da! În definitiv de ce am venit aici? Să-l căutăm pe

Nelu! Vindiacul găsit ne dovedeşte că Nelu este sau cel puţin a trecut pe aici.

Judecata era perfect logică şi-i aduse, oarecum, la realitate.

— Acum e rolul tău, Mioara, să ne spui, mai departe, unde se află Nelu?

— Rolul meu? De ce tocmai eu trebuie să ştiu unde l-am putea găsi pe Nelu?

— Pentru că n-ai greşit aducându-ne aici. Şi, dacă ne-ai adus aici, trebuie să ne conduci spre Nelu, continua Miti necruţător.

Ehe, ştia el ce ştia!...

Mioara avu o izbucnire de nerăbdare:

— V-am spus doar ce m-a făcut să cred că...

Îşi luă capul în mâini, fără să-şi ducă fraza la capăt. Felicia o urmărea cu intensitate. Voia, trebuia să verifice dacă, într-adevăr, şi Mioara e robot. Avea tot mai multe motive să se-ndoiască. „Teoria“, aşa numita teorie a atracţiei reciproce a roboţilor i se părea o fantezie, fără nici o bază ştiinţifică. Absolut nici una. Dacă s-ar fi procedat în prealabil ca în comenzile imprimate, să se execute această atracţie reciprocă, s-ar putea admite.

Bineînţeles, atunci ar fi fost necesar ca şi Mioara, sau o serie întreagă de roboţi, să fi primit aceeaşi comandă pentru ca această atracţie să se manifeste.

Dar lui Nelu, era sigură, nu i se imprimase pornirea de a fi atras de alt robot.

Cât despre Mioara, cine putea şti ce-i purta memoria din cutia ei de comenzi?

Cu toate acestea, de la-nceput Nelu şi apoi Mioara au „simţit" o irezistibilă atracţie unul către celălalt... Aici era un nod care trebuia tăiat.

La un moment dat, a avut impresia că Mioara manifestă, mai degrabă, o vie curiozitate...

Acum urmărea cu febrilitate reacţiile Mioarei.

Mioara îşi ţinea capul în mâini. Părul îi căzuse peste faţă, descoperind urechea. Iar după ureche se zărea o aluniţă, spre care Miti privea cu jind...

— Ce-i cu tine, Mioara? se îngrijoră Ileana.

— Lăsaţi-mă! Sunt foarte obosită. Poate că Silvia are dreptate.

— Nici vorbă că am dreptate! Trebuiau numaidecât vestite

autorităţile.

O umbră de tăcere îi învălui, pentru o clipă. Dar numai pentru o clipă.

— Ei, ce faci Mioara? Ne conduci la Nelu? se auzi, ca un laitmotiv, întrebarea lui Miti.

— Las-o-n pace! îl admonestă Horia. Ce tot ai cu ea?

— Da, Miti, las-o pe Mioară-n pace! Nu vezi? A răzbit-o oboseala! sări şi Silvia cu gura. Vom pleca de aici şi vom cere sprijinul autorităţilor. Au alte posibilităţi.

Atunci, spre surpriza tuturor, Mioara se redresă. Îşi scutură capul. Părul alunecă unduitor peste umeri, iar urechea şi aluniţa fură, astfel, acoperite.

— Bine! rosti hotărât. Să-ncerc să vă conduc spre Nelu.

UN JOC AL NEPREVĂZUTULUI

Porniră, la indicaţiile Mioarei, în galeria unde găsiseră vindiacul lui Nelu.

— Dar, am mai căutat aici! spuse Silvia, vădit nemulţumita. Ne pierdem pur şi simplu timpul.

— Nu, Silvia, te rog, să mai căutăm.

— Dar de ce? De ce?

— Am impresia că n-am cercetat îndeajuns de bine pereţii.

— Ei, n-am cercetat! se zburli Biţu. Nu ne-ai condus tu, chiar tu, a doua oară şi a treia oară, tot aici?

— Totuşi, impresia mea este că n-am fost îndeajuns de atenţi când am cercetat pereţii. Ne-a scăpat ceva.

— Ce te face să crezi? o chestionă Felicia, care-i urmărea fiece mişcare.

— V-aţi întrebat de ce-am găsit vindiacul tocmai în această galerie?

— Cum de ce? Pentru ca Nelu a fost aici! E foarte simplu, răspunse Biţu, în numele tuturor.

— Exact! Nelu a fost aici. Şi, totuşi, a dispărut, lăsându-și vindiacul. De ce?

— Destul cu întrebările. Dacă ai de spus ceva, spune, dacă nu, sa ne-ntoarcem, se impacientă Silvia.

Mioara se pregătea să răspundă, când Miti i-o lua înainte:

— A, staţi! Mioara are dreptate.

— Nu mai înţeleg nimic. Mioara n-a rostit un cuvânt şi tu te şi

grăbeşti să-i dai dreptate, îl întrerupse Horia.

— Lăsaţi-o pe Mioara să vorbească! fu de părere Ileana.

— Să vorbească Mioara, dacă vreţi. De fapt, e vorba de un calcul deductiv, pe care ar fi fost cu neputinţă ca Mioara să nu-l realizeze. Este ca-ntr-un sistem de pârghii care se pun în mişcare pornind de la impulsul iniţial. Ei, hai Mioara, vorbeşte! o îndemnă Miti.

— Miti nu greşeşte! Numai şi numai prin deducţie am ajuns să cred că trebuie să căutăm din nou mai atenţi pereţii. De ce? Pentru că, pe undeva, trebuie să existe o fisură, pe unde s-a strecurat Nelu. A-ncercat să treacă întâi cu vindiacul pe el. N-a reuşit. Îl împiedica. Atunci l-a zvârlit aici, iar el a izbutit, în cele din urmă, să se strecoare. Unde? Nu ştim. Vom vedea dacă vom găsi fisura. Altă explicaţie nu poate avea existenţa vindiacului în această galerie.

— Raţional perfect! glumi Mircea.

Iar Miti fu în totul de acord.

— Colosal! Nici nu ştii ce adevăr ai rostit.

Începu o nouă şi mai viguroasă cercetare.

Cu toate că bombănea într-una, Silvia părea cea mai zeloasă. Iar zelul ei fu repede răsplătit.

— Ia priviţi aici! strigă ea, sufocată de emoţie.

Într-o clipă, fură lângă Silvia toţi.

— Ce e?

— Ce-ai găsit?

Silvia le arătă, la baza unuia dintre pereţi, o mică excavaţie. Avusese curiozitatea să-şi vâre mâna şi să apese, fără mare efort.

Spre stupefacţia ei, se căscase o spărtură prin care putea trece oricare din ei.

— Aşadar, Mioara a avut dreptate! izbucni Miti. Colosal!

Toţi priveau golul iscat. Negru. Nepătruns. Da! Nu încăpea nici o îndoială! Pe aici dispăruse Nelu. Probabil căscătura ducea spre alte galerii. Spre alte labirinturi.

— Cum se face că după o vreme spărtura s-a astupat la loc, refăcând mica escavaţie? vru să afle Biţu.

Întrebarea era adresată Ilenei, care, însă, dădu din umeri. Nu ştia.

— Pot fi mai multe explicaţii. Cauze chimice, tectonice... Nu ştiu. Poate sunt aceleaşi cauze care au determinat mişcarea

petalelor de piatră, atunci când au cuprins-o pe Felicia, spuse ea, în cele din urmă.

— Bine, lăsăm pentru altă dată explicaţiile ştiinţifice. Vorba-i ce facem acum? Eu propun să ne-ntoarcem.

Silvia îşi reveni din emoţie. Recăpătându-şi calmul, găsea că cea mai potrivită soluţie era reîntoarcerea în tabără şi vestirea autorităţilor.

Dar ispita unei noi aventuri le dădea târcoale. Afară de Mioara şi Horia, toţi ceilalţi fură de părere că trebuie să continue căutarea lui Nelu. Miti se arătă foarte contrariat de faptul că Mioara se alăturase Silviei.

O trase de-o parte.

— De ce să ne-ntoarcem?

— Pentru că nu pot depăşi anumite limite.

— Dacă ţi-aş cunoaşte mecanismul interior, aş reuşi să-ți modific impulsurile, spuse Miti.

Şi vru să-i mângâie urechea.

Dar Mioara deveni din nou întruchiparea parcă a unei zeităţi mânioase. Buzele se strânseră. Sprîncenele coborâră. Ochii ardeau. Aceeaşi întrebare suna înalt:

— Cum îţi permiţi?

Dar Miti, vrăjit, nu auzea nimic. O privea. Cât era de frumoasă! Ar fi stat lângă ea totdeauna...

În aceeaşi clipă, un zgomot asurzitor îl smulse din contemplaţie. Numeroase stalactite se prăbușiră împreună cu rocile din care crescuseră.

Un glas, pare-se al Feliciei, striga speriat:

— Ce se întâmpla?

Şi alte glasuri repetară:

— Cutremur!

— Cutremur!

Porni o nouă prăvălire de roci. Ţipetele răzbeau prin rostogolirea sonoră.

Pe urmă, o linişte mare se ridică deasupra tumultului.

O linişte aproape nefirească.

SURPRIZE!

Nici unul nu cuteza să se mişte. Le era parcă teamă că orice zgomot, orice gest cât de neînsemnat ar putea dezlănţui un nou

seism.
Fiecare şedea strâns în el, privind.
Totuşi, în cele din urmă, Silvia simţi renăscând, în conştiinţa ei, comandantul.
— Hei, răspundeţi, unde sunteți?
Deocamdată, însă, nici un răspuns.
Silvia întrebă a doua oară, cu oarecare iritare:
— Dacă trăiţi, de ce nu vorbiţi? De ce tăceţi?
Se auzi întâi glasul Feliciei:
— Eu trăiescl
Urmară rând pe rând alte glasuri.
— Şi eu trăiesc!
— Şi eu!
— Şi eu!
Răspunseră toţi, afară de Mioara şi Miti.
Cu trudă se adunară unul lângă celălalt. Se cercetară. Au avut noroc. Nu, nu erau loviţi, răniţi, contuzionaţi. Doar Ileana şi Mircea fuseseră zgâriaţi pe mâini şi pe frunte. Zgârieturi fără importanţă.
Scăpaseră cu viaţă! Mare noroc! Erau însă teribil de speriaţi. Până şi Mircea, care-l luase pe Nelu drept model pentru curajul lui şi căuta să-i urmeze exemplul, părea năucit de spaimă. Întreba mereu:
— Dacă se produce un nou cutremur? Ce ne facem? Ce ne facem?
Treptat, Silvia îşi redobândi calmul. Încercă să-i liniştească.
— Nu se va mai produce nici un cutremur. Dar problema care se pune este să-i căutăm pe Miti şi Mioara.
— Unde să-i căutăm?
— Ce întrebare curioasă I
— Nu-i deloc curioasă, o încolţi Horia. Unde vrei să-i căutăm?
— Deocamdată aici! Iar dacă voi şovăiţi, am să-i caut singură.
— Nu șovăim câtuşi de puţin, răspunse Biţu. Hai, Felicia, să vedem unde ar putea fi Miti şi Mioara.
Silvia, Felicia şi Biţu începură căutările. Horia, Mircea şi Ileana stăteau înfricoşaţi, de o parte.
Ceea ce părea curios era faptul că, după seism, fosforescenţa strălucea mai viu, iar aerul devenise aproape pur.
De undeva, răzbătea fâlfâirea slabă a unui curent...

Căutarea, însoţită de strigăte nu dură mult.

— Hei, Miti!

— Hei, Mioara!

— Hei, Miti!

— Hei, Mioara!

Nimic! Nici un răspuns.

Iată o nouă problemă: să-i găsească pe Miti şi pe Mioara.

Dar dacă fuseseră zdrobiţi în prăbuşirea blocurilor?

Dacă zăceau undeva răniţi şi n-aveau măcar puterea să geamă? Unde puteau fi?

Nelu aproape că fusese uitat.

Ţinîndu-se strâns unul de altul, îşi făcură drum, anevoie, până în pragul uneia din galeriile alăturate, de unde veniseră.

Aici însă avură o primă surpriză care-i împietri.

— Vedeţi, le atrase Biţu atenţia, galeria... şi galeria s-a sfărâmat!

— Da, întări Felicia, galeria s-a sfărâmat. E toată prăbuşită.

— Iar drumul întoarcerii ne este cu desăvârșire blocat! completă Silvia.

Priveau şi nu-şi puteau crede ochilor.

Da, drumul întoarcerii le era cu desăvârşire blocat.

Spaima de a pieri captivi, în fundul pământului, le îngheţa inima.

— Ei, i-aţi găsit? îi întrebă Horia, văzându-i că se întorc tăcuţi.

— Nu! Şi ceea ce-i mai grav este că nu ne mai putem întoarce pe unde am venit.

În puţine cuvinte Biţu le-nfăţişă dramatica situaţie în care se găseau.

— Vom pieri aici! începu să se lamenteze Mircea.

Biţu îl repezi:

— Cu scâncete nu vom ieşi din impas.

Mircea amuţi, se strînse-n el, se făcu parcă mai mic. Biţu continuă:

— De data aceasta, sunt şi eu de părere că trebuie să cerem ajutor.

— Bine, dar cum s-o facem?

— Aţi uitat că Horia şi-a luat cu el un aparat de radioemisie şi recepţie? Ia vezi, Horia, funcţionează?

Spusele lui Biţu împrăştiară deodată mohoreala, spaima, deznădejdea.

Horia îşi scoase aparatul nu mai mare decât un pachet cu ciocolată. Toţi îl înconjurară.

Speranţa de a trăi, de a se bucura de soare, de viaţă, ţâşni puternic ca o magmă aprinsă.

— Hai, Horia, mai repede!

— Lasă-mă aici! Lângă tine!

— Ce faci?

— Hai, dă-i drumul odată!

Horia potrivea aparatul.

Felicia, recâştigându-şi luciditatea, constată nu fără ironie:

— În încercarea prin care trecem, acest corp neînsufleţit reprezintă însăşi viaţa noastră.

Dar febra care-i cuprinsese pe toţi puse stăpânire şi pe ea.

Ochii priveau, fascinaţi, fina aparatură cu butoane şi minuscule manete.

Auzul pândea orice tresărire sonoră.

Horia începu să emită:

— Aici e grupul de căutători din Peştera Neagră! Salvaţi-ne! Suntem în labirintul prăbuşit de cutremur.

O dată...

De două ori. De trei...

De nenumărate ori...

În hrubele peşterii nu se auzea nimic, afară de glasul lui Horia şi de respiraţia precipitată a celor din jur.

— Aici e grupul de căutători! Suntem în labirintul prăbuşit de cutremur! Salvaţi-ne!

Nimic! Nici un sunet...

Dar stai, ce-i asta? Pe neaşteptate, vocile văzduhului pătrunseră prin piatră, coborâră în subteran. Ţiuiră prelung. Se-ntretăiară... Din nou ţiuiră... Iar printre ele se putea distinge un glas cunoscut, un glas care-i umplu de uimire, dar şi de-o neistovită fericire:

—Unde vă aflaţi? Unde vă aflaţi?

Era glasul lui Nelu Mefebe!

RĂTĂCIREA LUI NELU

Cum ajunsese robotul să prindă apelul lui Horia şi să emită la un aparat de radio? Iată o întrebare pe care o vor pune, fără-ndoială, tovarăşii de drum ai eroilor noştri, cititorii acestor

întâmplări.

Pentru lămuriri, e cazul să ne-ntoarcem puţin înapoi.

Să urmărim ce s-a-ntâmplat cu Nelu Mefebe, din clipa în care acţionaseră comenzile iniţiale:

— Fereşte-te de foc!

— Fugi cât mai departe!

— Ascunde-te cât mai binel

Focul de tabără nu fusese încă aprins, îl aşteptau pe el. El era doar sărbătoritul, marele erou de la Peştera Neagră.

Dar, cei care trebuiau să aprindă focul, ţineau în mână faclele ale căror flăcări se zăreau de departe.

În bătaia uşoară a vântului de seară, flăcările zvâcneau, tresăltau, se înălţau ca nişte reptile aţâţate.

În clipa aceea a intrat în acţiune comanda. Impulsul a fost atât de puternic, încât Nelu a făcut repede cale- întoarsă, dispărând în beznă.

Alergă cu un pas care nu putea fi atins, necum întrecut de cineva. Acum acţionau comenzile de ordin sportiv. Ca de obicei, aveau caracterul unor mici performanţe.

Dar de ce paşii lui s-au îndreptat tocmai spre Peştera Neagră?

Aici s-a manifestat un alt impuls, de ordin auditiv.

Aceiaşi pregătitori ai focului, în nerăbdarea de a începe serbarea, nu se mulţumiseră să agite faclele aprinse.

Ei intonau un cântec improvizat, care avea ca laitmotiv:

— Peştera Neagră!

— Peştera Neagră!

— Peştera Neagră!

Fiecare repetare era însoţită de un joc al faclelor aprinse.

Corul se întorcea în a sincroniza mişcarea faclelor cu ritmul melodiei.

Glasurile se uneau, se împleteau într-o plăcută unduire sonoră:

De departe se auzea improvizatul cor, cântând:

— Peştera Neagră!

— Peştera Neagră!

— Peştera Neagră!

În clipa când comanda de a se feri de foc şi de a se ascunde cât mai bine intrase în funcţiune, a doua comandă, aceea a fixării locului, a şi fost declanşată prin asimilarea undelor

sonore.

De altfel, maşina cu puterea ei de selectare, a funcţionat perfect.

Locul ales era cum nu se poate mai potrivit – în Peştera Neagră nu puteau pătrunde flăcările focului de tabără. Cu nici un chip!

Însă Peştera Neagră nu însemna, numaidecât, labirintul.

Putea foarte bine să rămână, undeva, pe lângă gura neagră a intrării.

Dar jocul hazardului e, uneori, deosebit de capricios.

În peşteră intraseră, cu puţin înainte, câţiva excursionişti care, dorind să verifice dacă se găseşte oxigen suficient, au aprins câteva ziare. Experienţă, de altfel, foarte uzuală.

Peştera, fiind bine ventilată, ziarele au ars cu flăcări mari.

Ardeau tocmai când robotul pătrunsese în bezna subteranei. A fost de ajuns ca impulsurile iniţiale să intre din nou şi rapid în acţiune.

Şi de data aceasta, puterea de selectare a maşinii a funcţionat fără greş: înapoi se zbăteau făcliile la focul de tabără, în faţă erau ziarele aprinse de excursionişti. Urma să fie găsită o a treia cale. Memoria a acţionat rapid. Nelu a făcut un salt în prăpastie şi a intrat în labirint, în primul labirint, acolo unde o găsise pe Felicia.

A străbătut galeriile în grabă şi a găsit o cale liberă spre cel de-al doilea labirint.

A parcurs-o cu paşii lui foarte grăbiţi şi a intrat.

Al doilea labirint avea cam acelaşi număr de încăperi ca şi primul. Toate fluorescente. Dar comenzile iniţiale:

— Fereşte-te de foc!

— Fugi cât mai departe!

— Ascunde-te cât mai bine! nu-şi încetară acţiunea. Autoreglarea era încă frânată.

Nelu trebuia să-şi afle, în continuare, un adăpost care să-l ferească de primejdia flăcărilor.

L-a căutat.

L-a găsit! Mica escavaţie, observată şi de căutătorii lui. Prin apăsare, a deschis o spărtură în zidul de piatră. A-ncercat să treacă prin această spărtură. N-a reuşit! Îl împiedica vindiacul. Logica maşinii a funcţionat uimitor. Fără să piardă o clipă, a zvârlit vindiacul şi s-a strecurat prin spărtură.

... ŞI ALTE RĂTĂCIRI

Să vedem, aşadar, unde ducea calea prefigurată de spărtură.

Nelu Mefebe pătrunse într-un fel de văgăună largă şi întunecoasă. De îndată ce intră, comenzile iniţiale îşi conteniră acţiunea. Pasul se rări. Mişcările deveniră mai puţin febrile. Se afla în siguranţă. Nu-l puteau atinge primejdiile, focul. Sistemul de autoreglare îi dictă această primă destindere.

Dar unchiul Victor, iscusitul şi glumeţul cibernetician, prevăzuse, în succesiune, încă o operaţie, absolut trebuincioasă.

Şi iată de ce.

Bine, robotul, în faţa primejdiei, se ascunde. Dar cum poate afla, în ascunzişul lui, momentul când primejdia a fost înlăturată? El trebuie doar să-şi facă reapariţia! Ba, mai mult! Trebuie chiar să aibă, gata pregătite, câteva răspunsuri din care va selecta unul, de la caz la caz, spre a-şi justifica purtarea.

De aceea Nelu avea totdeauna la el un mic aparat de radiorecepţie-emisie pe care-l purta în cataramă cordonului său de piele.

Aparatul urma să fie folosit numai în anumite cazuri şi, în primul rând, atunci când trebuia să afle dacă primejdia focului a fost înlăturată.

Deci, din clipa când comenzile iniţiale au fost frânate, intra automat în funcţiune celălalt impuls: de a manevra aparatul de radio.

E momentul să dăm aici un răspuns şi unei nedumeriri care, poate, s-a iscat în mintea unora dintre cititori.

Ei se vor fi întrebat: „Oare, nu era cu putinţă ca materialul plastic din care fusese confecţionat Nelu Mefebe să fie, ca şi azbestul de pildă, neinflamabil?“ Şi noi vom răspunde: „Ba da! Era cu putinţă, dar a intervenit aici un anumit punct de vedere al unchiului Victor.“ El susţinea că robotului trebuie să i se imprime şi reacţii negative.

Departe de gândurile fanteziste ale lui Miti, unchiul Victor pretindea că pe de o parte reacţiile pozitive, iar pe de altă parte cele negative pot da naştere la o serie de combinaţii inedite, inepuizabile. Toate, fireşte, determinate de o comandă iniţială precisă şi toate puţind fi cantonate la un moment dat de o autofrânare.

Acesta a fost motivul care-i hotărâse opţiunea: folosirea unui material obişnuit, repede inflamabil.

Memoria robotului înregistrase comenzile care îl făceau în faţa flăcărilor să reacţioneze ca şi cum
i-ar fi fost frică. Trebuia să se ferească de ele. Să fugă departe. Să-şi caute un adăpost.

Evident, unchiul Victor nu putea bănui năstruşniciile lui Miti. Acestea n-au anulat comenzile, dar au complicat, precum ştim, lucrurile.

Şi acum, să revenim la Nelu.

Destins, aflat în siguranţă în bezna văgăunii, şi-a scos cordonul şi, cu mişcări sigure, a început să manevreze aparatul. Din cataramă ţâşniră ţiuituri, vuiete, hârâieli... Colindul obişnuit al undelor de radio...

Pe neaşteptate, se interfera un cuvînt:

— Aici...

Apoi altul:

— Suntem...

Şi iar un şir ameţitor de hârâieli şi ţiuituri...

Manevra lui Nelu deveni mai sigură.

În sfârşit, prinse un crâmpei de frază:

— Suntem... căutătorii... prăbuşit... Salvaţi-ne!

Încă o dată ieşiră în evidenţă fineţea, precizia cu care unchiul Victor lucrase maşina cibernetică. Toate comenzile iniţiale funcţionau matematic.

Reacţia lui Nelu fu promptă. Prietenii lui se aflau în primejdie. Trebuia să facă totul ca să-i salveze.

Şi aici logica maşinii nu dădu greş:

Ca să-i salveze, trebuia să afle locul exact unde se găsesc.

Nelu începu să emită, fără contenire:

— Unde vă aflaţi? Unde vă aflaţi?

Nici un răspuns precis.

Aceleaşi crâmpeie de fraze, de cuvinte...

— Suntem... subteran... sal..,

— Unde vă aflaţi? Unde vă aflaţi?

Şi, deodată, din aceste crâmpeie disperate, se organiză răspunsul lui Horia:

— Ne aflăm în labirintul al doilea. Acolo unde ţi-ai lăsat vindiacul!

Nelu opri din funcţiune aparatul. Își închise cordonul.

Fără să piardă o secundă, începu să lupte cu blocurile rostogolite.

BUSOLA

Seismul nu fusese de mari proporţii, totuşi topografia subterană suferi unele schimbări. Desprinderile şi deplasările au creat obstacole şi au deschis făgaşe.

Probabil, tocmai datorită faptului că proporţiile cutremurului au fost relativ modeste, căutătorii au putut să scape cu viaţă.

Neînsemnatele zgârieturi ale lui Mircea şi ale Ilenei nu îngrijorau pe nimeni.

Cu toate acestea, dispariţia lui Miti şi a Mioarei tulbura sufletele. Starea de deznădejde, brusc transformată într-o disperată euforie, trecuse.

Acum, că recepţionaseră mesajul lui Nelu, se simţeau mai în siguranţă.

Nici nu-şi mai puneau problema subitei lui dispariţii.

Erau bucuroşi că în receptor răsunase întrebarea lui:

— Unde vă aflaţi? Unde vă aflaţi?

Aveau o încredere, aproape superstiţioasă, că Nelu îi va scoate din impas.

A dovedit şi atunci când dispăruse Felicia, posibilităţi uimitoare de a se orienta spre cele mai bune soluţii. Rapid şi sigur. Nici vorbă, acum va şti să se comporte la fel. Trebuiau să-i indice, fără întârziere, locul unde se găseau captivi.

Pe neaşteptate, cu acest prilej, se iscă un mic conflict între Silvia şi Horia, pe de o parte, şi Biţu şi Felicia, pe de altă parte.

— Suntem în labirintul al doilea, comunica Horia.

— Nu! Nu aşa! îl întrerupse brutal Biţu. Trebuie să-i indicăm lui Nelu cu precizie locul unde ne aflam.

— Ia nu vă mai amestecaţi, răspunse Horia enervat.

— Ai face bine să-l laşi pe Horia să facă ce ştie, interveni şi Silvia.

— Dar Biţu are dreptate! Nelu trebuie să cunoască exact coordonatele poziţiei unde ne găsim, întări Felicia spusele lui Biţu.

— Asta-i acum! Faceţi pe atotştiutorii. Îndeosebi Biţu. Auzi-l cum vorbeşte!

— Te rog, lasă-l pe Biţu în pace! replică Felicia.

— A, sunteţi sensibili? Uitaţi că de la voi ni se trage tot necazul!

— De ce de la noi?

— Pentru că voi l-aţi invitat în tabără pe acest personaj ciudat care-i Nelu.

— Şi care acum ne va scoate din groaznica situaţie în care ne aflam, o repezi Biţu pe Silvia.

Silvia nu-i rămase datoare:

— Ce-ai spus? Groaznica situaţie? Dar datorită cui ne aflăm în această situaţie?

Între timp, Nelu continua să întrebe:

— Unde vă aflaţi? Indicaţi coordonatele!

— Ei vezi? Biţu a avut dreptate, spuse, împăciuitoare, Ileana. Nelu are nevoie de coordonate.

— Sigur că are nevoie! fu gata să răspundă Biţu. Robotul e construit şi instruit în aşa fel, încât, într-o situaţie ca asta, coordonatele îi sunt indispensabile.

Îşi reprimă însă orice pornire polemică. Răspunsul ar fi dat în vileag taina existenţei lui Nelu.

O frântură de secundă, Biţu îşi simţi inima gheizer. Felicia îi luase apărarea...

Doar atât! O frântură de secundă. Numaidecât, reintră în atmosferă.

— Avem neapărată nevoie de-o busolă!

— Busolă? De unde busolă?

— Na! Mă faci să pierd timpul! îi strigă Horia lui Biţu.

Şi era atât de surescitat, că fu gata să-l lovească. Silvia îi ţinea isonul:

— Şi, fără busolă, nu se poate?

— Nu! Nu se poate!

— Destul! Dacă nu-mi dai pace...

Atmosfera deveni incandescentă.

Ciudat! Cu puţin înainte exultau la unison, iar acum nu lipsea mult să se-ncaiere.

— Staţi! Am eu busolă la ceas, îşi aminti deodată Mircea.

Îşi desfăcu iute cureaua de pe braţ şi-i întinse lui Biţu ceasul.

Busola, printr-un destin ciudat, orientă şi spiritele.

Brusc, tensiunea scăzu.

— Fixează coordonatele! îi ceru Felicia lui Biţu. Nu manifestară nici o împotrivire. Chiar Horia urmărea, liniştit,

calculele lui Biţu.

Câteva clipe mai târziu, Nelu recepţiona coordonatele de care avea nevoie.

ROBOTUL LA LUCRU

Am mai arătat că Nelu fusese învestit cu posibilitatea de a realiza excepţionale performanţe intelectuale şi fizice.

Putea să facă mii de socoteli pe minut. Putea să dea, cu precizie, cele mai grele răspunsuri de ordin ştiinţific. Putea să execute, la diferite instrumente, cele mai dificile piese muzicale. Putea să compună... Putea să scrie cele mai subtile versuri...

Tocmai pentru a nu i se descoperi identitatea datorită acestor excepţionale performanţe intelectuale, unchiul Victor îi frânase capacitatea de a răspunde. Trebuia să pară un băiat isteţ, cult, inteligent, ceva mai sus de media curentă.

Dar atât!

Ba, mai mult, pentru a derută, pentru a i se camufla încă mai bine identitatea, i se imprimaseră şi unele răspunsuri eronate...

În definitiv, care om nu greşeşte?

Aceasta în ceea ce priveşte capacitatea intelectuală.

În ceea ce priveşte capacitatea fizică, minuscula cutie cu comenzi cuprindea şi un autoregulator, prin care factorii externi, împrejurările, dictau robotului cum să procedeze: fie cu maximum de eficienţă şi cu rezultate spectaculare, fie ca un polisportiv iscusit, dar nu prea mult peste media curentă.

Acum, când urma să ajungă repede, cât mai repede, unde se aflau captivii din labirint, autoregulatorul declanşase capacitatea maximă.

Avea de străbătut o cale câtuşi de puţin lungă, dar plină de obstacole. Începu să lucreze metodic. Puterea de selecţie îl îndemna spre soluţiile cele mai ingenioase.

În faţa lui se aflau roci prăbuşite, învălmăşite.

Rând pe rând, dădu de o parte câteva blocuri masive. Întunericul nu-l stânjenea cu nimic. Lucra cu nădejde şi destoinicie. De nicăieri nu se strecura nici o rază de lumină. Cel puţin în această parte a văgăunii unde lucra.

Dar robotul se descurca uimitor de bine şi de repede.

Reuşi astfel să-şi croiască un drum către labirintul de unde fugise. Începu să se vadă lumina întâi estompată, pe urmă din

ce în ce mai vie, mai scăpărătoare a rocilor fosforescente.

Înainta, dând de o parte pietrele care-i barau calea.

Bucată cu bucată...

Înainta, cucerind terenul spre prietenii care îl aşteptau înfriguraţi.

Metru cu metru...

Înainta, înfrângând timpul care ar fi cerut oricui strădanii îndelungate.

Clipă cu clipă...

Şi, deodată, se prăbuşi ca trăsnetul.

Nelu Mefebe nu mai era decât un robot scos din funcţiune.

O jucărie stricată...

NOROCUL DIN VĂGĂUNA

Poate că soarta lui ar fi fost pecetluită şi nu numai a lui, ci şi a celor care au pornit să-l găsească, dacă între întâmplările vieţii n-ar exista o legătură.

Care-i întâmplarea care a întors, de data aceasta, sorţii? Întâmplarea purta două nume: Miti şi Mioara!

Seismul îi proiectase în văgăuna unde se afla Nelu Mefebe. Spre deosebire de cei din labirint, această violentă smulgere şi azvârlire nu rămăsese fără urmări.

Comoţia îi făcu să-şi piardă cunoştinţa. Au zăcut aşa, nu numai în bezna văgăunii, dar şi-n aceea a leşinului, o bună bucată de vreme.

Prima care-şi reveni fu Mioara. Deschise ochii şi, dintr-o dată, memoria îi restitui ultimele clipe dinaintea leşinului.

Au fost împreună... Au apăsat excavaţia...

Cutremur... Un salt nedorit, neaşteptat... O lovitură...

Apoi, beznă, beznă, beznă...

Sesiză numaidecât situaţia. Nu ştia că Miti zace alături dar, încercând să se mişte, dădu peste el. Cu tot întunericul, îl recunoscu.

— Miti! Miti!

Nici un răspuns. Se aplecă spre pieptul lui. Respiră.

— Bine că trăieşti, Miti, oftă Mioara. Bine că trăieşti! Şi, parcă, un zâmbet de mare bucurie îi luci în privire.

Dacă Miti ar fi auzit-o şi-ar fi văzut-o, poate ar fi găsit binevenită această aventură.

Dar Miti continua să zacă nemişcat şi numai eforturile Mioarei au scurtat, sensibil, termenul leşinului.

Deschise şi el ochii, căutând să pătrundă cu privirea zidul fluid al întunericului.

— Unde mă aflu?

Mioara încercă să-i explice, dar Miti o întrerupse:

— Dar tu cine eşti?

— Nu mă recunoşti, Miti? Sunt Mioara...

— Care Mioara?

— Mioara, prietena ta şi a Feliciei... Suntem împreuna în tabără...

— Tabără? Care tabără?

— Tabăra comandată de Silvia.

— Atunci ce căutăm aici?

— Am pornit după Nelu... Nu-ţi aminteşti? Nelu Mefebe...

— Nelu... Nelu Mefebe... Deodată, amintirile îi invadară conştiinţa.

— Ah, da!

Vru să se ridice, dar îl durea genunchiul. Se lovi de-o buturugă.

— După ce că mă doare cumplit piciorul, poftim, m-am mai şi lovit.

— Stai liniştit, Miti.

— Nu se poate! Dacă n-am să mă mişc, nu vom putea ieşi niciodată de aici! Ştii ceva despre ceilalţi?

— Nu!

— Au fost proiectaţi în altă parte.

— Probabil. Oricum, dacă vom putea să ne strecurăm de aici, va trebui să facem ceva să-i găsim.

— Aveam un aparat de radiorecepţie-emisie, îşi aminti Miti. Îl cauta bâjbâind. Nu-l găsi. Se rătăcise probabil.

— Lanterna o ai?

— Da, e aici.

— Ia vezi, funcţionează?

Mioara aprinse lanterna şi o lumină puternică îi făcu să închidă ochii.

— Bine c-avem lumină, spuse Miti bucuros.

Apoi adăugă:

— Oricum, noi tot am avut noroc. Mare noroc!

— Noroc?

— Da, că suntem împreună!

— Ai dreptate. Ce ne-am fi făcut dacă fiecare era singur?

Ameţeala comoţiei trecuse. Totuşi, Miti simţi că ameţeşte, din nou, când Mioara adăugă:

— Ce ne-am fi făcut unul fără celălalt?

— Ce-ai spus? Unul fără celălalt? Colosal!

Inima lui Miti o luă razna.

„Of, doamne, de n-ar fi robot! De n-ar fi robot!... Şi de-ar putea să evadeze cu o clipă mai devreme din această hrubă întunecoasă!“

Durerea care-i înjunghia genunchiul parcă pierise.

— Mioara, vrei să-ncercăm să ne facem drum?

— Hai!

O ÎNTÂLNIRE

Încercară să-şi taie pârtie prin grămada de piatră, gheaţă, pulbere... Muncă anevoioasă, pentru că
n-aveau unelte. Mănuşile constituiau un slab înveliş protector pentru mâinile lor harnice. Scormoneau. Împingeau. Nivelau. Munceau tăcuţi. Un efort mare, nu lipsit de suferinţă.

Simţeau duritatea colţuroasă a rocilor, rănindu-le degetele.

Simţeau îngheţul stalactitelor înfiorându-le carnea.

Simţeau pulberea, o pulbere fină, foarte fină, pătrunzându-le în gâtlej, în urechi, în ochi... Fiecare mişcare, fiecare schimbare de poziţie stârnea o undă de praf geologic. Într-o clipă de repaus, când praful ar fi trebuit să se aşeze, au observat că el continuă, totuşi, să se ridice în valuri repetate. Pătrundea cu fiinţa lui aproape impalpabilă, dar perfect vizibilă în coridorul de lumină, scăpat din reflector. Venea de undeva, din apropiere

Priveau miraţi. Puţin neliniştiţi.

Miti exclamă:

— De unde o fi praful acesta?

— De foarte aproape. Nu vezi ce des e? Depărtarea l-ar fi destrămat.

Miti nu putu să nu admire logica fetei... Ce mai, logică de...

Nu, gata! Destul! Dacă roboţii sunt logici e datorită faptului că, în primul rând, logici sunt oamenii. Roboţii sunt isteţi, talentaţi şi uneori chiar extraordinari, datorită faptului că oamenii sunt isteţi, talentaţi şi, uneori, chiar extraordinari. Aşa

spunea unchiul Victor.

Scurtele lui reflecţii fură curmate de un zgomot ciudat. Parcă se prăvăleau bolovani peste bolovani, pietre peste pietre. Dar totul suna surd, înfundat.

— Mioara, auzi?

— Da! E cineva pe-aproape!

— Cine să fie?

— Poate Silvia, poate Biţu, poate Horia...

— Sau poate toţi laolaltă. Ar fi colosal!

— Da, sau poate toţi laolaltă. Lucrează, ca şi noi, să-şi facă drum.

— Ce-ar fi să-i strigăm? Să ne semnalăm, într-un fel, prezenţa noastră?

Fără să-i aştepte răspunsul, Miti duse palmele căuş la gură.

— Hei, Felicia, Biţu!

Strigătul se răspândi în ecouri vătuite.

— Horia! Silvia! Vă strigă Miti şi Mioara!

Se auzi, parcă, un început de răspuns pe care nu-l putură desluşi. Apoi, o mişcare grăbită. Din nou, parcă, un glas.

Şi, deodată, se coborî o tăcere absolută. Nu se mai auzea nici zgomotul înfundat care amintea o rostogolire de bolovani, nici începutul de răspuns.

Tăcere. Deplină tăcere.

— Ce s-o fi petrecut? se frământă Miti.

Mai strigă o dată:

— Ileana, Irceal Hei, unde sunteţi?

Acelaşi vătuit ecou, fără răspuns.

Nu mai pătrundea acum nici praful

Dens, înecăcios. De unde deduseră că fusese stârnit de cineva care, ca şi ei, lucrase să-şi croiască drum.

— Mioara, trebuie să vedem ce se-ntâmplă.

— Da, Miti, cineva a fost prin apropiere, ne-a auzit şi ne-a răspuns. Cred că a vrut chiar să vină spre noi.

— Şi, desigur, s-a produs ceva care l-a împiedicat. Poate...

— Să ne grăbim, Miti. Să n-ajungem prea târziu!

Din nou începu o muncă încordată, intensă, tăcută. Dar nu pentru multă vreme.

Înaintarea se făcu, dintr-o dată, uşoară.

Unele felii de rocă cu lumină fosforescentă erau date de o parte.

Drumul era deschis.

Amândoi păşeau repede. Înaintau, ţinându-se de mână, cu un sentiment de mare bucurie.

Şi, pe neaşteptate, dădură peste Nelu.

Zăcea nemişcat, insensibil la tot ce se întâmpla în jurul lui.

LOCUL UNDE SE PETREC CIUDĂŢENII

Primul lucru pe care vru să-l facă Miti fu acela de a-i mărturisi Mioarei taina lui Nelu Mefebe.

Pentru el era limpede. Se produsese o defecţiune la minusculul motoraş al cutiei de comenzi.

Trebuia neapărat să controleze.

Dar fata nu-i dădu răgaz.

— Miti, să-ncercăm să-l salvăm!

— Mioara, ascultă-mă!...

— N-am ce să ascult. Stă prost aici. Poate, în cădere, s-a lovit după ureche!

— Păi, da, tocmai de asta vreau să-ţi vorbesc.

— Nu-i acum momentul! Desfă-i cordonul! Apucă-l de umeri, eu îl voi ţine de picioare. Să-l ducem mai încolo.

Miti amână explicaţiile şi execută, întocmai, cele ce-i spunea Mioara. Amândoi îl traseră pe Nelu de pe locul unde zăcea, cu intenţia de a-l duce într-un ungher lăturalnic.

Dar, atunci, se produse un lucru uimitor.

A fost suficient ca Nelu să fie urnit spre ungher, pentru a redeveni cel de totdeauna.

Se ridică vioi şi le vorbi:

— V-am auzit strigând, v-am răspuns, m-am îndreptat spre voi şi... nu mai ştiu ce s-a mai întâmplat cu mine.

— Te-ai lovit, cumva, la baza craniului? întrebă Mioara.

— Nu, nu m-am lovit câtuşi de puţin. Dintr-o dată, n-am mai existat!

— Nelule, trebuie să controlez dacă Mioara n-are dreptate.

La lumina reflectorului, Miti efectua un control minuţios. Totuşi, în aşa fel, încât să nu-i dea Mioarei de bănuit.

Acum, dacă nu apucase să-i dezvăluie taina, mai bine s-o păstreze pentru el.

— Colosal! exclamă Miti, bucuros. N-ai absolut nimic!

Întrebat de Mioara, Nelu îi povesti, în puţine cuvinte, cum

intrase în legătură cu grupul celorlalţi.

— Va trebui să comunicăm din nou cu grupul. Să le spunem că suntem împreună, spuse Mioara.

Nelu şi Miti fură de aceeaşi părere.

— A, dar unde mi-e cordonul?

În cataramă era doar aparatul de radio.

— Ţi l-a desfăcut Miti, când am dat peste tine.

Nelu se ridică în grabă să-şi caute cordonul şi înaintă spre locul unde căzuse inert. Dar, chiar în clipa când ajunse acolo, se prăbuşi pentru a doua oară, ca lovit de trăsnet.

— Nelule, ce-i cu tine?

Din câțiva paşi, Miti şi Mioara fură iar lângă el.

Nelu zăcea nemişcat, total insensibil la tot ce era în jurul lui.

Mioara îl zgudui:

— Nelule! Nelu!

— Lasă-l! Mai bine să-l ducem din nou unde a fost. Îl luară. Acum, li se părea că e mult mai greu. Erau şi foarte obosiţi.

Ajunşi în ungher, Nelu ţâşni în picioare vioi:

— Iar n-am mai existat!

— Şi iar exişti! Mda, e ceva aici!

În adevăr, se petrecea un lucru pe care Miti nu-l putea pricepe. Avea unele vagi presupuneri, amintiri din lecturi ştiinţifice, dar... Nelu reluă, numaidecât, discuţia chiar de unde se întrerupsese.

— Trebuie să comunicăm cu ceilalţi. Mă duc să-mi caut cordonul. Numaidecât o şi porni. Dar, din nou se prăbuşi ca trăsnit. Adus cu mare trudă în improvizatul adăpost sanitar, îşi reveni ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Când însă vru să pornească pentru a patra oară, Mioara sari să-l oprească:

— Nu! Nu te duce tu!

— De ce?

— E mai bine să rămâi aici! Mă duc eu.

— Cum o să te duci tu? Tu rămâi cu Nelu. Mă duc eu!

— Nu, Miti, vin şi eu. După o clipă, Mioara adauga:

— Mai ales că ar mai fi o verificare de făcut.

— O verificare?

— Da, Miti.

— Şi care anume?

— Să încercăm să punem în funcţiune aparatul, chiar în locul

unde a leşinat Nelu.

Miti căscă ochii mari.

— Ce-ai spus?

— Să verificăm dacă aparatul de radio funcţionează acolo.

Aşadar Mioara se gândise la acelaşi lucru.

Bine, dar asta însemna că Mioara ştia. Da! Ştia! Iar dacă ştia, însemna că, sigur, nu era...

— Hai, Miti, să nu pierdem vremea! îl zori fata, nedându-i răgaz să-şi ducă până la capăt judecata.

CONFIRMĂRI, ÎNDOIELI, REGĂSIRI...

Presupunerile lor se dovediră exacte. Miti încercă să pună în funcţiune minusculul aparat din catarama cordonului. Aparatul nu funcţiona.

— S-o fi stricat vreo legătură?

— Nu cred, Miti!

— Atunci, de ce s-a poticnit?

Mioara controlă aparatul. Avusese dreptate. Legăturile erau intacte.

— Nu ţi se pare ciudat, Mioara?

— Ce anume?

— Aparatul n-are nici o defecţiune. Totuşi nu funcţionează. Nelu pătrunde în zona aceasta şi se prăbuşeşte. Scos de aici, îşi revine.

— Ce-ar fi să-ncercăm dacă aparatul de radio poate să emită din unghiul unde se află Nelu?

— Să-ncercăm. Sunt, de altfel, convins că acolo va funcţiona.

— Ceea ce dovedeşte că în zona aceasta sunt...

— Da, fluxuri magnetice cu o putere mare. Foarte mare.

Acum îşi amintea perfect. Citise, undeva, despre influenţa fluxurilor câmpurilor magnetice asupra motoarelor.

Infima aparatură a cutiei de comandă, care făcea din Nelu un robot perfect, fusese direct influenţată de efectele acestor fluxuri.

La fel şi minusculul aparat de radio din catarama cordonului. Dar, stai! Asupra Mioarei nu avea nici o influenţă. Nici una!

Colosal! Asta înseamnă că... Sigur! Acuma era sigur!

Nu, nu mai avea nevoie de nici o altă dovadă în plus.

Mioara nu era un superrobot.

Dar, ca şi cum i-ar fi citit gândurile, Mioara îi servi, îndată, o informaţie care îi cam clătină optimismul.

— Sunt, totuşi, motoare care posedă un strat protector împotriva fluxurilor magnetice.

— Adevărat?

— Şi sunt altele care posedă un sistem de neutralizare a efectelor magnetice.

— N-am auzit de aşa ceva.

— Anumiţi superroboţi sunt prevăzuţi cu astfel de sisteme.

Miti rămase cu gura căscată.

Anumiţi superroboţi pot fi, deci, protejaţi împotriva efectelor fluxurilor magnetice.

Atunci poate şi Mioara...

Se grăbi să întrebe:

— Cunoşti asemenea superroboţi?

Mioara zâmbi. Sau, cel puţin, aşa i se păru lui Miti.

Vru să-i răspundă dar, chiar în aceeaşi clipă, se auzi glasul lui Nelu Mefebe:

— Ce faceţi? Veniţi odată! N-avem timp de pierdut.

Programul indica în cazul de faţă un ritm alert pe care Nelu nu putea să-l piardă.

Miti îi înmâna cordonul.

— Nelule, tu cunoşti lungimea de undă?

— Sigur. Doar am vorbit cu Horia.

— Atunci, hai, pune-te pe lucru! Numaidecât, Nelu intră în legătură cu grupul celorlalţi.

— Aici e Nelu Mefebe! Nelu Mefebe! Cine-i pe recepţie?

— Horia e pe recepţie!

— Mă auzi bine, Horia!

— Foarte bine. E ceva nou?

— Da. O veste mare!

— Ce veste, Nelule?

— Rămâi pe recepţie, Horia.

— Rămân!

— Ascultă cine vorbeşte.

Mioara trecu la aparat.

— Vă vorbeşte Mioara! Sunt cu Miti şi Nelu. Alo, de ce nu răspundeţi? Alo! Alo!

Legătura fu brusc întrerupta.

De data asta, însă, nu datorită fluxurilor magnetice, ci

datorită fluxurilor care porneau din străfundurile inimii: de emoţie, Horia scăpase aparatul jos!

SOLUŢIA SILVIEI

Iată, în curînd, vor fi din nou împreună!

Se auzeau. Îşi vorbeau. Cel mai de preţ lucru era că nu pierise nimeni!

Certitudinea că toţi depăşiseră cu bine clipa cea mai grea, că vor fi laolaltă în scurtă, în foarte scurtă vreme, îi îmboldea să caute, să-şi afle energii neştiute.

În încăperea învălmăşită a labirintului subteran, Felicia, Biţu, Silvia, Ileana, Mircea, Horia, aşteptau semnalele lui Nelu, Miti şi Mioara.

Semnale nu prin radio, ci directe, câteva lovituri convenţionale care să le vestească apropierea.

Timpul trecea, târându-se greu, ca o omidă.

Iar semnalele întârziau.

— Totuşi, nu putem sta cu braţele încrucişate, rosti Biţu.

— Şi ce-ai vrea să facem? întrebă Ileana.

— Poate că ar trebui să le venim în întâmpinare. Să-ncercăm şi noi să ne croim un drum.

— Cu ce? răspunse Horia.

— Cum cu ce?

— Da, cu ce? Cu mâinile goale?

— Nici ei n-au unelte şi totuşi, Nelu...

Se opri. Acum îşi dădu seama că, în toate peripeţiile dramatice prin care trecuseră, nici unul din ei n-a divulgat taina lui Nelu Mefebe.

I se părea ciudat cum această taină pusese stăpânire pe întreaga lor fiinţă. În asemenea măsură pusese stăpânire, încât uitaseră pur şi simplu că Nelu e creaţia lor. Dacă la-nceput s-au străduit să păstreze secretul pentru că-i făgăduiseră unchiului Victor, pe urmă ocolirea a tot ce putea să-l dezvăluie devenise un fel de reflex condiţionat. Nelu era considerat ca un coleg, un prieten. Comportarea celor trei nu se deosebea cu nimic de a celorlalţi.

Acum, scurta convorbire cu Ileana şi cu Horia îi amintea, din nou, lui Biţu cu acuitate condiţia lui Nelu.

Evident, posibilităţile acestuia erau cu totul altele decât ale

lor. Acţionat de comenzi va reuşi, desigur, să-şi facă drum până la ei.

Şi, te pomeneşti că ipoteza năstruşnică a zăpăugului de Miti este şi ea valabilă.

Da, s-ar putea ca şi Mioara să fie un superrobot.

Atunci rezultatele strădaniilor vor fi mult mai rapide.

În curînd vor auzi semnalele, vor răspunde, iar pe urmă Miti, Mioara, Nelu se vor afla aici.

Vor căuta, împreună, o modalitate de a părăsi labirintul sfărâmat.

Totuşi, timpul trecea şi semnalele convenţionale nu se auzeau.

Ce să se fi întâmplat? Ce piedici au crescut în cale?

O nouă şi uşoară enervare învălui grupul. Deveniră irascibili, gata să se înfrunte.

Horia îşi făcea de lucru la minusculul lui aparat, dar nu mai reuşea să prindă legătura şi mârâia
într-una.

Mircea îşi recăpătase sângele rece. Totuşi, izbucnirea lui dovedea că era pe cale să şi-l piardă din nou.

— Biţu are dreptate. Trebuie să ne salvăm!

— Vorbeşti prostii! îl repezi Horia. Singuri nu putem face nimic.

Ileana îl contrazise iritată:

— Să-ncercăm! Ne-agăţăm de iluzii. Trebuie să-ntreprindem ceva!

— N-ai decât! bombăni Horia şi-i întoarse spatele.

Felicia îi privea, neştiind cum să-i potolească.

— Felicia, tu ce spui? o întrebă Biţu.

— Eu cred că trebuie s-o ascultăm pe Silvia.

— Pe Silvia?

— Da, pe Silvia. Trebuie să vestim fără întârziere forurile autorizate.

Pentru o clipă numai, se produse o oarecare stupoare. Nici chiar Silvia nu se mai gândea la această soluţie.

Pe urmă, se raliară cu toţii la părerea Feliciei.

UN ZÂMBET PE UNDE

Începu o nouă şi trepidantă goană prin eter.

În aparat foşneau tot felul de sunete... unele mai mătăsoase, cu inflexiuni melodice, altele aspre, ca vântul fără speranţe de pe întinderile albe.

Horia lucra cu încordare. Semnaliza, striga în microfon:

— Aici e grupul din Peştera Neagră! Grupul din Peştera Neagră! Aproape răguşise. Nu izbutise să capteze vreun răspuns.

— Peştera Neagră! Grupul din Peştera Neagră! M-auziţi? Grupul din Peştera Neagră!

Strădanii zadarnice. Îi tremurau mâinile. Ţiuitul îl enerva, iar starea lui de spirit se transmitea ca o molimă celorlalţi.

— Poate s-a defectat aparatul! observă Biţu.

— N-avea cum să se defecteze!

— Ba da! Când l-ai scăpat pe jos.

— Poftim, controlează! Biţu îi luă aparatul şi începu să transmită. Nici el nu era foarte calm. Totuşi, mişcările lui păreau mai sigure. Glasul mai ferm. Mâinile nu-i tremurau.

— Aici e grupul din Peştera Neagră! Avem nevoie de ajutor urgent, striga în microfon.

Horia vru să se repeadă să-şi reia aparatul. Dar se interpuseră Mircea şi Ileana.

— Lasă-l acum pe Biţu!

Minune! Lui Biţu nu-i venea să creadă. Se făcu alb ca varul.

— Tăcere! le ordonă el celorlalţi. Aud... Aud un glas.

— Un glas?

Un marş triumfal cântat la fanfara, interferat cine ştie de unde, acoperi glasul.

Biţu se simţi încolăcit de şerpi reci de sudoare. Îşi dădea seama că jocul acesta al speranţei este cea mai diabolică tortură.

Repetarea lui, mai ales în condiţiile în care se aflau, putea să-l facă să-şi piardă minţile.

În spaţiul redus, aerul devenise greu, aproape irespirabil.

În jurul lui Biţu toţi aşteptau, pândeau nelinişţiţi o veste din afară.

Trebuia acţionat rapid. Altfel...

Gâfâind, se încordă din nou şi transmise:

— Aici e grupul din Peştera Neagră! Salvaţi-ne! Salvaţi-ne! Tremura acum şi el, din tot corpul:

— Aud... un glas... un glas... Ah...

Dacă n-ar fi intervenit Felicia, Biţu s-ar fi prăbuşit leşinat.
— Biţule! Biţule, ce e cu tine?
— Acum s-a produs un faading... Nu mai pot! Nu mai potl
— Biţule, lasă-mă pe mine!
— Nu! Nu tu! Eu! urla Horia ca scos din minţi.
Dar Mircea şi Ileana îl ţineau zdravăn. Felicia luă aparatul.
Cine-ar putea să spună de ce năvălesc dintr-o dată din eter mii şi mii de sunete, o haită înnebunită şi de ce, pe neaşteptate, această haită este alungată şi totul totul devine limpede şi liniştitor?
Auzi un glas căruia-i răspunse:
— Da, eu sunt, Felicia!
— Cu cine vorbeşti, Felicia?
— Cu cine?
— Cu cine?
— Sst! le făcu ea semn.
— Dă-mi aparatul, răcni Horia, zbătându-se să scape din strânsoarea braţelor lui Mircea.
Dar ce se întâmpla? Felicia zîmbeşte. Da, zâmbește!
— Cu cine vorbeşti, Felicia?
— N-auzi, spune cu cine vorbeşti?
Ea continuă să surâdă şi să vorbească. Dar zâmbetul ei, cuvintele ei radiază linişte.
Dintr-o dată toţi se potoliră. Privesc zâmbetul Feliciei şi ascultа ce răspunde în micul aparat:
— Da, am scăpat cu toţii! Şi Miti şi Bițu şi tot grupul... Nu... nu suntem împreună. A scăpat şi Nelu Mefebe. El e cu Miti şi cu o fată... Suntem în Peştera Neagră. Labirintul s-a sfărâmat... Îţi mulţumesc din suflet. Te aşteptăm... te aşteptăm, unchiule Victor!

ECHIPA DE SALVARE

Ah, unchiul Victor!... Unchiul Victor!...
Încă înainte să se producă dispariţia lui Nelu Mefebe şi toate peripeţiile care au urmat, neliniştea începuse să-i urzice sufletul.
De ce nu-i telefonează Miti?
De ce nu i se trimit notaţiile zilnice ale robotului?
Dacă Miti e mai fantezist (seamănă cu unchiul său, nici vorbă!) atunci de ce Felicia, care-i mai lucidă şi Biţu căruia, de

asemeni, nu i se poate reproşa o atitudine uşuratică, ei de ce tac?

S-a produs vreo fisură în temeinica lor prietenie?

S-a întâmplat altceva?

Aceste întrebări care nu-i dădeau pace, l-au hotărât să plece spre tabără. Trebuia să se convingă cu propriile-i mijloace.

Astfel că în seara în care era să fie sărbătorit Nelu, unchiul Victor făcea pregătiri de plecare.

A doua zi de dimineaţă, numaidecât după şedinţa colectivului de lucru se va sui, împreună cu tuşa Laura în maşină şi, în mai puţin de-o oră, se va afla în mijlocul „echipei“.

Îşi propusese să rămână câteva zile pe lângă tabără.

În afara unei scurte vacanţe după care tânjea, era împins de curiozitatea de a găsi răspuns la întrebările care îl frământau.

Şi, de ce să n-o mărturisească, ardea de nerăbdare să-l poată observa de la mai mare apropiere pe Nelu.

Să-l vadă cum se comportă, cum reacţionează, să-şi dea seama dacă această „glumă ştiinţifică“ nu ajunsese cumva o treabă foarte serioasă.

Dar, a doua zi, şedinţa colectivului de lucru se prelungi peste prevederile lui cele mai optimiste.

Pe deasupra, dacă n-a reuşit să se desprindă atunci când spera, s-au ivit, cum se-ntâmpla zilnic, o sumă de treburi neprevăzute.

— Ei, ce facem? Nu mai plecăm? a-ntrebat tuşa Laura la telefon, văzând că întârzie.

— Probabil, va trebui să amânăm pe mâine.

Tuşa Laura rămase dezamăgită. Miti era nepotul favorit.

Nu-l văzuse de mult şi-i era tare dor de el.

— Nu poţi isprăvi treburile mai repede? întrebă Laura într-o doară.

— Nu. Mi-e cu neputinţă!

— Vai, ce rău îmi pare! M-am bucurat c-o să-l vedem pe Miti.

— Ce-ar fi să pleci tu azi? o întrerupse unchiul Victor. Eu voi sosi mâine.

— Fără tine nu plec! Am stat destul singură la mare.

— Bine, dacă acesta este destinul meu, vom pleca mâine în mod irevocabil, împreună, glumi unchiul Victor şi puse telefonul la loc pe furcă.

Se cufundă din nou în treburi, când tuşa Laura îl sună din

nou.

— Victor... ai auzit?

— Ce s-aud? Dar ce-i cu tine, Laura?

Laura părea foarte tulburată, îi tremura vocea şi găsea anevoie cuvintele.

— Acolo... unde se află... Miti, s-a produs o nenorocire.

— Ce nenorocire?

— Un cutremur... A anunţat la radio...

Primul lucru pe care-l făcu unchiul Victor fu să capete legătura telefonică cu tabăra.

Când i se anunţă că un grup de copii, printre care şi Miti se afla în Peştera Neagră, nimic nu-l mai putu reţine.

Îşi alcătui, numaidecât, o echipă de salvare: oameni de ştiinţă, medici, geologi, alpinişti destoinici şi... câţiva roboţi.

— Laura, eu plec chiar acum să văd ce-i cu copiii! o vesti telefonic.

— Vin şi eu!

— Nu! Mai bine rămâi acasă.

Hotărârea cu care fuseseră rostite aceste cuvinte o făcu să nu mai stăruie.

— Te-ai interesat ce e cu Miti?

— Fii fără grijă. Nu i s-a întâmplat nimic.

Prefera să-i ascundă adevărul. Inima Laurei începuse să şchiopăteze...

— Dar ceilalţi copii?

— Tocmai pentru ei mă duc! Cum aflu ceva, îţi telefonez.

— Să-mi telefoneze şi Miti.

— Bine, are să-ţi telefoneze... La revedere!'

— La revedere!

ACELEAŞI CAUZE, ACELEAŞI EFECTE

Aşa îşi începu unchiul Victor una din cele mai dramatice acţiuni din bogata lui activitate ştiinţifică. Procedă rapid şi metodic.

Se interesă de împrejurările în care copiii au hotărât să plece în expediţie.

Când află că mobilul fusese Nelu Mefebe, simţi un cleşte de gheaţă strângându-i pieptul.

Repede, ca-ntr-un film proiectat cu acceleratorul, îşi imagină

toată povestea: focul, fuga lui Nelu, căutarea lui.

Desigur, Miti, Felicia, Biţu aveau toate motivele să creadă că Nelu se ascunsese în peşteră.

Luase legătura şi cu grupul de turişti care fuseseră în peşteră în acelaşi timp cu Nelu.

— Da, spusese unul din ei. La un moment dat, am întâlnit un tânăr, care, văzându-ne, a dispărut într-o clipă. Noi tocmai făceam o veche experienţă, aprinzând nişte ziare... Profesorul nu-şi putu reprima reproşul de a nu-l fi construit pe Nelu dintr-un material neinflamabil. Evident, aşa cum procedase, reacţiile robotului erau mai vii.

Dar un om de ştiinţa trebuie în primul rând să se gândească la faptul că şi într-o „glumă" ştiinţifică se pot ivi consecinţe neaşteptate.

Încă o dată îşi aminti cât de mare este răspunderea omului de ştiinţă şi că în orice acţiune, descoperire, inovaţia devine importantă mai ales prin consecinţe.

Ah, iată-l moralist!

Nu! Nu suferea această ipostază. Didacticist! Moralist!

Totuşi, cine se poate sustrage de la o realitate care se numeşte consecinţe?

Consecinţele sunt uneori tragice...

Dacă...

O, nu! Refuza cu îndărătnicie să creadă că dragii lui colaboratori şi toţi ceilalţi care au fost antrenaţi în această aventură ar fi avut de pătimit în mod ireversibil. Că au fost zdrobiţi de prăbuşirea rocilor. Credea cu fermitate că erau în viaţa. Poate loviţi, contuzionaţi, dar în viaţă.

Organiză un post de radiorecepţie-emisie de mare capacitate şi puse în funcţiune o hipermodernă instalaţie de radar. Seismul blocase intrarea în peşteră. Fuseseră aglomerate adevărate depozite de rocă. Trebuia aşadar degajată intrarea.

Treaba a fost încredinţată unor roboţi specializaţi. Aceşti roboţi n-aveau nimic din farmecul şi iscusinţa lui Nelu Mefebe. Păstrau clasica înfăţişare de giganţi metalici. Desfăşurând o uimitoare posibilitate de orientare şi o vigoare enormă, ridicau buturugile cu uşurinţa cu care un copil ar fi ridicat nişte pietricele.

Pe măsură ce se putea înainta fără riscuri, pătrundeau echipe de geologi-alpinişti. Erau totdeauna precedaţi de un alt robot

care conducea instalaţia radar şi, prin semnale, comunica rezultatele.

Lucrul mergea bine şi unchiul Victor se bucura că, în curând, va putea să-şi revadă şi să-şi îmbrăţişeze colaboratorii.

Ştirea că în capcana peşterii fusese prins un grup de copii pusese în mişcare întreaga opinie publică. Presa, televiziunea, radioul şi nu numai de la noi, urmăreau cu înfrigurare acţiunea condusă de unchiul Victor.

Nenumărate scrisori, telefoane, prezenţe personale vădeau un lucru care-i făcu bătrânului savant o mare bucurie: oameni de toate vârstele se ofereau voluntari să ajute la salvarea copiilor.

Evident, nu era nevoie! Dar această lume solidară, gata să înfrunte primejdia, cu riscuri şi sacrificii, ca acţiunea să fie încununată de succes, stimula energiile tuturor acelora care participau la salvare.

Acum trebuia dusă lupta cu timpul! Fiecare secundă era deosebit de preţioasă.

Dar iată, pe neaşteptate, radarul se defectă, legătura prin radio se întrerupse, iar roboţii încremeniră. Unii se răsturnaseră în poziţii caraghioase. Tot ce fusese cu o clipă înainte febră, mişcare, agitaţie, era acum atins de o moarte neprevăzută. O împietrire aspră puse stăpânire pe o acţiune care trebuia grabnic îndeplinită. Numai sufletul oamenilor vuia: „ce s-a-ntâmplat?“ Şi răspunsul era invariabil acelaşi: Da! Seismul scosese la iveală nebănuite câmpuri magnetice.

Aceleaşi cauze care îl transformaseră pe Nelu într-un corp inert, îşi manifestau efectele şi aici.

PENULTIMA ETAPĂ

Fără îndoială, aşa cum pomenise şi Mioara, ştiinţa modernă găsise corective pentru neutralizarea efectelor undelor magnetice.

Descoperirea acestor unde magnetice în regiunea Peşterii Negre stârni în conştiinţa unchiului Victor un neînchipuit interes ştiinţific. Trebuia neîntârziat să facă apel la vechiul lui coleg, doctorul în fizică Simion, mare specialist în această problemă, cu care colaborase în diferite ocazii.

Cine era doctorul Simion? Unchiul lui Horia! Prin urmare... şi

al Mioarei! Ei da, povestea noastră este populată nu numai de copii năstruşnici, de roboţi năzdrăvani, ci şi de unchi: unchiul Victor, unchiul Simion!

Ei bine, doctorul Simion nici n-aşteptase să fie chemat. Era acolo.

Dispariţia Mioarei şi a lui Horia împreună cu ceilalţi copii îl adusese, din prima clipă, la Peştera Neagră. În Horia nu avea prea multă încredere. Dar Mioara era în măsură să facă faţă unor situaţii cât de grele.

Totuşi, un seism este un seism...

De aceea sosise, cam în acelaşi timp cu bătrânul său prieten, savantul cibernetician Victor.

Îl lăsase, deci, pe el să organizeze şi să conducă operaţiile de salvare.

Dar iată, lucrurile se poticniseră.

— Simioane, vezi bine, eu am depus armele! E cazul să intervii tu, îl îndemnă Victor.

Doctorul Simion studiase regiunea şi, încă de mult, presupunea că e posibilă existenţa unor câmpuri magnetice.

O ipoteză explica originea lor prin căderea unor corpuri cereşti, încă din vremuri străvechi, şi care în prăbuşirea lor au pătruns adânc în scoarţa terestră.

Ceea ce socotim că interesează e faptul că într-un timp record, acţiunea de salvare fusese reluată.

— Poftim, te rog să iei din nou comanda! i se adresă Simion bătrânului său prieten.

— Nu! Continuă tu!

— Dar nu se poate!

— Ba da! Se poate! Să-ţi fac o mărturisire: sunt foarte obosit.
Într-adevăr, unchiul Victor părea biruit de ani şi oboseală...

Obrajii săi, de obicei rumeni, erau palizi. Privirile stinse... Respiraţia gâfâitoare... Se simţea obosit şi bătrân. Bătrân ca pământul.

Se trase deoparte, nu însă înainte de a-l fi rugat pe doctorul Simion:

— Te rog, grăbeşte-te! Te rog mult...

Acum echipa pătrundea pe un fond foarte larg în adâncul peşterii.

Legătura radiofonică fusese restabilită şi indicaţiile transmise de Biţu uşurau înaintarea.

Înaintau... înaintau... Şi, deodată, victorie! Grupul celor şase apăru în lumina slabă a reflectoarelor.

— Iată-il exclamă Silvia fericită, când îl zări pe doctorul Simion în fruntea primilor oameni din echipă.

— Unchiule! Izbucni Horia, agăţându-se de gâtul lui Simion.

— Dragule, îl strânse acesta la piept.

Dar, numaidecât, întrebă:

— Unde-i Mioriţa?

Întrebarea lui se întretăie cu întrebarea Feliciei:

— Unde-i unchiul Victor?

— Vă aşteaptă! Dar spuneţi-mi, unde-i Mioriţa?

— E cu Miti şi Nelu.

— Cu Miti şi Nelu?

Aşadar lupta nu fusese pe deplin câştigată...

— Credeam că, între timp, au putut să ajungă la voi.

— Încă nu! Am încercat să ne-ntâlnim pe parcurs.

— Pentru noi ar fi fost mai greu. Ei îl au pe Nelu Mefebe...

Felicia schimbă o privire cu Biţu. Erau într-o stare de epuizare totală. Totuşi, remarca doctorului Simion le atrase atenţia.

Biţu se hotărî să-ntrebe:

— Şi ce-i dacă-l au pe Nelu?

— Pentru un robot orientat în direcţia aceasta, treaba e mult mai uşoară!

Robot? Cum, doctorul Simion ştia? Cine-l informase de gluma lor ştiinţifică? Fără îndoială, bătrânul lor prieten. Ei au ştiut să păstreze taina robotului, pe când unchiul Victor... Pesemne, în aceste ultime momente de panică, zbuciumul îl făcuse să mărturisească, să nu mai păstreze secretul...

Dintre ceilalţi copii, doar Mircea prinsese cuvântul robot.

Ar fi vrut să ceară explicaţii, dar momentul nu era prielnic. Doctorul Simion îi zorea:

— Hai, dragii mei, pregătiţi-vă să ieşiţi!

— Să ieşim? Unde să ieşim? întrebă Silvia.

— Unde... ce mai întrebaţi? Afară din peşteră! răspunse Simion.

Spiritul colectiv, care la un moment dat părea că se pulverizase, ţâşni ca un curcubeu după ploaie. Silvia vorbea în numele tuturor şi toţi găseau firesc să spună ceea ce spunea.

Toţi simţeau la fel. Toţi gândeau la fel.

— Noi nu plecăm fără Mioara, Miti şi Nelu!

— Dar, uitaţi-vă în ce hal sunteţi!

— Nu-i nimic! Puţină hrană, câteva pastile regeneratoare, o băutură caldă şi ne refacem repede.

— Mai repede decât vă închipuiţi! completă Biţu.

— Poftim! Toate acestea le aveţi: şi hrană, şi băutură, şi pastile, dar n-are sens să vă irosiţi puterile abia recâştigate.

În zadar! Argumentele rostite repede, pentru că timpul îi gonea necruţător, se ciocneau de acelaşi zid al împotrivirii.

— Noi nu plecăm fără Mioara, Miti şi Nelu!

Şi doctorul Simion fu nevoit să cedeze.

ULTIMA!

Miti şi Mioara îşi dădeau seama că nu vor putea străbate zona fluxurilor magnetice împreună cu Nelu.

Sigur că el se va prăbuşi iar.

— Ce facem, Mioara?

Fata tăcea, cufundată în apele tulburi ale aceloraşi gânduri... Numai când Miti începu s-o sâcâie cu întrebările, răspunse calm şi simplu:

— Sunt două căi de urmat: ori îl lăsăm pe Nelu aici şi revenim apoi să-l luăm, ori, după ce se prăbuşeşte, îl târâm după noi.

Să-l târască... Treaba părea foarte grea. Ei erau istoviţi. Abia reuşiseră, în cele câteva încercări, să-l tragă înapoi, în aşa numitul adăpost sanitar...

Nelu şedea deoparte. Ascultă, dar nu intervenea în discuţie.

— Şi tu ce spui să facem, Mioara?

— De ce mă-ntrebi pe mine?

— Pentru că logica ta funcţionează fără greş.

— Poate că nu numai a mea!

— Ce vrei să spui?

— Ce-ar fi să ne sfătuim şi cu Nelu?

Cu Nelu? Mda, la asta nu se gîndise.

— Bine, ne sfătuim şi cu Nelu. Ce va hotărî el, aşa va rămâne!

— Aşa va rămâne!

În puţine cuvinte, Miti încercă să-i explice despre ce este vorba.

— Nu-i nevoie să-mi explici, îl întrerupse Nelu. Am auzit totul.

— Şi, care-i sfatul tău?

Nelu răspunse fără preget:

— Voi sunteţi prietenii mei!

— Da, suntem prietenii tăi. Dar şi tu eşti prietenul nostru.

Robotul, însă, aproape că nici nu-l mai asculta. Răspunsul lui îşi urma firul logic al unei comenzi imprimate care, în împrejurările de faţă, căpăta şi aura unui gest de înaltă etică.

— Voi sunteţi prietenii mei şi pentru voi trebuie să fac totul. Eu trebuie să vă salvez, dar nu ştiu ce se petrece. Când ies de aici, toate resorturile se opresc.

— Da, am văzut. Dar noi ne-am gândit că am putea să te tragem după noi, până undeva, într-un loc la fel ca acesta, unde resorturile vor reintra în funcţiune.

Răspunsul robotului fu tranşant:

— Exclus! Voi n-aveţi putere. Eu rămân aici!

Chiar Miti, care avea convingerea fermă despre mutaţiile produse în sistemul de reacţii ale lui Nelu, rămase stupefiat.

Colosal! Nu! N-ar fi bănuit, în nici un caz, o asemenea putere de sacrificiu! Era reacţia pe care numai o anumită nobleţe sufletească o putea da! Oamenii, oamenii adevăraţi sunt, uneori, incapabili de o asemenea reacţie.

Când Miti îi împărtăşi Mioarei entuziasmul lui, fata răspunse rece:

— Cred că este şi altceva la mijloc!

— Aş! Nu-i nimic altceva, decât dorinţa lui de a ne salva pe noi.

— Desigur şi această comandă este prezentă. Dar mai acţionează încă una, aceea a conservării: comanda de a evita tot ce i-ar putea primejdui existenţa. Şi, ca să-ţi fac dovada că lucrurile stau aşa, roagă-l să te-nsoţească din nou până la locul unde s-a prăbuşit.

— Bine! Am să-ţi arăt că n-ai dreptate.

Se apropie de Nelu şi-i spuse:

— Nelule, hai cu mine...

Dar robotul nici nu-l lăsă să-şi termine cuvântul.

— Deocamdată eu nu mă mişc de aici!

— Dar, te rog, Nelule!

— Nu! Eu nu mă mişc de aici!

Straşnică fată, Mioara! Pe toate le ştia... Trebuiau, aşadar, să se despartă de Nelu! Şi fără întârziere!

— Nelule, rămâi cu bine! îi spuse Mioara. În curînd, vom veni să te luăm.

— Foarte bine! Vă aştept!

— Îmi pare bine că eşti liniştit.

Da. Părea destul de liniştit, chiar bine dispus.

— Optimism cibernetic! oftă Miti.

— Te aşteptai la altceva? zâmbi Mioara. Ei, acum ia-ţi şi tu rămas bun.

Miti, profund decepţionat de demonstraţia făcută de Mioara, se mărgini să-i strângă mâna.

— Miti, spuse robotul cu oarecare sfială.

Glasul căpătase alte rezonanţe, mai calde, adânc omeneşti.

Miti tresări. Poate că, totuşi, Mioara se-nşelase.

Chiar şi fata deveni curioasă. Îşi îndreptă privirile spre robot. Oare ce se-ntâmplă cu el?

— Ce e, Nelule?

— Miti... te rog... aş vrea...

— Ce-ai vrea, Nelule? Ei, haide, vorbeşte!

— Îţi spun acum!

— Spune odată!

— Aş vrea să-mi dai carnetul şi creionul tău...

— Carnetul şi creionul?

— Ştii, trebuie să-mi trec notaţiile de fiecare zi... Carnetul şi creionul meu au rămas în vindiac.

Va să zică asta a fost! Carnetul şi creionul...

Atunci Miti nu se putu reţine. Trebuia neapărat să ştie, să lămurească totul.

— Dar ţie, Nelule, nu-ţi pare rău că ne despărţim?

Nelu îl privi tăcut, încordat.

— S-ar putea să nu ne mai vedem niciodată! Nu-ţi pare rău, Nelule?

Aceeaşi tăcere.

— Nu simţi nimic?

De data asta robotul deveni volubil:

— Să simt?

— Da, să simţi.

— Nu-nţeleg. Ce să simt?

— O părere de rău, o durere, o sfâşiere?

— O părere de rău, o durere, o sfâşiere?

Robotul păru descumpănit...

Îşi reveni, însă, numaidecât.

— Sigur, o durere poate fi o adâncă sfâşiere... Nu o dată, vorbindu-se despre durere, fiziologii au susţinut că...

— Destul! îl întrerupse Miti.

Nelu era pe punctul să dezvolte o savantă dizertaţie despre durere. Vru să continue:

— Cum spuneam, fiziologii au susţinut că...

— Taci, Nelule!

— De ce să tac?

— Nu mă interesează ce spui, ce ştii

— Te-ntreb dacă simţi. Auzi, dacă simţi o părere de rău, o durere, o sfâşiere? Acum, la despărţire...

Urmă o tăcere prelungă.

Încordat, robotul căuta în sinea lui... Căuta... Căuta... Răscolea straturile memoriei sale... O părere de rău? O durere? O sfâşiere? Acum la despărţire...

Întrebările lui Miti rămaseră fără răspuns...

APROAPE DE FINAL

Pe un pat de campanie, la gura peşterii, unchiul Victor respira din ce în ce mai greu. Era neliniştit. Se-ntorcea când pe-o parte, când pe alta. Somniferele şi calmantele administrate avură un efect extrem de limitat.

Medicii care făceau parte din echipa de salvare îşi împărțiră rolurile: o parte a continuat să rămână în echipă sub conducerea doctorului Simion, iar altă se organizase să-i dea asistenţă medicală bătrânului savant cibernetician. Starea lui era îngrijorătoare.

— Ar fi mai bine dacă v-am transporta la clinică!

— N-ar fi bine deloc! M-aş perpeli şi mai mult.

— Totuşi...

— Nici un totuşi!

Unchiul Victor refuzase cu îndârjire să fie transportat în altă parte.

— Nu plec! Nu mă mişc de aicil

În faţa acestei neclintite hotărâri, medicii au fost nevoiţi să cedeze.

Au încercat să-i redreseze pulsul prin diferite mijloace, acolo, pe acel improvizat pat de spital.

— Degeaba mă-mpungeţi cu tot felul de injecţii! Pentru mine nu există decât un singur leac.

— Care?

— Să-i văd pe copii întorcându-se teferi! Ce se aude? Aveţi veşti?

— Da, veşti bune! Dar staţi liniştit, domnule profesor!

— Agitaţia provocată de bucurie e mai utilă în cazul meu, decât o răstignire pe perne şi saltea.

— N-am vrea să vă contrariem, dar medicii sunt datori să ia anumite măsuri.

— Să lăsăm astea, pe altă dată...

— Foarte bine! O să vă odihniţi.

— Da' de unde? Spuneţi-mi, Simion a comunicat ceva?

— Desigur.

— Şi cum, aveţi cutezanţa să-mi ascundeţi faptul?

— Dar emoţiile, domnule profesor...

— Emoţiile? S-a-ntâmplat ceva rău?

— Dimpotrivă!

— Atunci, daţi-mi repede radioreceptorul!

N-au avut încotro şi i l-au dat.

Deodată, chipul lui veşted se-mpurpură.

— Cine? Cine vorbeşte? Extraordinar!

Unchiul Victor închise ochii şi-şi duse mâna la inimă.

Medicii intrară în panică. Dar, după câteva clipe, profesorul Victor îşi continuă vesel convorbirea.

— Alo, Nelule, mi-ai făcut destule necazuri. E timpul să-mi faci şi-o bucurie. Dă-mi pe recepţie pe rând, pe toţi copiii care au pornit după tine... Auzi? Pe toţi! Vreau să le aud glasul.

Medicii interveniră:

— Domnule profesor, nu vă obosiţi!

— Lăsaţi-mă-n pace, oameni buni! Nu vedeţi? Am şi devenit altul!

— Dar pulsul?

— Poftim, luaţi-mi pulsul! Pe măsură ce voi auzi glasurile copiilor, pulsul se va normaliza... Ehe, îmi cunosc eu bine caroseria...

Medicii zâmbiră. Ce-i puteau face?

I-au luat, totuşi, pulsul.

Unchiul Victor îşi continua convorbirea:

— Tu eşti, Miti? Colosalule! Mi se pare că ai făcut destule

boroboaţe... Felicia, tare mă bucur că te aud din nou... Biţule, grijuliule, cum de-ai ajuns şi tu în peşteră? Îmi pare bine de cunoştinţă, Silvia! A, dumneata eşti Ileana! Da, da, îmi amintesc, mi-a scris Miti, specialistă în geologie. Mai e o fată? Cine? Mioara? Ai să-mi comunici multe în legătură cu... Mda! Bine, vom vorbi! Horia, eşti văr cu Mioara... Aha, nepoţii lui Simion... Bine! Bine! Aveţi un unchi straşnic! Ce mă-ntrebi, Mircea? Dacă Nelu... Ei, problema asta o vom dezbate când vom fi împreună...

Medicii schimbau priviri. Nu de panică, de uimire.

În adevăr, pulsul bătrânului cibernetician care cu puţin înainte o luase razna, încet, încet se normaliza: de la 126 bătăi pe minut, scăzuse la 116... 112... Apoi 110... 98... 90... 84... 76... În sfârşit... 68... 70... 66...

Parcă întinerise... Pometţii îşi recăpătară prospeţimea. Privirile redeveniră vioaie, interogative, scrutătoare. Nu mai avea dificultăţi respiratorii. Când închise aparatul, zvâcni din pat.

— Unde vă duceţi? încercară medicii să-l oprească.

Unchiul Victor îi privi mirat şi izbucni în râs.

— Cum unde? S-o necăjesc pe Laura, soţia mea, că n-a rămas văduvă.

Dar Laura era alături şi plângea de bucurie...

MASA DESTĂINUIRILOR

De fapt, nu era nici o masă. Ospăţul, pentru că de un ospăţ este vorba, avea loc într-o poieniţă răcoroasă, nu departe de tabără. La iarbă verde.

Nu, nu era poieniţa în care ar fi trebuit să se desfăşoare serbarea focului de tabără, aprins în cinstea lui Nelu Mefebe.

În mod intenţionat unchiul Victor ceruse ca ospăţul să aibă loc în altă parte. Nimic nu mai trebuia să amintească peripeţiile pe care le-au parcurs cu toţii.

Erau prea vii în conştiinţa lor.

„Uitarea este, uneori, o protecţie naturală, o necesitate biologică!“ spusese unchiul Victor.

„Sunt amintiri care, prin repetarea lor, devin obsesive, chinuitoare, ajung să întreţină aceeaşi stare de spaimă şi tulburare.“

De aceea, acest ospăţ trebuia să-şi păstreze, cu desăvârşire, un caracter de voioşie. Şi, într-adevăr, nu se putea spune că

bunăvoia n-ar fi fost dominantă în poieniţă. Ospăţul era savuros din toate punctele de vedere. Se mânca, se vorbea, se bea, se glumea, se râdea cu multă, foarte multă poftă.

Masa era, ca să spunem aşa prezidată de unchiul Victor. Nu lipsea nici tuşa Laura, nici doctorul Simion, nici toţi medicii, geologii, sportivii etc., care într-un fel sau altul participaseră la acţiunea de salvare.

Bineînţeles, tabăra era în păr. Un singur personaj nu era de faţă: Nelu Mefebe. Şi aceasta, tot la cererea şi posibilităţile de manevrare ale unchiului Victor. Totuşi, deşi fizic lipsea, prezenţa lui plutea în jurul fiecăruia. O simţeau, învăluia conştiinţele cu nenumărate întrebări.

Bătrânul biocibernetician refuzase să stea de vorbă cu toţi acei care au încercat să afle câte ceva despre Nelu.

Aceeaşi atitudine a impus-o şi tinerilor lui colaboratori: Miti, Felicia, Biţu.

— Sunteţi colosali! îi repezise Miti. Pe toate vreţi să le ştiţi.

— Tu, în locul nostru, ai fi fost altfel? îl încolţea Mircea.

— Nu ştiu cum aş fi fost, dar lăsaţi-ne în pace. Dacă este de povestit ceva, o s-o facă unchiul Victor.

— Şi, mă rog, când o s-o facă?

— Când va crede că e momentul potrivit.

Şi iată, pare-se că acest moment sosise. Ciocănind în pahar să se facă auzit, unchiul Victor începu:

— Dragii mei, cred că această masă la care ne-am adunat cu toţii, va fi masa destăinuirilor.

— A destăinuirilor? întrebă Simion mirat.

— Precum ai auzit. Pentru că fiecare, sau aproape fiecare din noi, va avea de făcut o destăinuire. Eu voi fi primul şi am să vă spun un lucru care la ora actuală, cred, nu mai este un secret pentru nimeni.

În puţine cuvinte, istorisi cum devenise realitate gluma lor ştiinţifică pe care o numiră Nelu Mefebe.

— Din clipa când i-am trimis instrucţiunile lui Miti, ceva deosebit s-a petrecut cu Nelu. Aş vrea să aflu aici, acum, ce s-a petrecut?

Miti simţi un nod în gât. Obrajii se-mpurpurară, urechile îi vuiră. Fără-ndoială, trebuia să mărturisească, oricât i-ar fi venit de greu.

— Ce-am urmărit eu a fost ceva colosal! rosti Miti, cu glasul

sugrumat. Apoi repede, fără pauze, povesti cum, urmărind să-l transforme pe Nelu într-un robot sentimental, s-a ferit de Felicia şi Biţu şi
i-a imprimat o serie de supracomenzi.

Reacţiile lui Nelu deveniseră cu adevărat uimitoare. Puterea lui de selectare funcţiona cu o fineţe nebănuită. Părea că depăşise faza de simplu robot humanoid...

El, Miti, crezuse chiar că poate observa unele autentice vibraţii de ordin superior uman: sensibilitate, iubire, devotament... Crezuse...

— Să-ţi fie ruşine! exclamă Biţu, indignat.

Şi se gândi cu groază cum, la un moment dat, el însuşi fusese gelos pe Nelu...

— Taci, Biţule, lasă-l să povestească, îl rugă Felicia.

Şi, undeva, într-un ungher de conştiinţă, fulgeră întrebarea dacă va trebui să mărturisească, la rândul ei, că suferise din pricina lui Nelu...

Îşi aminti de poemele Pygmalion, Anti-Pygmalion...

Nu, n-avea rost să facă publică o zvâcnire strict intimă a inimii ei.

Poate, cândva, o să-i împărtăşească unchiului Victor. Poate...

„Ce bine că am izbutit să mă domin, respiră uşurată Silvia. Atâta-mi mai lipsea, să-ndrăgesc un robot... I l-am lăsat Mioarei...“

Şi, fără să vrea, îşi îndreptă privirea spre Mioara. Se aştepta ca ea să fie tulburată.

Îi arătase doar lui Nelu o prietenie nemărginită.

Dar decepţie!

Mioara zâmbea amuzată... Miti îşi termină destăinuirea. Mircea, care văzuse în Nelu un model de urmat, era profund dezamăgit. Avea însă şi-o nedumerire.

— De unde ştia doctorul Simion că Nelu este robot? Colaborase cu unchiul Victor?

— Nici gând! răspunse doctorul Simion.

— Atunci de unde aţi ştiut?

— Chiar aşa, de unde ai ştiut? vru să afle şi unchiul Victor. Doar încă înainte de a-l zări pe Nelu, ai ştiut că-i robot, nu? Cum ai aflat?

— Nu-i nici o minune!

— Mă rog, nici n-am spus că-i minune, dar tocmai de aceea

aş vrea să cunosc sursa informaţiei.

— Păi, nimic mai simplu! Mi-a scris Mioara.

— Mioara? Toate privirile se îndreptară spre fata aceea isteaţă, frumoasă, impetuoasă, pe care Miti o asemuise cu o divinitate a antichităţii.

Sosise clipă ca şi Mioara să vorbească:

— Să vedeţi, crearea unui superrobot humanoid este, de multă vreme, preocuparea cercului de cibernetică din şcoala noastră. Am făcut câteva încercări, i-am cerut unchiului Simion sprijinul dar, fiind prea ocupat, ne-a amânat mereu.

La un moment dat, ne-a sfătuit să ne adresăm unchiului Victor, care-i pasionat de problemele acestea şi spirit ghiduş...

— Cum, aşa le-ai spus? Spirit ghiduş, Simioane? o întrerupse profesorul Victor.

— Chiar aşa!

— Splendid! Auzi, Laura, îţi dai seama că ai soţ un spirit ghiduş?

— Îmi dau seama, dar s-o lăsăm pe Mioara să vorbească.

— Da, da, continuă Mioara!

— Aşadar, problema fiindu-ne binecunoscută, am hotărât ca, după vacanţă, să încercăm s-o rezolvăm cu sprijinul unchiului Victor.

Când am venit în tabără, la-nceput nu mi-am dat seama, văzându-l pe Nelu, că ar fi un robot. Dar anumite automatisme, pe care le au, din păcate, şi unii oameni, dar care sunt specifice roboţilor, m-au făcut să cred că, în faţa mea, se află rezultatul unei experienţe pe care şi cercul din şcoala noastră
a-ncercat s-o realizeze. Prin urmare, am „marşat" de la-nceput. Da, am simulat că-l cunosc pe Nelu, că suntem colegi, spre a-l putea observa mai bine. Am invidiat capacitatea elevilor care izbutiseră o astfel de performanţă. Nelu putea trece foarte bine drept un coleg de-al nostru. Cum, de altfel, s-a şi întâmplat. Eu mă ţineam scai de el, să-l pot ţine sub observaţie.

Într-adevăr, anumite reacţii mi-au confirmat ipoteza.

Între timp, aflasem că Miti este nepotul savantului Victor. Aşadar convingerea mea devenise de neclintit: Nelu Mefebe era tipul ideal de robot pe care năzuiserăm şi noi să-l construim.

Dar, spre surpriza mea, Nelu avea unele manifestări care depăşeau anumite etape de la o zi la alta.

Am înţeles, atunci, că cineva îl suprasolicită, imprimându-i

noi şi noi comenzi care puteau fi derutante.

În memoria maşinii au fost introduse unele răspunsuri care, aparent, treceau drept sensibilitate, vibraţie sufletească.

În acelaşi timp, am fost curioasă să urmăresc nu numai reacţiile robotului, ci şi pe ale celor din jur care îl admirau, îl invidiau, îl iubeau... Mioara făcu o scurtă pauză.

— Totodată, am mai avut o surpriză. Miti, pe care-l socoteam indiscutabil participant la realizarea lui Nelu, a-nceput să mă privească şi pe mine ca şi cum aş fi fost... un superrobot. Mai lansase şi o teorie, teorie între ghilimele, bineînţeles, despre atracţia reciprocă a roboţilor.

Eu, spre a-l observa pe Nelu, eram mereu cu el şi faptul acesta părea să-i confirme „teoria“.

Lucrul m-a amuzat teribil.

Spusele Mioarei provocară hohotele de râs ale unchiului Victor.

— Ei, colosal, ţi-a făcut-o!

— Nu ştiu dacă până la urmă am reuşit, continuă Mioara.

— N-ai reuşit! punctă Miti.

— Sunt, însă, absolut sigură că l-am convins de alt adevăr.

— Măi, măi, de alt adevăr?

— Da, de alt adevăr! Şi asta nu de mult. Atunci când a trebuit să ne despărţim de Nelu. L-am convins că o maşină, oricât ar fi de perfecţionată, nu poate avea sentimente... A fost extrem de decepţionat, de zguduit chiar, de indiferenţa lui Nelu.

— Cred că te-nşeli, Mioara! Nu Nelu l-a decepţionat. A asistat, de fapt, la prăbuşirea propriilor lui iluzii. A trebuit s-o simtă pe pielea lui, ca să-nţeleagă adevărul că unei maşini nu i se pot imprima comenzi sentimentale, interveni doctorul Simion.

— Aşa e! completă unchiul Victor. O maşină rămâne o maşină, indiferent de aparenţe. Ea va şti să râdă, dar nu va simţi voioşia. Va şti să plângă, dar nu va simţi durerea... Nu va putea niciodată să fie cu adevărat prietenă, să urască, să iubească...

Şi, dacă reflectaţi adânc, nici nu ar fi bine ca maşina să devină om, după cum nu e bine nici ca omul să devină maşină...

EPILOG
CARE AR PUTEA FI ŞI PROLOG

Ar mai fi, poate, de spus şi câte ceva despre însemnările zilnice ale lui Nelu Mefebe.

Unchiul Victor ţinu neapărat să le parcurgă cu toată atenţia. Însemnările din primele zile nu făceau decât să confirme ipotezele iniţiale.

Nu prezentau, deci, vreun interes deosebit.

Nelu vorbea de încorporarea lui în mijlocul copiilor, de grija lui Miti, a Feliciei, a lui Biţu. De viaţa obişnuită din tabără.

Erau notaţii despre Ileana, despre Silvia, Horia, Mircea...

Scurte caracterizări, juste, uneori amuzante, alte ori pline de o gravă reflecţie, aflată în depozitul memoriei.

Totuşi, acum când aflase prin viu grai de la cei aflaţi în tabără cum se comportase Nelu, aceste însemnări prezentau un interes secundar. Erau o rememorare a unor întâmplări, din care nu lipsea organizarea excursiei la Peştera Neagră.

O singură notă păru mai interesantă, aceea în care pomenea de existenţa unor făpturi subpământene în labirintul grotei.

Nici celelalte notaţii zilnice nu aveau prea multă însemnătate. Adică acelea în care robotul îşi notase intervenţia lui Miti la cutia de comenzi şi reacţiile suplimentare la care fusese supus.

Era menţionată, cu conştiinciozitate, întâlnirea cu Mioara. Prietenia lor. O parte din conversaţiile lor. Descrierea labirintului subteran.

Ceea ce reţinu, însă, atenţia unchiului Victor fu acest dialog notat de Nelu Mefebe.

— Ştii, Mioara, aş vrea să mergi cu mine în labirint.

— Bine, vom face o excursie cu toată tabăra. Oricum, îţi mulţumsec pentru descriere.

— Eu vreau să mergem numai noi doi.

— De ce, Nelule?

— Pentru că am găsit în labirint nişte urme interesante.

— Urme?

— Da! În labirint au trăit, sau poate mai trăiesc încă nişte făpturi subterane.

— I-ai spus lui Miti lucrul acesta?

— Fireşte. Lui Miti nu trebuie să-i ascund nimic, absolut nimic.

— Şi ce ţi-a spus Miti?

— Că mă ţin de aiureli. Să las cercetările arheologice sau geologice pe seama altora.

— De ce n-ai vorbit cu Ileana?

— Miti mi-a interzis să vorbesc.

— Dar cu mine cum ai vorbit?

— Pentru că tu m-ai rugat să-ţi descriu labirintul. Şi atunci, sigur, ţi-am pomenit şi de aceste urme.

Dialogul se încheia aici.

Celelalte însemnări din acele zile se mărgineau la fapte fără semnificaţie.

Revelatoare au fost, însă, notaţiile lui Nelu Mefebe, după despărţirea de Miti şi Mioara.

Trecem peste faptele consemnate şi deja cunoscute: focul, fuga, seismul, legătura radiofonică, întâlnirea cu Miti şi Mioara...

Vom reda numai câteva rânduri, care au stârnit cel mai viu interes în conştiinţa bătrânului savant.

Iată-le:

„Acum, după cutremur, sunt sigur că undeva, în adâncul pământului există, îngropată, o adevărată civilizaţie necunoscută.

Urmele pe care le-am găsit sunt cu adevărat urmele unor făpturi. Dar nu sunt făpturi obişnuite, ca Miti sau Mioara. Nu sunt oameni. Sunt roboţi!“

— Hm! făcu unchiul Victor, după ce citi de nenumărate ori aceste câteva rânduri. Cine şi-ar putea închipui? Dacă se verifică, e-ntr-adevăr un lucru senzaţional! Auzi dumneata, în străfundul pământului să fie îngropată o civilizaţie a roboţilor! O imensă organizare electronică, a cărei forţă poate n-a dispărut cu totul. Poate de aici emană şi acele fluxuri magnetice, răspândite în mod inegal, întâmplător... Poate că... Poate că...

Închise ochii şi începu să viseze...

Lector: GH. D. VASILE Tehnoredactor: ŞTEEANIA MIHAI Apărut: 1972. Comanda nr. 482. Tiraj: 20.300 ex. Coli de tipar: 10.

Tiparul executat sub comanda nr. 110 la întreprinderea poligrafică Sibiu, Şoseaua Albă Iulia nr. 40, Republica Socialistă România